

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	et Hefteskrivt, udgivet ved S. Jørgensen.
Titel Title:	<u>Nyt Bibliothek for underholdende Æmner</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 6
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Trykt paa Udgiverens Forlag, 1833-1834
Fysiske størrelse Physical extent:	6 bd.

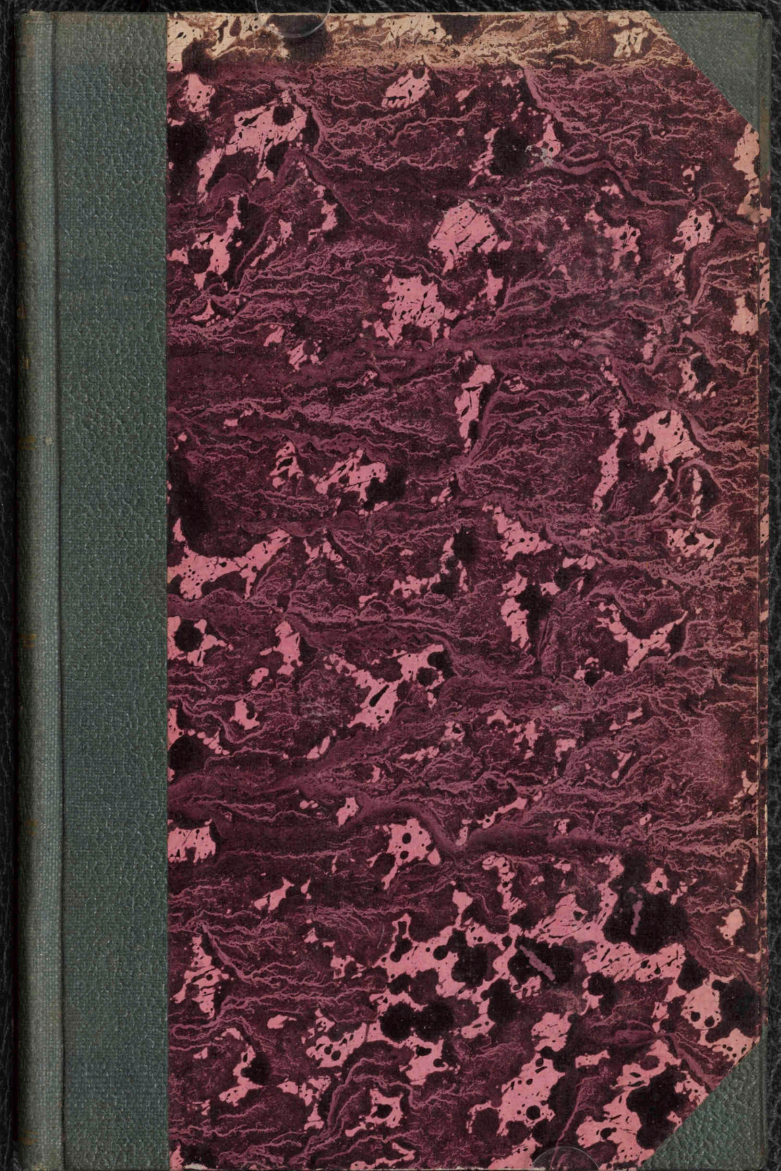
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-11.

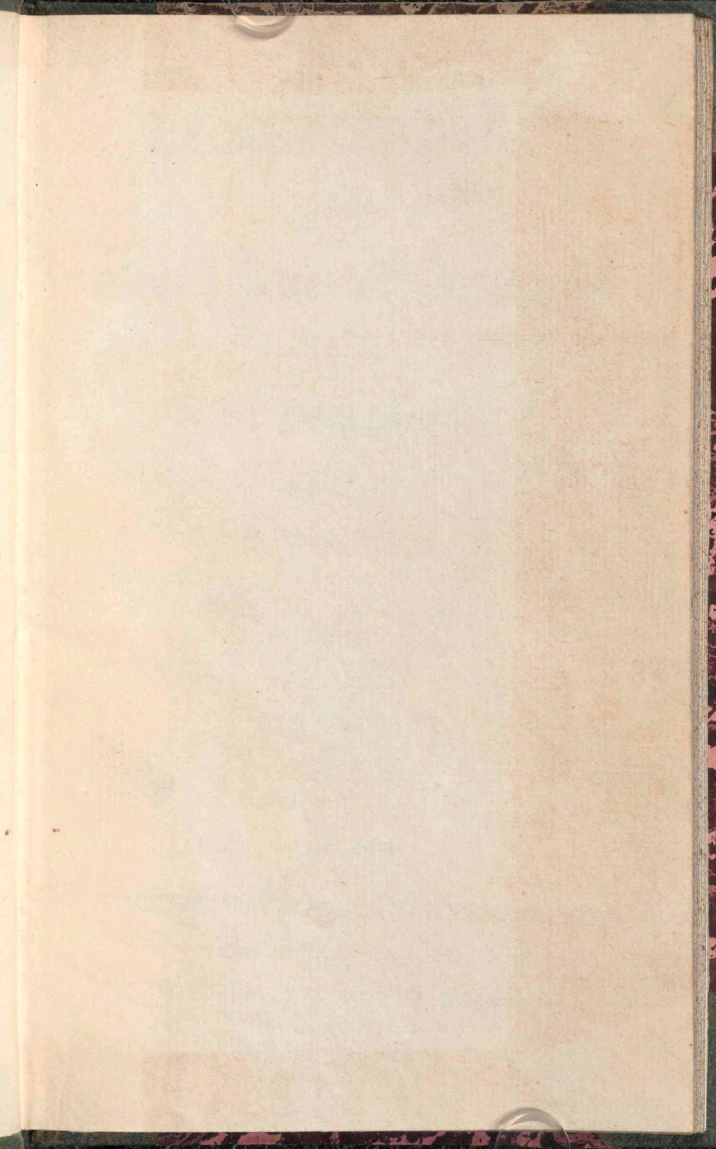
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

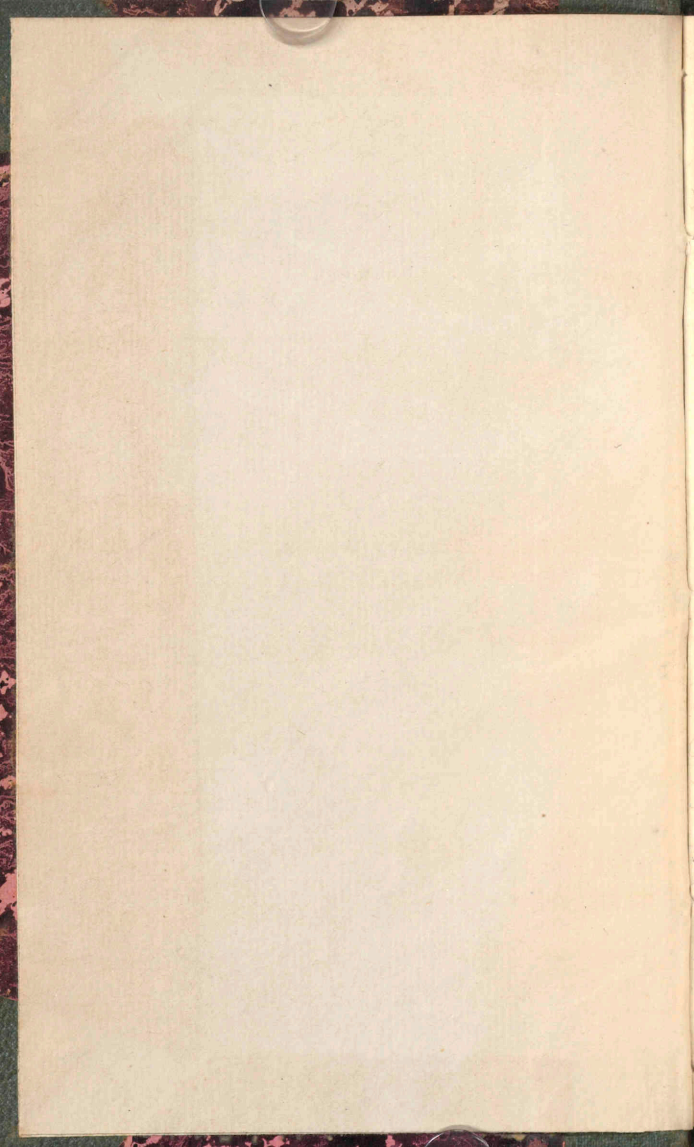

1 1 57 0 8 00305 5

+Aek

N y t

BIBLIOTHEK

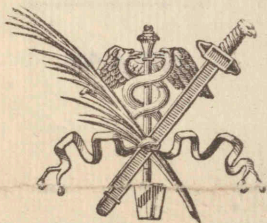
for

underholdende Gemner.

Et Hefteskrift,

udgivet ved

S. Jørgensen.

Sjette Bind.

Kjöbenhavn, 1834.

Trykt paa udgiverens Forlag,
hos S. G. Brill.

1834

BIBLIOTHEK

der

unverfchollenen Bücher.

der Kaiserlichen

Universität

in Wien.

Erstausgabe 1834

Verlag von Höpfer und Comp. in Wien.
No. 1. G. 1834.

S o n g e b r u d e n .

Uf

L u d w i g S t o r c h .

U n d e n D e e l .

Handwritten text, possibly a name or title, appearing as a series of faint, illegible characters.

15

Handwritten text, possibly a name or title, appearing as a series of faint, illegible characters.

Handwritten text, possibly a name or title, appearing as a series of faint, illegible characters.

Første Kapitel.

For enhver Smerte i Livet frembyder Livet selv igjen et Helbredelsesmiddel; det være nu blidt eller mildt, en lindrende Olie, som velgjørende trænger sig ind i Saarene; eller en voldsomt brændende, rasende Ild, der ved frygtelig Pine gvaeler og bedøver Smertens Raseri, det helbreder alle, alle Saar. For den ene er Tiden Løge, for den Anden Døden, for hiin Fortvivlelsen, for denne Forglemmelsen, og over Alle dækker den unge Tidsgudinde sin Forgjængerindes askegraa Blykappe, og begynder paa ny den begravne Smertensleeg med den levende Slægt, smilende som en vanvittig Jomfru.

For blide Sjæle gives et blidt Hjælpemiddel. Det er Censomheden. I den Censomheden bliver Smerten lidt efter lidt en kjær Legekammerat, en tro Ven, en uundværlig Staldbroder af det længselsfuldt, veemodigt sørgende Sind; af den tilsyneladende Vanskabning, med vildt fortrukne Træk, bliver ved næiere Betragtning et skønt, grædende Barn, som undertiden smiler gjennem Taarer, og snart modvillig fortrædelig, snart lunefuld skjæmsfribærer os med sine Hænder i Hjertet og i Haaret; men

vi vænne os snart til Barnet, det bliver os en Yndling; vi smile med det, vi græde med det; vi skrige naar dets Haand ligger paa vort blotte Hjerter, men snart opdage vi, at der drypper en sød Balsom af Barnets Lokker, hvilken lindrer Qualerne og kun efterlader Grindringens Beemod som Mindesmærke. Det er dine Betsignelser, Gensomhed! Alvorsfulde Gudinde, Du er den ædle Moder til Barnet, den blonde Dreng, florindhyllede Harpespillerinde! Den, i hvis Hjerter Din Sangs Trylleri er trængt ind, den, der har forstaaet de Hymner, som Du barnlig dristig synger, i hellig Oploftelse af den stille Skovnatur, de mørke Klipper med deres Grotter og Kilder, de grønne, hyggelige Dale med deres Skygger og Bække, hans syge Sind længes ikke mere efter fuldkommen Sundhed, den søde Sygdom er ham kjærere. Frembringer ikke den syge Musling alene i dyb Gensomhed den kosteligste Perle. Ogsaa troer den Syge sig sund — han er jo saa vel og hans Taarer ere en henrykkende Foraarsmorgens Dugdraaber — og der gives jo ikke en sødere Henrykkelse end den, hvori Beemoden tomte sin Taarerskaal; han er lykkelig og sund, naar du, søde, elskede Gensomhed, læser ham dine Sange i Dret.

Saaledes spælgede Ebba Brahe i sin sødtsmilende Smertes Salighedsfølelser, omgivet af Slottet Rosenbergs alvorlige, venlige Gensomhed. Den mægtige Gudinde slog Havets Susen for hendes Dre og kjolede derpaa igjen Branden med en Stilhed, der lignede Døden. Først steg Brændingens Torden op, derpaa Bolgernes Pladsken,

derefter laae Alt stille, liig haabløs Tungfindighed, som
 indsluttet i det stive Jisfængsel, snart slog Stormen paa
 de runde Winduesrunder, og sang sin forvirrede Sang dertil,
 snart raslede Winden i Parkens tørre Blade, snart laae
 Rolighed udgydt over Egnen. — Og saaledes fremstege Da-
 gene, som mørkøiede Taageskikkelser, og bragte Ebba Sorg,
 mørk Smerte og det matte Gensformiges Overmættelse.
 Men derpaa hævede Nætterne sig snart igjen og kom som
 venlige, stjerneoiede Dvinder, følelsesfulde Prophetinder,
 klagende Sangerinder og bragte den eensomme Kongebrud
 en kjær Veemod, en huld, vellystig Smerte og brogede
 Billeder i phantastisk Afverling. Da begyndte Ebbas
 Liv; omt skuede hun mod Aftenstjernen, hendes Gustavs
 klare Billede, og hendes Dre lyttede til Havets Hvidsken
 dybt under hendes Windue, og Trærnes Hvidsken, indtil
 Die og Dre forbandt sig for at iagttage hine Nander,
 som søsterligt hilsende droge forbi hendes Gemaks Win-
 duer. Og naar Dagen havde gjort hende bange og den
 syge, egenfindige Fader ret tung om Hjertet, da kom Nat-
 tens Gensomhed og borttog alle Lidelser fra hendes Bryst,
 som havde trykket hende saa meget; og hun blev let og
 vel tilmode; Længsel og Phantasie bar dem bort paa
 Morgenglandsens Vinger. Da stod den for hende, hvem
 hun havde helliget sit hele Liv, som en lysende Gud,
 Heltepanden prydet med den glimrende Aftenstjerne, og
 hun skuede op mod Phantasiebilledet med hellig Andagt,
 som til den Korsfæstedes Billede; men som intet fromt
 Gemyt formaaer at drage denne herved til Jorden, saale-

des formaaede hendes i usigelig Kjærlighed opflammede Hjerte ikke at drage sit Idol ned til sig; det blev hende stedse guddommeligt, uopnaaeligt. Da udsluffedes vel undertiden hendes Dies Glands og hun sendte det ned paa de sorte Skove og Klipperne og den mørke Havbugt, eller efter det bortsvømmende Fjerne; men snart kvaalede det igjen mod Aftenstjernen og hun raabte troestet: "Han er min Konge, min Herre, og jeg er hans Pige; han er min Stjerne og jeg den af dens Glands rødmede Sky; vender han sit Lys fra mig, saa blegner Skyen og forsvinder til Intet. Og kom nu saadan Beemod over hende, saa greb hun efter Harpen, for at udaande den i Toner, Smertens Sprog. Da blev det, som først havde flydt i Taarer, udgydt som Sang og Tone; thi Taarer og Toner og Sang ere Born af een Moder, Beemoden, som ogsaa — kun i anden Skikkelse — hedder Begeistring, og ligne hinanden som Sødfænde. Ofte kommer det Ene, istædtfor det Andet, men hvor et af dem er, der er det Andet nærvæd. Ofte komme de som Gratierne Haand i Haand, og hoppe ubudne ind, de himmelske Trøsterinder, i Dit eensomme Kammer, Du nedtrykte, sorgomhullede Hoved, og aflære Dit Blik, de kjære Guldinder, kjære og stedse velkomne Gæster.

Det var igjen bleven Aften, Natten trak koldt over Søen, men dens Stjerner havde smykket sig med desto klarere Glands; Ebba sad atter ene i sit høie Gemak; hun havde nylig forladt den indslumrede Fader, med stærk, ubetyngelig Vængsel efter at være alene. Omend-

skjøndt det udenfor var vinterligt koldt, havde hun dog aabnet Vinduet, derfor strømmede der fra Dvænen desto stærkere Varme. Da nu hendes Blik irrede i det Fjerne, troede hun at gjenkjende Lykene i det kongelige Slot i Stockholm. Strax styrtede en Taarestrøm fra hendes Dine og hun vilde see efter Aftenstjernen, men en mørk Sky havde tilhyllet den. Sød, smertelig Veemod trak hende i Hjertet, hun sad sig paa Estraden, tog Harpen og saae ned paa Havet, som med sagte Hvislen ledsagede hendes Sang. Hun sang:

Herr Dlof reed om Natten silde;

Thi Bryllupsgjæster indbyde han vilde.

Paa grønne Eng dandse de Alfes sinaa,

Alfkongens Datter ham tiltaler saa:

”Velkommen, Herr Dlof! stiiig ned af Din Hest!

Stil her Dig i Nækken, og vær smukt min Gjæst.”

”Forlad mig! Ei jeg dandser idag,

Imorgen det er min Bryllupsdag.”

”Herr Dlof! Hør mig og dands kun med mig,

To gyldne Sporer giver jeg Dig,

En Skjorte af Silke, saa hvid og fiin,

Min Moder den bleger i Maaneskin.”

”Jeg siger Dig: ei jeg dandser idag;

Imorgen det er min Bryllupsdag.”

”Herr Dlof! Hør mig og dands dog med mig,

En Guldhob derfor jeg skænker Dig.”

”En Guldhob tog jeg af Hjertet gjerne,

Dog fra Dandsen maa jeg mig bortffjerne.”

"Dg vil Du, Herr Dlof, ei dandse med mig,
Saa følge Marter og Sygdom Dig!"

Paa Hjertet hun gav ham nu et Slag,
Slig Smerte ei leed han for idag.

Paa Hesten hun løstede den blege Mand:
"Riid nu til Din Brud, som bedst Du kan?"

Dg da Slottets Port han kommer nær,
Hans Moder zittrende stander der.

"Siig strax, min Søn! mig uden Svig:
Hvi er Du bleg som kolde Liig?"

"Min Blegghed ei Dig undre maa,
Jeg Alfekongens Datter faae."

"Hør dog, min Søn! saa stolt og prud,
Hvad skal jeg nu sige til Din Brud?"

"Siig, jeg rider i Skoven rundt,
For at prøve min Hest og Hund."

Bed Daggry kom paa Sangere snare
Bruden og Gæsters muntre Skare.

Nu drak de Njød og røden Biin;

"Hvor er dog Herr Dlof, Brudgommen min?"

"Herr Dlof rider i Skoven rundt,
For at prøve sin Hest og Hund."

Skarlagnet løfter Bruden sød,
Der laae Herr Dlof bleg og død.

Harpen klagede endnu længe hen over de mørke Træ-
toppe, ud i Nattens frygtelige Stillehed, indtil Fingrene
neppe berørte den mere og den kun fremzittrede sukfende
Toner som fjerne Klager. "Stakkels Brud!" læspede

Ebba dybt bevæget, "har Kongedatteren, den lumste Af-
 fekongedatter alligevel røbet Din Brudgom, uagtet han
 hang saa troe ved Dig? Stakkels, stakkels Brud!" Og
 hun stirrede atter, hensjunken i dyb Beemod, i det graa
 Fjerne, og Saarer trillede uvilkaarligt ned ad hendes af
 Græmmelse blegnede Kinder. "Gustav! Gustav! Ogsaa
 Dig vil Din Brud miste! Jeg føler det jo! Gustav, jeg
 fortæres i navnløs Smerte!" Og bestandig græd hun
 heftigere, indtil hendes svære Hoved sank ned i Vindues-
 karmen. Ansigt og Hænder stivnedes snart af Kulde, hun
 syntes ikke at føle det; men pludselig lyttede hun op; det
 forekom hende, som om hun nedefra hørte Lyd. Snart
 førte Nattens Stilhed Karmen tydeligere til hendes lyt-
 tende Øre, den kom fra Bugten. Snart var det Nares-
 slag og Karmen af Bølgerne, gjennem hvilke et Skib bry-
 der sin Bane, snart var det Menneskestemmer, som for-
 stirrede Nattens Dødsstilhed. Ebba saae med ufravendte
 Øine ned i Dybet og bemærkede mellem Egenes afbladede
 Grene et Lys. Det kom nærmere og nærmere paa den
 slyngede Bjergsti, Stemmerne bleve tydeligere og en glad
 Anelse gennemfoer Ebba. Fordybet i en rivende Strøm
 af forunderlige Følelser, forfulgte hun med glindsende
 Øine Lysets Straale, som om det skulde blive hende en
 trøstende Stjerne, og naar det var forsvunden bag Træ-
 stammerne eller et Bjergforspring, ventede hun igjen med
 Længsel dets glindsende Tilsynekommen. Hun hørte at
 der blev banket paa Porten, Portvogterens Spørgen, og
 hun lyttede endnu længe i bange, glad Forventning,

ganske forglemmende sig, da de sildige Gjæster allerede for en rum Tid siden vare traadte ind i Slottet. Da nærmede hastige Skridt sig til hendes Gemak, da anede det hende som salig Bished, at det maatte være ham, paa hvem hun ene tænkte; Kongen maatte træde ind med Kjærlighedens raske Skridt; hun zittrede heftigt, hendes Dine vare stivt rettede paa Døren, den blev lukket op og Rikke Stråmsfeld hoppede ind med et Lys i Haanden, med forklaret Ansyn og muntre Gebærder.

"Hvad er det? Hvad bringer Du, Rikke?" spurgte Ebba med næsten bristende Stemme.

"Der er ankommen et Bud fra Kongen, en Kapitain fra Hæren, som beder Eder om selv at turde overrække Eder sin Herres Brev."

"Herind! Herind! For mig en Engel fra Himlen!" jublede Grevinden og Rikke ilede igjen afsted, for strax derpaa at føre en smykket Kriger i Gemakket, der bukkede dybt for Ebba.

"Er det Eder, Kapitain Gyllenhjelm?" sagde den Overraskede. "Hvorledes befinder min kongelige Herre sig?"

"Hans kongelige Majestæt lader Eder mange tusinde Gange hilse og sender Eder dette Brev, hvis Overbringer Kongens høie Naade har beæret mig med at være, og i hvilket I vil finde det Nærmere. Guds Haand har svævet over Kongens Hoved, han befinder sig vel og har allerede forskjællige Gange slaaet Fienden."

"Jeg takker Eder, min kjære Kapitain!" Bævendende tog hun Brevet. "Rikke, sorg Du for vor Gjæst's Be-

værtning, og D, mit dyrebare Sendebud, følg Pigen i Gjaestværelset; jeg skal snart være hos Eder."

Gyllenhjelm gik med ærbødige Blik og Lbba's brød med bævende Forundring sin elskede Bens Skrivelse. Hendes Dine nægtede hende næsten deres Tjeneste; Glædestaarer havde nu vædet dem, som forhen Rængselstaarer; Lykstraalerne og Bogstaverne forenede sig med hinanden og Alt løb i Et for den fortaandede Somfrues Blik. Endelig læste hun Brevet. Gustavs Sjæl, med dens verlende Følelser, snart Kjærlighedeus Salighed, det salige Haab om at gjensees, snart den bange Befymring og mørke Anelse om, at Alt ikke maatte være i Stockholm, som han ønskede, var udgydt i Brevet, og Lbba's Sjæl berusede sig i hendes Ungdomsvens Sjæleudgydelse. Først skrev han, at hans Reise var lykkelig fuldbragt, og at hans Sager havde god Fremgang, dervaa udtalede han sin høie Glæde over at Enkedronningen dog nu var underrettet om hans Kjærlighed og ikke var den imod. Men strax opvaagnede ogsaa igjen den bange Befymring, at Christine ikke maatte have været oprigtig, og han betlagde kun, at den ham saa knapt tilmaatte Tid for Afreisen, ikke havde tilladt ham at udforske Moderens sande Sindelag eller at anholde om Grev Brahes Belsignelse. Han bad derfor Grevinden med rørende Ord, paa ingen Maade at modsætte sig Dronningens Willie, og taalmodig at taale alt det bittere som hiin maaskee vilde sige hende. Dog bad han hende indstændigt, Intet at fortælle ham om Christines Dpforsel mod hende, og om hun ærede

hende som hans Brud. Tillige maatte hun meddele ham hendes Faders Svar paa hans Anmodning om hendes Haand. Derpaa tabte han sig i sværmeriske Udfigter i Fremtiden, men kom snart igjen tilbage til de nærværende Hindringer. Disse kaldte han en Prøvesteen for Kjærligheden, og sagde, at de kunde næsten være ham kjære, fordi de blot vare en Leilighed til at give Beviser paa hans Standhaftighed. Snart derpaa besvoer han Grevinden, ikke at høre efter onde Menneskers Tale, hvilke ikke vilde undlade at berøre hende med deres Gist, for at forandre hendes Sindelag mod ham, og forsikrede hende, at intet Ulykkestilfælde og ingen Magt paa Jorden skulde være istand til at gjøre hans vaklende. Hun maatte sige ham, om hans Kjærlighed endnu behagede hendes Hjerte for dermed at trøste hans brændende Hjerte. Tanken paa Skilsmisse henrev ham til tungsindige Følelser, fra hvilke han atter hævede sig ved den ham saa eiendommelige Gudsfrøgt. Han erindrede sig taknemmeligt de mange udmærkede Belgjærninger, som han havde modtaget af Himmelen, og haabede med glæde Tiltro, at Gud, som kjendte hans Sindelags Reenhed, hellerikke vilde være hans Kjærlighed imod, men sikkert føre ham til Maalet for hans Dnsker*). Brevet var undertegnet med Bogsta-

*) Dette Brev, saavel som hele Kongens Brevverling med Grevinde Brahe, bliver endnu i Original opbevaret i det kongelige Bibliothek paa Drotningholm. — I ovenstaaende Uddrag er for det meste Gustavs egne Ord brugte.

verne: G. E. A. B. — Ebbas, af Salighed opfyldte Sind forstod strax disse Træks Betydning; hendes eget Hjerter var Løremesteren. Gustav, Ebba, Adolph, Brahe, det var de i hinanden slyngede og omsatte Navne, sammenslyngede og forbundne som Ebbas og Gustavs Hjerter.

To Gange havde hun læst Brevet, den helligste Henrykkelse havde gjennemløbet alle hendes Nerver. Glædestaarer vare strømmede paa Bladet, hun stod op og skred med fast Gang og af Begeistring straalende Dine som en Gudinde gennem Gemakket, og trykkede Brevet, som hans Haand havde berørt, hvis bevingede Ord hans Siæl havde født, til sine glædebærende, bølgende Læber. Da faldt Harpen hende igjen i Haanden, og en Tanke, fuld af ny Henrykkelse, lynede gennem hendes berusede Siæl, og Gjenfkinnet af dens Lys trak over hendes forklarede Ansigt. Hun vilde udsynge Salighedens Følelser, som hun ikke kunde udtale, for hvilke Sproget ingen Ord havde, for hvilke kun Musikken har Toner; thi den høieste Smerte og den høieste Henrykkelse have alene Tonerens Rige til at forklare sig i.

Og hun sang sin Salighed ud i Natten for Stjernerne, der imidlertid vare gaaede venligt op og skuede ned paa hende, at Sverrigs levende Stjerne paa ny havde tilbendt hende sine Straaler, hun sang for det mørke Hav underneden, for de raslende Træer, for de med Klipper kronede Bjerger, for Stockholm og Upsala, Sverrigs Hovedstæder, som hun begge ved Lys Dag kunde see fra Slottet, at Sverrigs Konge var hende hengiven i tro

Kjærlighed. Og Kjærlighedens hellige Triumphsang lod
 over Skovene og Havet; men de hørte den sorgende i
 alvorlig Taushed.

Hervaa lod hun Kapitain Gyllenhjelm kalde til sig.

"Kongen, min Herre, veed altsaa endnu ikke, at jeg
 ikke mere er i Stockholm?" spurgte hun.

"Ellers vilde han ikke have sendt mig derhen, naa-
 digste Frøken; men Hans Majestæts mundtlige Befaling
 lod udtrykkelig, at jeg skulde hemmeligt overlevere Eder
 Brevet og ligeledes modtage Eders Svar; ifald man
 vilde udforske mig om min Sendelse, skulde jeg strengt
 nægte at have medbragt Brev til Eder; thi jeg førte
 endnu andre Breve med mig til Dronningen og Rigs-
 kansleren."

"Og hvorledes har I kunnet gjøre det muligt, at
 undgaae Speiderøinene i Stockholm og uopdaget unde-
 komme til Rosenberg?"

"Jeg foregav at have et Erinde til Kastellanen paa
 Drotningholm, gjorde ingen videre Rede derfor og seilede
 om Eftermiddagen bort med en Hurtigseiler, som til en
 Lysttour. Førend Dagen gryer imorgen, agter jeg alle-
 rede igjen at være i Stockholm, og Ingen skal ane, at jeg
 i denne korte Tid har udført hele min Reises Hovedfor-
 retning. Og derfor anmoder jeg Eder indstændig, endnu
 førend Midnat at skrive Svaret til Hans Majestæt."

"Altsaa allerede imorgen?" sagde Ebba i Tanke.
 "Hvorledes erfoer I da, at jeg ikke mere levede ved Hof-
 fet?" tilføiede hun.

"Man kom mig strax overalt imøde med den Efterretning, at I var forviist, og misbilligede høit Dronningens haarde Fremfærd."

"Forviist! Ja det er det rette Ord," sagde Ebba, smerteligt berørt. "Som en Forbryderske er jeg forviist af Gustavs Moder, af min Moder. Jeg vil skrive Eder Brevet til Kongen, men maa først tale med min Fader derom og vente til han vaagner."

"Tilgiv mig, naadigste Grevinde," bad nu Kapitanen hende, "naar jeg bespører Eder med et Spørgsmaal. Rikke Stråmsfeld har nylig sagt mig, at hun var forlovet med en Kyrasseer, hien Guldsmed, med hvem jeg engang tilbragte en Nat i hendes Hytte. Er der noget sandt ved dette Føregivende eller har Pigen kun villet drive sit skjælmste Spøg med mig?"

"Ei, ei Herr Digter!" truede Ebba smilende. "Eders poetiske Drømme vilde passe sig godt til Eders Kapitainskaarde og Stamtræ, saalænge de kun blive Drømme, men Poesiens gyldne Træ hænger visnende sine Blade, saa snart det bliver udsat for Virkelighedens isnende Lufttræk. Naar I i Eders Digte — jeg antager, at I hver Dag har forfærdiget et saadant — naar I altsaa I Eders smægtende Digterhertes rimede og urimede Udgydelser har tilbedt og besjungen denne lyndige Rikke Stråmsfeld som et overjordisk Væsen, saa beder jeg, klag for Fremtiden over Skjæbnens Grusomhed, der har bortført Eders Gudgænde, og hoi hende til Jordens yndigste Drinde, og I er en fuldendt Digter. Kongen havde ikke kunnet sørge be-

dre for den ny opvaagnende Digtetekunst i sit Land, dersom han havde vidst at Rikke var en saa dyrebar Gjenstand. Den godhjertige Guldsmed, der er intet mindre end Digter, vil hun, imidlertid høitfeiret af Eder og smykket med Udbødelighedens Krands, blive en god brav Sunsmoder, en virksom Huusholderke og omhyggelig Moder for hans Børn, og saaledes har enhver af Eder faaet sin behørig bedste Deel af hende."

Kapitainen taug; men i hans Ansigt var Bredens dunkle Rødme steget op! thi ulykkeligviis, blændet af rasfende Lidenskab for Rikke, tog han den glade Uttring af Grevindens muntre Lune for den meest udtænkte Spot og Forhaanelse, og virkelig havde han lige saa lidet som Guldsmeden Tycho Lilie aldrig nogensinde tænkt paa at begave sit Fædreland, om ogsaa kun med eet Vers, og folte hellerikke mindste Drivt dertil.

"Jeg takker Eder for Sandheden," sagde han kort. "Jeg vil digte en skøn Sang deraf, hvorledes Gartneren, der plantede et Træ i god Jord maatte lade sig Frugten bortsnappe af en skjæggelos Dreng."

"Udgjør det med Kongen, som selv har forlovet Rikke med Guldsmeden. Iovrigt, hvad ville I da?" spurgte hun alvorligere. "I havde dog ikke gjort Rikke til Eders Gemahlinde, i det mindste vilde Eders Døkel, den adels stolte Mand, alvorligt have frabedet sig det, og til Eders Frille var Rikke, min Kammerpige, dog vel for god. Hun elskede hellerikke Eder, men Guldsmeden, og det fra den Aften I kom i hendes Hytte. Og Pigen maa dog

vel have frit Valg? Eller skal jeg befale hende, at hun skal elske Eder?" Gyllenhjelm taug og bortfjernede sig trodsig med den Bøn, ikke mere at tænke paa ham, men paa Kongen, og skrive Brevet. Men i hans Sjæl var dyb Mørke og hans Hjerte fuldt af bitter Galde mod Kongen, Ebba og Rikke.

Hendes Gemnts Fane, neppe berørt af Glædens varme Vestenvind, var allerede sagte bleven bevæget af et Nordpust, da Grevinden med Kongens Brev forsoiede sig til sin Faders Gemak. Han var vaagnet, og havde allerede hørt om et Buds Ankomst, af Tjenerne, som opholdt sig hos ham. Branten, som han var bleven ved Dronningens usfortjente Krænkelse og Utaf og den derfra hidrørende smigende Sygdom, hørte han Ebbas Beretning om Kongens hemmelige Sendelse, og omendstjøndt Kongens Trostaa glædede ham inderligt, omendstjøndt han følte stolt Velbehag og smigret Forundring ved sit Barns Dræflugt, stræbende efter Sverrigs Throne, og deri erkjendte Brahernes Blod i Ebba, saa taug han dog mørk, og da han talede, dadlede han Datteren, at hun kunde stjænke Tro og Tillid til en ustadig Ynglings Ord, der ikke behøvede at gjøre noget Menneffe Regnskab for sine Handlinger og dræbte saaledes med kolde Ord det Foraar som nylig var udsprungen i hendes Hjerte. "Mit Barn," sagde han med afmaalt Værdighed, "Kongens Valg ærer mig; men det forekommer mig, som om Du anslæder denne Ære for høit, som om Du stiller Kongen høiere og Dig selv lavere end det er passende, og betænker ikke at Braher-

nes Blod har baaret den svenske Krone, førend Basaernes; som om Du ikke tager tilbørlig Hensyn til det Huus's Værdighed hvoraf Du er udsprungen, og anseer Dig som Kongens Skabning. Det er ikke saaledes, min Datter. Naar Kongens Valg traf Dig, saa er Du Kongens Valg værdig i enhver Henseende. Men dette gjælder tillige ogsaa for, at Du stedse har Dit Huus's Værdighed for Die, og aldrig hengiver det Mindste deraf. Wren over Alt! har stedse været mit Valgsprog; det være ogsaa Dit. Vær forsigtig, mit Barn. Kongen er ung, forsom og modtagelig; let bevægelig og foranderlig er Menneskets Sind, fornemmelig i Ungdommen. Gustav er sin Moder barnlig hengiven, og det er jo netop høist roesværdigt; men Christine misbilliger hans Valg, og barnlig Kjærlighed kan tvinge ham til at forandre sit. Hvo vil dable ham derfor? Vilde jeg taale, at Du, engang Kongens Forlovede, alligevel blev forstødt af Christine og derpaa forladt af Gustav? Hvorledes? En saadan Ydmygelse for en Brahe, min Datter, mit eneste Barn? Det var Død og Tilintetgjørelse for mig. Og Christine er Gustavs Moder; betænk det vel. De ere forbundne ved Blodets inderste Baand, han har elsket hende, æret hende fra første Løllen, som en fortræffelig Søn; men hun har diæt og opdraget ham med ubestrikelig Kjærlighed, han er hendes Dieststeen. Troer Du nu, at han vil forlade hende, for at hænge sig ved Dig, at han for Din Skyld vilde bevise hende den første Ulydighed? Paa ingen Maade! Du maatte selv holde ham tilbage derfra — Der kan snart

komme den Tid, da jeg ikke mere er hos Dig, da Du vil staae alene i den lumste Verden. Skal min Vres Stjerne gaae under med mig? Skulde Du — skrækkelige Tanke — naar jeg ikke var mere, kunne forglemme, at Din Fader var Magnus Brahe og Din Moder Birgitta Lovenhoved. Jeg vil gaae til Hvile med dyb Kummer, thi mit Huus's Skat staaer ubevogtet." Oldingens Stemme skjælvede; han havde grebet Ebbas Haand og trykkede den bedende til sit Bryst. Pigen udgjød Strømme af Taarer.

„Nei, dyrebare Hoved!" raabte Ebba hulkede, "Du skal ikke tage Feil af Din Datter. Jeg sværger det i Eders Haand, Fader; jeg vil blive Eders store Navn værdig til sidste Aandedræt!"

„Saa velsigner jeg Dig, mit Barn!"

Dybt greben gik Ebba tilbage til sit Værelse. Hvor meget forskjællige vare ikke de Følelser, som nu foer gjennem hendes Bryst, fra de, som forhen havde bestormet det. Hvad havde hun ikke følt denne Aften! Og nu skulde en trostesløs Smerte ende den. Under heftige Taarer fremtog den ulykkelige Kongebrud Papir og Skrivetot, Rikke bragte Lys, men de brændte saa mørke, ogsaa Rikke havde grædt og betragtede sin Herskerinde bange og taus. Hun syntes at ville sige noget, men hun undertykkede det igjen, og blev, ubemærket af Ebba, siddende i et Hjørne af Værelset. Men denne skrev og hendes Brev blev et tro Svar paa Kongebrevet; thi hele denne Afverling af Frygt, Angst og Bekymring, Glæde og Kjærlighed var ud-

trykt deri, ligesom hendes Faders Betænkkeligheder og hendes egne, mørke Ahnelser kom hende i Tankerne, eller hun henvees af sin ubetænktsomme Kjærlighedsruus. Og saaledes havde hun forglemt sig, Klagede sin taarefulde Hjerteskummer for den Elskede, hvorledes hun var dybt krænkert af Dronningen, forvilst fra Hoffet, hvorledes hendes Rygte var bleven vanæret; hun følte sig tungsindig og hendes Stemning gik over i Brevet, uden at blive bemærket af hende. Midnat var allerede længe forbi, Mattens Binger bankede paa Vinduerne, hun bemærkede det ikke; hun underhodt sig jo med sin Hjertensven, sin Ungdoms Legesamerat, den elskede Gustav, hvis personlige Majestæt ikke dennegang traadte hindrende i Veien for hendes Fortrolighed. Hun havde afløret ham sit hele Hjerte, da traadte Gyllenhjelm igjen i Gemakket, og bad med alvorlige, afmaalte Ord om Brevet, fordi Tiden var ham knapt tilmaalt og Binden gunstig for hans Reise. Da foer Ebba's brændende Bine endnu engang over de af hendes Haand beskrevne Blade; han forstrækkedes, over at have vovet at tale med Kongen om hans Moder, ja at anklage hende for Sønnen, forstrækkedes for mangen Bending, for mangen et Ord — hun skjælvede; gjerne havde hun tilintetgjort Brevet, men til at skrive et andet var der her ikke Tid, og Svaret maatte Kapiteinen dog bringe Kongen. Hun blev forvirret og ængstelig; Gyllenhjelm hastede; hun gav ham Brevet, og bad ham mundtlig sige Kongen i hendes Navn, at han ikke skulde tage de Ord saa skarpe, som de maaskee saae ud til, og tilskrive hendes

Gensomhed og Faderens Sygdom meget; af, hun anede ikke, at fiendtligt Nag var draget ind i Budets Bryst, og at han misundte hende Kjærlighedens Lykke, fordi han af Kongen og hende troede sig bedraget for sin. Han var kommen med en mægtig Kjærlighedslængsel, Længslen havde bevinget hans stolte Skibs Vimpel, ligesom Havets Binde, og nu gif han, afviiist, forhaanet — saaledes meente han — som en foragtet Betler, han, der havde forglemt Rang og Fødsel, for at være lykkelig i Rikkens Arme. Han var ikke mere nogen brusende Ungling, han var bleven en betænksum Mand. Allerede havde han gjort Afkald paa al Kjærlighedslykke, da vinkede endnu engang en Stjerne, han fandt Haab i sit Hjerte, Livets Frø gif op i ham, gennemtrængt af Varme, og unge Skud spirede og blomstrede, han vilde flætte Rikke, Naturens simple Datter, en Myrthekrands deraf, og nu havde en grusom Frost ødelagt Alt, Stjernen var gaaet under, og Nat og Had vare dragne ind.

Han anbefalede sig foldt hos Grevinden; det blev hende først paafaldende, da han var borte og Rikke frygtsom reiste sig i Veiret med de Ord: "Gud stee Lov, at han er borte. Han har gjort mig ret bange med sin Tale og sine onde Blikke.

"Og hvad har han sagt til Dig?" spurgte Ebba.

"Vi sadde i den store Stue, da Portneren meldte Fremmede; min Søster ilede ud og gav et høit Skrig ude i Gaarden. Dette gjorde mig opmærksom; jeg greb et Lys og traadte ud i Hallen, dog kjendte jeg ikke strax

Kapitainen blandt hans Tjenere. Men han ilede hen til mig, omfavnede mig heftigt, talede om sin Kjærlighedsflamme og den store Glæde at finde mig her, at, jeg veed ikke Alt hvad han sagde, men det var stormende og vildt, og mig forekom det, som en fortærende Ildflamme blæste paa mig. Mine Tanker bleve forvirrede, jeg snøede mig af hans Arme, og skyndte paa ham at sige mig, i hvad Diemed han saa usædvanligt kom til Rosenberg. Derpaa ilede jeg til Eder for at sige Eder det. Da I igjen affærdigede Kapitainen, styrtede han som en Rasende over mig, kaldte mig sin Elskede, sin Brud, besvoer mig at tilhøre ham ganske i denne Nat og krænkte mig dybt med slige onde Ord. Da sagde jeg ham uden Umsvøb, at jeg med Eders og Hans Majestæet Kongens Villie og Vidende var Guldsmedens Brud. See, da stirrede Manden paa mig med saa græsseligt flammende Dine, at jeg gyste tilbage for ham. Aldrig vil jeg kunne glemme dette Blik; mit Hjerte smerter mig endnu deraf, thi jeg har følt det som Dolkestik. Nu vilde han ikke troe det, og meente, at jeg narrede ham; men jeg forsikrede ham gjentagne Gange, at jeg talede Sandhed, da brød hans Hestighed frem i vilde Forbandelser; han stødte Spise og Drikke tilbage og begjærede, at jeg skulde blive hans Kone, jeg tilhørte ham, og ingen Anden skulde røve mig fra ham. Men jeg undveeg til Eders Bærelse, naadigste Grevinde, ganske forstrækket over hans Anmodninger og Trudsel.

"Det er slemme Ting!" sagde Ebba sukfende, "beed,

at Herren vender alt Ondt fra os; jeg vil ogsaa gjøre det. Gaae til Sengs, Rikke. Vi ville bortsove vor Kummer.”

Sovegemakkets Forhæng raslede tilbage; Ebba traadte ind i Helligdommen. Rikke klædte hende af. Smidlertid kom den stumme Christine hurtigt ind, greb Ebbas Haand, trykkede den inderligen, drog den heftigt til sine Læber og bedækkede den med Kys. Derpaa viste hun med brede Gebærder ned til Bugten og gav at forstaae, at hun med Slotscastellanen havde ledsaget de Fremmede ned til Fiskerhytterne. Det syntes som om hendes stedse lurende Dine uafsladeligt havde hængt ved Gyllenhjelm's Træk, thi Blikkenes, Trækkenes og Bevægelsernes Sprog forstod hun lige saa tydelig, som Andre forstod Ord, og Kapitainens uædle Tanker vare blevene tydelige for den Stumme. Hun kom i stedse heftigere Bevægelse, truede med Haanden, advarede og omspændte Herskerinden og Søsteren med ængstelige Miner. Ebba beroligede hende, og lod sig give Afskedskysset paa Haanden. Ogsaa Rikke kysede den tilbedte Grevinde paa Haanden. De tvende Søstre indtog deres fælleds Leie i Sovegemakket — thi den Stumme var aldrig at stille fra Rikke — men Ebba saae gjennem Vinduerne paa Aftenstjernen, der ilede sin Nedgang imøde, og hensov under en from Bøn. Alfekongen med sine Døtre, og Skovnympherne droge i lange Laagestriber om Trætoppene og Klippespidsene, om Sorgens Mure og Linder og figgede med huuloiede Ansigter ind af Vinduerne,

betragede siot Ebbas Sovn, og droge rolige videre, uden Stoi, i kold ufølsomhed, og deres Klæder skinnede af Maanestkin og deres Kroner af Dugdraaber.

Nogle sørgelige Winterdage vare atter heurundne over det eensomme Slot, seende mørke og bedrøvelige gjennem Binduerne, ligesom Nanderne, og ufølsomme betragtende en Dlding, der haardt krænkert paa sin Vre, laae syg og ikke igjen kunde blive frisk ved dens nedgaaende Glands; thi bitter Smerte og heftigt Nag blandede sig som langsom dræbende Gift i enhver Draabe. Men Ebba læste Kongens, hendes elskede Herres Brev, og læste det igjen og græd og lo derover, ligesom hun var til Ginds, derpaa sang hun til Harpen og opvartede den egenfindige, ofte knarvorne Fader. Men Rikke og Christine opvartede hende, og den Stumme helligede hende udelukkende den hele Dag. Naar Ebba spillede paa Harpen, sad Christine ved hendes Fodder, med Fingeren trykket paa Resonantsen og det store udtryksfulde Die heftet paa Grevindens Ansigt; derpaa trak det underligt i hendes bevægelige, blege, stærkt markerede Ansigt; hun syntes at føle alle Tonerne ved Følelsen og Synet og hendes Sjæl at svælge i stor Bøllyst.

En Nat havde hun sovet meget uroligt; hun var bleven ængstet af slemme Drommebilleder. Strax formaade hun ikke at gjøre det ret tydeligt, dog syntes det at fremlyse af hendes Træk, at hun havde drømt om Søbugten ved Slottet. Man saae hende ogsaa tidligt

om Morgenen ile ned ad den frisk tilsneede Vei til Fiskerhytterne, hvis mindre Beboere, nogne Børn af ganske fattige Forældre, hun undertiden bragte sin Frokost eller en Foræring fra Grevinden. Urolig vendte hun tilbage efter en Timestid og drev sit eget Væsen, ubekymret om de Andre; men endnu ikke længe derefter saae man hende løbe endnu hurtigere samme Vei. Dette gjorde hun endnu nogle Gange denne Dag; hun spiste og drak ikke; og lod sig ikke holde tilbage af Rikke fra hvem hun ellers saaugjerne skilte sig. Om Eftermiddagen kom hun pludseligen op ad Bjerget, styrtede næsten aandelos i Grevindens Gemak, rev denne Harpen af Haanden, paa hvilken hun netop spillede, kastede sig for sin Herskerindes Fodder og viste med voldsomme Gebærder ned til Bugten. Hendes Bevægelser vare saa hurtige, vilde og af et skrækkeligt Udtryk, hendes Ansigt fordreiedes saa voldsomt, hendes Dine rullede saa frygtelige, at Ebba forfærdedes for hende.

"Hvad vil Du, underlige Væsen?" spurgte Grevinden forundret, ikke uden Gysen. "Jeg forstaaer Dig ikke."

"Jeg kan hellerikke begribe hende i Dag," sagde Rikke bekymret, "jeg har endnu aldrig seet hende i en saa voldsom Bevægelse. Der maa være hændet hende noget Overordentligt, og hvis jeg ikke slutter falsk, saa angaaer det den franske Maler, som hun aldrig har været gunstig."

Christine nikkede heftigt med Hovedet; hun havde af-
luret høert Ord af Søsterens Mund.

"Det gjør os ikke meget klogere paa hendes Dypførelse.
Hvad kan hun have for med Maleren? Og hvad kan han
have for med os?" sagde Ebba.

Imidlertid var det dog de tvende Tomfruer paaafal-
dende, da Slotskafellanen kort derefter traadte ind og
meldte Maleren de Change, med sin fra Frankrig ankomne
Elev. "Hvad vil den levende Mand i vor Gravstilhede?"
spurgte Ebba. "Han maa stedsse høre sig selv tale alene."

Maleren kom, venlig, snaksom, høflig, som sædvanlig;
Eleven fulgte ham. De Change hilsende Grevinden med
Galanteri og priste hende lykkelig, fordi det var hende
forundt at tilbringe sine Dage langt fra Hoffets bedøvende
Larm i glade Frihed og rolig Nydelse af alt Skjænt.
Eleven kysfede Grevindens Haand. "Han er ogsaa stum
og døv, som den Lille der," sagde de Change, pegende
paa Christine, "og vi see her et Par sammen, som godt
vil forstaae hinanden." — Christine maatte imidlertid
holdes af sin Søster, saa vild og ubændig skabte hun sig,
udstødte vilde Toner og truede Maleren med Haanden.
Endelig blev hun roligere. Rikke betydede hende at den
unge, skjønnede Mand ogsaa var døvstum. Hun studsede og
sneg sig nu, som en Kat, omkring Eleven i det hun nøie
maalte ham fra Top til Taa, og stedsse rystede betænke-
lig paa Skuldrene. Eleven blev synlig forlegen og æng-
stelig, og trak sig, medens de Change dreiede Samtalen
paa den gamle Greves Sygdom, tilbage i Baggrunden af

Bærelset. Christine satte sig i en Krog og belurede med spændt Blik saavel Mesteren, som Eleven.

"Det er netop Herr Grevens Sygdom," sagde de Change, "som har ført mig til Rosenberg, og hvis jeg skulde falde Eder besværlig, naadigste Grevinde, saa tillæg ikke mig, men den almindelige Andeel, som man i Stockholm tager i Eders Herr Faders Sundhedstilstand, Skylden derfor. Ved Hoffet og i alle Cirkler taler man ikke om andet end hans Sygdom; maaskee gaaer det store Antal af hans Venner og Beundrere for vidt, ved at frygte for Herr Grevens Liv, men hvo vil vel dable et Menneſkhierte for ſlig Angſt. De ſkjælte for, ved Døden at berøves et af hine med Berømmelse omkrandsede Hoveder, ved hvilke Sverrig er ſteget til den Høide, hvorpaa Europa nu ſeer med Beundring, og i denne ærefulde Bekymring have de anmodet mig, om at forevige den almindelig elſkede Mandſ Træk, for at de, hvis Skjæbnen gjorde en haard Fordring paa Sverrig dog ikke ſkulde miſte Alt af den dyrebare Olding. Og derfor er jeg kommet til Eder, naadigſte Frøken, med Bøn om at forunde mig den Naade, at male Herr Greven paa Sygeliet. Hvis I endnu vil gjøre mere, ſaa opfyld min ſtumme Eleves inderligſte Dnſke, at male Eder. Henreven af den høieſte Beundring for Eders Skjønhed paa Portraitet, har han beformet mig med Bønner, at tage ham med paa Slottet Rosenberg, forund ham undertiden Synet af Eder i nogle Minutter."

"Hvis Greven, min Fader, tilſtaaer Eder det," ſva-

rede Ebba, "saa maa I drive Eders Kunst her. Jeg vil selv være Eder meget taknemmelig for et Billede af min Fader. Eders Elev skal hellerikke have gjort nogen forgjæves Bøn hos mig."

De Change forføiede sig til den Syge, og denne, der folte sig Maleren forpligtet, indvilligede gjerne. Det var hverken ham eller Ebba, og lige saa lidt Slottets tjenende Beboere, ubehageligt at see mere Liv og Bevægelse paa Slottet ved den listige, erfarne og snaksomme Maler, samt dennes pigeagtige Elev og en snurrig Sjener. Den mørke Stillehed var ofte uhyggelig, havde endnu oftere været trykkende og kjendelig; nu turde man dog haabe igjen at høre Menneskestemmer, igjen at faae Efterretninger om andre Folk og deres Tildragelser.

Dg saaledes skeete det ogsaa. Maleren havde snart indrettet sig og begyndte sit Arbejde; men Winterdagene vare korte og for det meste mørke; han kunde som oftest anvende liden Tid paa sin Kunst og havde desto mere Tid og Leilighed til at udøve sine selskabelige Dyder. Kun faa Dage behøvedes der, for at oprette et inderligt Forhold mellem ham og Familien, hvilket efter det udvortes Skin saae ud, som om han var en Lem af Familien; hans Bøielighed efter Menneskenes Ynglingstilbøieligheder, gjorde ham her lige saa uundværlig, som i mange andre og endnu fornemmere Huse. Om Aftenen sad han i Sygeværrelset ved Dvnen og fortalte noget om sine Rejser, sit Ophold ved de fortrinligste af Europas Høffer, om sine Erfaringer og Eventyr, om de vigtigste Personer i den Tid,

som han for det meste alle personlig havde lært at kjende og Alt hvad han forebragte, havde et saa behageligt Ansættelse. Omkring ham sad da ogsaa den gamle Greve, hvis Tilbedende tog mærkeligt af ved Malerens gode Underholdning, Grevinde Ebba, der ikke mere saa ofte gav efter for sine mørke, tungsindige Tanker, Slotskæmperen, forhen en vakker Soldat, Rikke og Christine, og endnu nogle Kammerfruer, der havde fulgt Grevinden i hendes Forviisning. Eleven manglede naturligviis ikke i Selskabet. Ja undertiden blev det endog nogle Gange om Ugen foretaget med den fra Upsala kommende Læge og dennes Famulus. Den Sidste var hver Gang et høist glædeligt Syn paa Rosenberg for Rikke; Christine ventede længselsfuld paa ham, og begge vist mere end den Syge selv; thi han bragte altid Hilsen med fra den gamle Peter Lilie, dennes Kone og Børn, og med Hilsenen hver Gang en Foræring, ofte af ringere, ofte af betydelig Værd, og Rikke og Christine vare ved den gamle Guldsmeds Gæmildhed satte i Stand til at smykke sig med Guld- og Sølv-Klenodier, som rige Frøkener, en Lykke hvorefter de i tidligere Dage havde længtes saa meget, men aldrig nogensinde havde haabet at blive til Deel. Guldsmedens Familie viste virkelig fra den Tid da Rikke og Christine, paa den gamle Peters indstændigste Bønner og Grevindens derpaa følgende Tilladelse, i Begyndelsen af Vinteren havde opholdt sig i nogle Dage hos dem i Upsala, en saa stor Kjærlighed og Hengivenhed for begge

Søstrene, at ingen Begivenhed af mindste Bigtighed turde forefalde i deres Levetsreds, uden at Rikke maatte underrettes derom og tage Deel deri; endog smaa Lækkerier bleve besørgede til Slottet Rosenberg for de to Bondepiger, hvilket formedelst den ubetydelige Afstand og Lægens oftere Ridt just ikke var vanskeligt.

Om Søndagen sluttede sig endnu en Mand til denne, ved aandrig Underholdning behagelige Cirkel; det var Præsten fra et nærliggende, til Grev Brabes Besiddelser hørende Sted. Han udførte paa Slottet en Huuskapellans Funktion og kom om Eftermiddagen for at holde Gudstjeneste i Grevens Værelse. Sædvanligt forlod han først igjen Rosenberg tidlig om Mandag Morgen. Greven og den unge Grevinde hang, opfyldte af reen Fromhed, med stor Kjærlighed ved den allerede i den høie Oldingsalder indtraadte Geistlige, der heller aldrig ved Vind og Veir eller andre Hindringer lod sig afholde fra at komme paa Slottet og der opbygge sine elskede Skrivebørn. Men af Alle paa Slottet syntes Ingen at have mere Erbødighed for Præsten end den lille, stumme Christine. Hun var næsten ikke til at afholde fra at vise ham sand afgudist Tilbedelse, thi saa ofte hun saa ham, zittrede hun af hellig Frygt paa alle Lemmer, hendes Farve blev endnu blegere, hendes Læber bævede og hendes Dine brændte i forunderlig Ild. Hun fastede sig derpaa, det maatte være hvor det vilde, til Jorden, neiede dybt med Hænderne forslagte over Brystet, og hendes Tanker vare Bon, hvilket hendes forklarede Ansigt tydeligt nok udviste. Det var ogsaa

Pastor Pelargus — saaledes heed Præsten — som i Henseende til Malerens Nærværelse, saa temmeligt havde beroliget Christine; i det mindste gik hun ikke mere løs paa ham med knyttede Næver og skummende Mund. I Særdeleshed var det mærkværdigt, at hun strax forstod ethvert Tegns af Præsten, og — som man saa af hendes Handlemaade — for det meste saa fortræffeligt, som om hun havde hørt en lang Tale af ham. Saa fin var dette Barns Følelse. Pelargus begyndte lidt efter lidt at undervise hende, og haabede til Foraaret, da hun tilligemed Rikke skulde gaae i Skole hos ham, endnu at drive det videre. Det var vorende at see, hvorledes Christine under Gudstjenesten knælede med foldede Hænder, ganske indsluttet i sig selv, i et Hjørne af Bærelset, og ofte, uden at see op, udgjød Stromme af Taarer. Almindelig bemærkede man om Søndagen slet intet af hendes sædvanlige Heflighed; hun var mere lidende og stille.

Det kunde ikke være paafaldende, at Maleren ikke bivaanede denne Gudstjeneste og ved Underholdningen om Aftenen undveeg han enhver Samtale om religiøse Gjenstande med Præsten; thi han havde offentlig bekjendt sig at være Katholik. Men i længere Tid kunde der dog ikke udeblive Berøringepunkter, fordi alle philosophiske Undersøgelser dog maatte gaae ud fra visse Grundprinciper, hvis store Forskjællighed dog endelig førte paa Religionsanskuelseenes Forskjællighed.

De Change opførte sig derved med stor Snedighed

og dreiede strax Samtalen paa andre Gjenstande, saasnart han mærkede hvorpaa det vilde gaae ud. Om Dagen, naar Pastoren var der, søgte han sig Leilighed til at gjøre smaae Spadseretoure med sin Elev og undertiden saae man dem hemmeligt forsvinde i en af de eensomt liggende Fiskerhytter ved Bugten.

Julefesten nærmede sig; Maleren havde snart fuldendt Billedet; Eleven malede flittigt paa et Portrait af Ebba. Det hændte sig ofte, at Rikke ydede Grevinden Selstab medens hun sad for Eleven, og da var det naturligt, at Begge underholdt sig med hinanden, som om de vare ene; der blev da ogsaa ofte talet om Kongens Breve til Ebba, og denne forelæste endog engang i Elevens Nærværelse den elskede Sjenerinde nogle Steder, for ret klart at føre hende Reenheden af Gustavs Sindelag for Die. Christine kom til, og da hun saae hvad hendes Herksterinde gjorde, vilde hun rive Brevet bort og pegede med ængstelige Gebærder paa den unge Maler, der dog ikke syntes at tage nogen Notice af Alt. Man lo over den Lille og hendes underlige Væsen. Men at begge de Stumme saa meget som muligt undgik hinanden, aldrig underholdt eller gav sig af med hinanden, var Ingen paaafaldende og dog havde denne Omstændighed været værd at lægge Mærke til.

Juleaften ankom den gamle Peter Lilie om Eftermiddagen paa en velbepakket Slæde, for selv at bringe sin Svigerdatter Julegaven. Glæden over hans Ankomst var almindelig, og den vakkre Guldsmed blev ikke alene

hjertelig modtagen af Rikke og Christine, men ogsaa det øvrige Tjenerskab løb ham imøde som deres faderlige Ven, Ebba hilsede ham hjerteligt, og endog Greven lod den værdige Mester komme paa sit Bærelse for at underholde sig med ham. Men han havde ogsaa betænkt Alle og Ingen gik tomhændet bort. Grevinde Ebba fik en Guld-Saarnaal, Rikke en Kjæde. Christine et Par Arm-
baand, de Andre Ringe og Smykker for Dreene. Hans Glæde var desuden belæstet med andre søde Julegaver, og den lille Stumme, som havde klamret sig til Lilie, jublede i vilde Toner, da hun saa alle de for hende bestemte spiselige Herligheder. Ogsaa de Change bød Guldsmeden med Glæde Velkommen og Begge rystede hinandens Hænder som et Par gamle Venner, hvormeget endog den stumme Christine havde derimod.

Første Juledags Middag kom Pastor Pelargus ogsaa til Stottet og Gudstjenesten blev holdt med sædvanlig Høitidelighed. Begge Malerne bortfjernede sig til deres Bærelser. Her indelukkede de sig og følgende sagte Samtale opstod mellen dem:

”Den gamle Guldsmed er ret kommen mig i Veien paa den ubeleiligste Tid,” sagde de Change med tilbageholdt Ergrelse. ”Det lille, stumme Bestie har nu Nogen, som giver sig af med hende og giver Ngt paa hvad hun foretager sig. Det var til at fortvivle over, dersom vi ved den gamle Sværdriver skulde gaae Glip af det hele Spil, som er saa mesterligt anlagt og sin tilfredsstillende Udvikling saa nær.”

”Naar I vil tale om at fortvivle, Pater Kaverius,

hvad skal saa jeg gjøre," svarede den forklædte Polakinde suffende. "Tro mig, den lille Stumme har allerede undertiden bragt mig nær til Fortvivlelse. Hun alene har af Alle opdaget min Maffering, man har til vor Lykke ikke givet tilstrækkelig Agt paa hendes Tegne, ellers vare vi allerede for længe siden forraadte. Allerede to Gange har jeg været nær ved at at forglemme mig. Jeg udholder det ikke længere i dette Huus. Hvad vilde vi ogsaa fremtidig her. Vort Hensigt er opnaaet. Vi kunne overbringe Dronningen den sikke Efterretning, at Kongen virkelig har skrevet til Grevinde Ebba, ja I kan endog overrække hende en Afskrift af det omme Brev." Hermed trak den qvindelige Glev et Blad Papir ud af Barmen og gav det til Maleren.

"Hvorledes, Lodoiska? I sætter mig i den høieste Forundring?" sagde de Change, idet han udfoldede Bladet og gjennemfloi det med funklende Blikke. "Hvad var jeg uden Eders Hjælp! Og sig mig, hvorledes har I formaaet at copiere Brevet?"

"Hvad formaaer ikke et front, i Troen stærk og Himlen og dens aleneste Kirke i Sandhed hengivent Gemyt?" svarede Grevinden og slog de sværmeriske Dine mod Himlen. "Igaar Eftermiddags arbejdede jeg ene paa Ebbas Bærelse; jeg laae Mærke til hvor hun gjemte Brevet. Da hun gik bort forglemte hun at tillukke Kassen. Jeg skrev hurtigt Brevet af."

"Et ufataerligt Akenodie!" raabte den listige Maler, den gang selv overlisset; thi det var ikke kommen

den fromme Polakinde an paa at spille et lille Bedrag. Deels for at erhverve sig en endnu større Fortjeneste af den katholske Kirke, deels for at tilvende sig Dronning Christines Gunst og deels endelig for at forforte det modbydelige Dphold paa Slottet Rosenberg, havde hun af de horte Brudstykker af Brevet, sammensat den saakaldte Afskrift og tilføiet det øvrige af sit eget Hoved. Men netop disse Tilfætninger vare beregnede paa endnu mere at forbitte Enkedronningen paa sin Søn, Ebba og den gamle Greve, og at gjøre det spændte Forhold ganske fjendtligt. Den bedragende Maler var saaledes denne gang selv den Bedragne, thi det er den retfærdige Forhandelse, som strax fra Begyndelsen hviler paa Løgnens Børn, at de til Opnaaelsen af det, af dem som eneste Lykke (det være nu af materiel eller ideel Natur) erkjendte Livsøiemed, ikke alene betjene sig af Bedragerie og Blændværk mod dem, men ogsaa bedrage og lyve for hinanden, som det er bedst og hensigtsvarende for dem.

Maleren stak med stor Tilfredshed den foregivne Brev-copie til sig, og hørte smilende paa Lodoiska der i en fordrende Tone tiltalte ham saaledes: "Hvorefter tove vi endnu paa dette eensomme Slot, denne Grav for Levende. Disse Haller blive mig for snævre ligesom disse Klæder; jeg længes efter at blive befriet fra begge Dele. Ja, Pater Kaverius, jeg er hjertelig Tjed af min Rolle." "Du skal snart blive forløst, taalmodige Lam. Den forvandlede Kaalorm længes efter igjen at blive en Sommerfugl. Har ikke vor høiarværdige General ved en egen-

hændig Skrivelse, hvori han forjætter Eder Himlens evige Naade, lovet, at Masken snart skal blive kastet? Da kan I uforstyrret tilhøre Hertug Johan; thi jeg veed at Eders Hjerte er ved Eders Forbindelse med ham gaact Haand i Haand med Eders Klogskab."

"Var det end Tilfældet," svarede Grevinden rødrende, "saa har det i Sandhed ikke skadet Eders Orden. Og hvor ofte skeer det ikke, at Hjertet fuldender hvad Klogskab begyndte; tilmed vil I med alle Regler ikke dræbe Hjertet, og maa være glad, naar det ikke gjør Eder Sværstreges i Eders snu Regning. Det er sandt, jeg holdt min Brede mod Hertugen for stærkere end den virkelig siden efter viste sig at være. Og vil I straffe min Ungdom, fordi jeg hellere vil tilbringe mine Dage i en elsket Forstes Arme, omgivet af alle Selstabelighedens Glæder, end her paa dette sørgelige Slot, hos denne kolde Dyd-heltinde, som græder for Maanen og klager sine Sang for Bindene, som et forkjælet, egenfindigt Barn? Nævedet for vort Ophold her er opfyldt; hvad nøler I da læn-længere efter? Desuden erindrer I vel, at have tilskrevet Hertugen, til Julfesten bestemt at ville være i Norkøping. Hvad affholder Eder fra at opfylde Eders Løfte?"

"Maragtige Barn," sagde Pateren formildende og klappede den Bredendes høirøde Kind, "vil I da sletningen Fornuft antage? Man maa benytte Livet og Tiden, paa den muligst bedste Maade. Skjæbnen forunder næsten stedse den Forstandige paa samme Tid at forfølge flere Niemed, som til Slutningen alle bidrage til Løsningen

af hans Livs Opgave. Skal han modvillig tilbagestøde det Ene, fordi han opnaaer det Andet, der netop er hans Hovedsiemed? Skjæbnen flatter uden vor Medvirkning de menneskelige Handlinger saa forunderligt sammen, at netop det tilstræbte Diemed ofte opnaaes ved saadanne Biomstændigheder, medens de med Iver forfulgte Hovedsager meget ofte siden efter forekomme at være unyttige.

Kapitain Gyllenhjelms glødende Lidenskab for den skønne Bondepige træder synligt som noget Tilfældigt i vor Plan. Men det er vor Pligt, at benytte dette Tilfældige til vor Fordeel. Vil I ogsaa kalde det Tilfælde, at Kapitainens overordentlige Sendelse i den strænge Vinter fra Lifland til Stockholm, var mig paafaldende, at hans pludselige Forsvinden forhøiede min Nysgjerrighed, at jeg gjættede det Rigtige, sluttede mig til ham efter hans Tilbagekomst, og meget snart erfoer hvad der pludselig havde gjort ham saa mørk, vild og frastødende? Vil I kalde det Tilfælde, at jeg netop til rette Tid, da hans stormende Soldatergemyt trængte til Meddelelse, kom ham imøde paa Halvveien, at Ingen Anden stod ham nær, og at han, lokket af mine Bøtter, endelig aabnede mig sit af Nag opfyldte Hjerter! Hvor blind vilde I være! Jeg fører Bondepigen i hans elskovs-smægtende Arme og Kongen af Sverrigs ivrigste Tilhænger er vor. Og hvor meget kan ikke denne Ene befordre vor Sag! Hundrede-gange mere mener jeg, end denne — iøvrigt ganske fortræffelige Brevaffskrivt. Begriber I nu, hvorfor vi endnu ikke kunne forlade Slottet Rosenberg!"

”Men saa nøl ikke længere og udfør hvad der er nødvendigt? Hvorledes kan den gamle Mand være en Hindring for Eders Planer! Er Eders Opfindelsesgave pludseligt bleven saa fattig at den maa bette hos mig?”

”Siig nu selv, dersom I veed noget, hvad vi kunne begynde med den gamle Guldsmed, og den aftalte Plan skal endnu idag blive udført. Men kommer han os i Veien, eller beholder han endog kun den lille Lidske hos sig, saa er Alt fortabt; thi vi maa have dem Begge — det indseer I let — fordi dette stumme Kreatur er besat af en Djævel, der hvidsker hende Alt i Dret. Jeg frygter sandelig mere for denne Pige, end jeg nogensinde har frygtet for noget Menneste. Og derfor maa jeg ogsaa see at faae hende, i min Magt, at hun ikke mere skal skade mig. Kan I altsaa dennegang hjælpe mig med Eders Aand, saa vil I endnu betydeligt forhøje Eders Fortjeneste af mig, og forpligte mig saaledes, at jeg strax fører Eder til Norkøping.”

”Velan!” sagde Lodoiska, ”saa bliv paa Slottet og affiig ikke de anordnede Foranstaltninger. Søg at indvikle den gamle Kjøtterpræst i en tiltrækkende Samtale og at drage Guldsmeden med ind i den. Er det skeet, saa opbyd alle Eders Talegaver for at fastholde dem. Skulde det falde den Lille ind at blive, saa maa Jaques siden afhente hende og forsvinde med hende. Vender vor egen Tjener ikke tilbage, saa hviler der derfor ingen Mistanke paa os. Vil Alt ikke hjælpe Eder og er Guldsmeden ikke til at holde, saa lad ham gaae. Han løber sin

Skjæbne imøde. Jacques's gode Dolk, befrier os for den Byrdefulde."

"J er stor i Eders Planer," sagde Jesuiten smilende "og i Sandhed! der maa bo noget af den macedoniske Alexanders Aand i Eder, siden J strax overhugger Knuden med Dolken."

"For at behage Eder, blødhjertede Fader, kan jeg ogsaa bære mig anderledes ad. Jeg vil siden smigre den gamle Borgers Forsængelighed, vil bede ham, at lade sig male af mig, og paa denne Maade søge at indtage ham for mig, hvilket formodentlig ikke vil falde mig tungt; thi den Gamle gaaer allerede i Barndom. I det afgjørende Moment bliver jeg afmægtig og dødsyg, omklamrer den gamle Daars Haand o. s. v. For at den lille Christine ikke skal blive hos mig, derfor ere vi sikker; thi hun kan lige saa lidet udstaae mig som jeg kan lide hende."

Det lader sig snarere høre, og desuden bliver Menneskeblod skaanet derved. Jeg tilstaaer Eder, at jeg aldrig gjerne befatter mig med Mord. Kun i alleryderste Nødstilfælde griber jeg til dette sidste Middel. Og saa vidt ere vi endnu ikke komne. Man maa ikke uden Nytte og forbryderisk nedrulle det sorte Slør som man ikke igjen kan rulle op, eller løfte, og bag hvilket man aner forfærdelig uhyggelige Ting. Nu godt! Jeg overgiver mig idag for een Gangs Skyld til Eders Alogskab, og haaber det bedste Udfald af vor gode, retfærdige Sag. Vi

have jo et stort, ophøiet og helligt Maal for Die, og Maalet helliger jo ethvert Middel.

”Saa kan vi jo bestemme vor Afreise til Dagen efter Festen; thi allerede at reise imorgen, vilde opvække Mistanke.”

”Det skal skee, som I ønsker. Hvo vilde ikke soie en stjern, elskvoerdig og Gud saa ivrig tjenende Datter, i alle mulige Ting?”

Maleren gik; thi Bevægelsen i Huset forraadte at Gudstjenesten var forbi. Da han var ude i Corridorren, knyttede han Haanden mod den Dør, gjennem hvilken han var kommen og mumlede: ”Fjordomt være den Potte, der vil have sig over Pottemageren, som forførdigede den! Den bliver sønderstaaet og kastet i en Krog! Du vil vove at tænke, føle, elske uden mig, uden min Tilladelse? Glendige Drm, jeg søndertræder Dig, hvis Din Belyst lader Dig forglemme, hvem og ved hvem Du er!” — Derpaa forsoiede han sig med fornuøiet Ansigt og smidige Manerer til Selvfabet.

Ikke længe derefter kom Cleven, sluttede sig til Guldsmeden, og spillede sin Rolle saa fortræffeligt, at denne gik i Fælden. De Change agerede Tolk for Clevens Pantomimer og da Peter Lillie erfarede, at han skulde males, hoppede han af Glæde og trak sin brede Mund saa vidt fra hinanden, som det gik an.

Samtalen førtes i Begyndelsen kun afbrudt, indtil Pastor Pelargus vendte sig til Maleren med det Spørgsmaal:

"Som jeg har hørt af Hr. Grevens, har J' ogsaa været i Paris ved det græselige Blodbryllup, Herr de Change, og har seet en stor Deel af de Rædsler, der alene ved Fortællingen have bragt os til at gysse?"

"Ja," svarede Maleren; "jeg er en født Paris'er, var paa den Tid en Ungling paa to og tyve Aar, og stod netop i Begreb med at fuldføre mine Studier hos de af Katharina af Medicis fra Italien indbudne italienske Malere. Ak, jeg malede dengang lutter Madonnaer, og Originalen dertil var min Elskede, en ung Calvinistinde. Hun havde kunnet omvende mig til Bibelen, om endstjondt religiøse Anliggender aldrig have forarsaget mig megen Rummer og Estertanke. Hun blev slaget med i Blodbadet, og jeg har siden aldrig fornælet mig. I mange Aar har Saaret blødt, endelig, da mit Haar graanedes, udtørredes det ogsaa. Men Grindringen stemmer mig endnu til Veemod; Kunsten er bleven min Afgjættelse; jeg har avlet mange Børn med den, men den har aldrig kunnet erstatte mig den livsbarme Pige."

Han tørrede sig en Taare af de graa Dienhaar, og de Dvrige betragtede den dybt rørte Kunstner med Deeltagelse og Medlidenhed. "Kun Et ønskede jeg endnu at vide," vedblev Pastoren efter en Pause, "om hiint frygtelige Mord allerede længe i Forveien havde været affalt i det kongelige Huus, eller om det var den hurtige Virkning af et Dieblis djævelske Indgivelse. Man paastod dengang begge Dele i Upsala, hvor jeg netop absolverede mine theologiske Studier."

"Og man kan antage begge Dele," sagde Maleren. "Kong Carl, en ulykkelig Usling, vidste vel i Forveien intet derom, og blev først siden forledet dertil ved hurtige og energiske Skridt af hans Moders Partie. Blandt dette Parti, der egentlig var det regjerende, og til hvilket de listige Guiser horte, var dette eller noget lignende allerede længe aftalt."

"Og hvorledes kan I paa staae det med saadan Visshed?" sagde Pelargus.

"Der kan vist siges lige saa meget for, som imod det," bemærkede Grev Brahe, "og de Meddelelser, som dengang bleve gjorte vor Dronning Catharine, Kong Johans Gemalinde, der var en polsk Prindsesse og ivrig catholsk, om Bartholomæusnatten, vare meget modsigende angaaende dette Punkt. Jeg er ganske nysgjerrig efter at erfare hvad historisk troværdigt I har at anføre for Eders Paa-stand, de Change."

"Intet Historisk," svarede Maleren; "jeg slutter kun af filosofiske Grunde."

"Og disse vare?" spurgte begge Didingene paa samme Tid.

"Den protestantiske Troes inderste Bæsen hentyder — efter min Overbeviisning, der, som en Katholiks, just ikke er til at troe — paa practisk Anvendelse af den saakaldte Naturret; den Enkelte vil gjælde noget, og stiller sig med sin Prætension kjæd lige over for den hele Stat. I det mindste var dette Tilfælde med Calvinisterne i Frankrig. Men hvad vil der blive af Staden og dens Regi-

mente, naar ethvert Individ kan gjøre sin Stemme gjældende? Denne, siden Reformationen saa ofte omtalte menneskelige Willies ominose Frihed, er den farligste Fiende af al borgerlig Orden og alle regjerende Hoveder; thi den truer hver Dag med at styrte, dem fra Hovedet. Dette havde Katharine af Medicis og hendes Tilhængere allerede længe erkjendt og længe overlagt hvorledes de bedst skulde møde den om sig gribende Kræftskade, og fra deres Standpunkt have de vel brugt et grusomt, men i Sandhed det sikreste Middel. Og derfor er det troligt, at der længe har været tænkt derover. Thi hvad man end har sagt om Katharines djævelske Sjæl, jeg har kjendt hende personlig, og hun var, hun kunde i Sandhed ikke være saa umenneskelig, at hun havde opoffret saa mange tusinde Menneskers Liv for den øieblikkelige Opbrusen af en Hævnfølelse.?"

"J har med den udtalte Uvillie mod den menneskelige Willies Frihed angrebet hele Protestantismen; thi Williens reddede Frihed er jo Grundlaget. Hvorfor har Luther kjæmpet, undtagen for hvin Frihed, som Naturen har medfødt, men Paven berøvet os? Det er den store, uskateerlige Gave, at Enhver frit kan adlyde sin egen Fornuft og ikke behøver at frygte for derved at begaae nogen Synd."

"Det lyder Altsammen ret smukt," sagde Maleren smilende, "men denne reddede og tilkjæmpede Friheds Følger ere blevene upaaagtede."

"Og hvilke vare de?" raabte Pastoren heftig.

”Ideen om den frie Willie er ret lokkende og tiltrækkende som Idee; praktisk anvendt paa Livet, falder dens Uventyrlighed og Fordærvelighed strax i Dinene. Det er Himlens Lys, siger I; men dette Lys bliver i Pøbelens Haand til en Mordfakkel, som omvæltter og nedbrænder Tingenes bestaaende Orden, og gjør det Nederste til det Øverste. Hvad nytter Lyset den Blinde? I giver ham det ubetænksomt i Haanden og troer i Eders Godmodighed, at nu maa hans Dine oplades; men han raver omkring derved og antænder Eder Hytten over Hovedet. Erfaringen lærer — og paa den alene kan man sikkert stole i det praktiske Liv, men ikke paa philosophiske Slutninger og Ideer, der forholde sig til Livet, som idealiserede Malerier til den virkelige, af mange Mangler lidende Original — Erfaringen altsaa lærer, at to Trediedele af Menneskene ere umyndige, og den øvrige Trediedeel Myndige af meget forskjellig Mening. Prædik dog nu Eders høitpriste Williefrihed, man vil deraf ulede Rettighederne og Fordringernes Almindelighed og en ligesaa fornuftig Liighed af alle Stænder. Bonden vil dristig gribe kyster Kongens Krone, Adelen vil ligge under, og der vil opstaae et almindeligt Anarchi over Jorden. Det ere de sikke og nundgaaelige Følger af Eders Lysudbredelse af Fornuften og den fri Willie.”

”I anseer Tingen meget for materiel, og gjør Slutninger som ligge paa Haanden.”

”Jeg holder mig til den praktiske Erfaring. Det Materielle er det Fremstaaende i Livet, og hvo der med

Held vil virke paa Menneskene, maa begynde at virke paa denne deres Hoveddeel. For Eders philosophiske Ideer maa det vistnok være en Rædsel, og naar nu Eders Slutninger af hine Ideer ere fulgte med mathematisk Nøjagtighed, men mine ere dragne af Erfaringer og Menneskelivet selv, saa kommer det meget an paa, hvilke af begge der bedrager. Jeg mener kun, at J, for at kunne anvende Eders Ideer med Held, maa først kunne foretage en ny Menneskefabelse."

"J dadler Verdensskaberen," ivrede den gamle Præst, "han har givet os Alle Fornuft, og det er Pligt at aagte med de laante Skatte, det er Pligt at uddanne de erholdte Ulæg, eller troer J, at vi skulle indtrømme et eneste Menneske, som Paven, eller en Corporation, som Jesuiterne, den Ret, at tænke og handle for os, og lade os holde fast i Overtroens og Dumhedens Lænker?"

"J overdriver. Det forlanger den katholske Kirke ikke af sine Bekjendere. Hvo forhindrer mig i ikke at bære disse Lænker? Jeg er hverken overtroisk eller dum, og derfor ikke mindre god Katholik. Hine Skranker, som Pavens Magt sætter, ere hoist velgjørende for det simplere Folk. Dphæv dem, og det stormer ind, uopholdeligt, ubændigt, en vild, raa Hob, og raser over al forstandig Orden, kalder Alt, hvad der staaer standsende imod dets ufornnftige Overmod og Lyster, Lænker og Toile og ødelægger det med de Baaben, som J selv give det i Hænderne, træder Retten under Fødder, og Eder, der vil opholde den, i Støvet. Alle Tingenes nødvendige

Forskjællighed i en Stat blive ophævede; thi den Ene vil gjælde lige saa meget som den Anden; men hvor der ikke finder Forskjællighed Sted, der er heller ingen Stat. Staten er et Heelt; og saa snart den falder sammen til saa mange enkelte Magter, som den har Individuer, op-hører den strax at være Stat og Anarchiet er færdigt."

"Man hører strax at I er Maler," sagde Greven, "I formaar godt at fremhæve Farverne, og den sidste Sætning af Eders Slutning maa man indrømme Eder."

"Erkjender I Virkningen som rigtig, saa maa I ogsaa skænke Aarsagen Eders Aerkjendelse; thi det Ene kommer jo af det Andet, og dette kan ikke bestaa uden hiint.

"Slutningen hviler paa en falsk Præmissse," raabte Præsten, forskrækket over Grevens Ytring, "Mandens Frihed nedværdiger ikke Mennesket til et glubende Dyr, nei det hæver og forædler det meget mere til en jordisk Engel. Jordens hoieste Gode, aandig Frihed, kan jo ikke bringe Menneskeslægten den største Skade. Guldet forvandler sig dog til gloende Kul i dens Haand der stikker Huset i Brand."

"Jeg taler hellerikke om Slægten, kun om de aandige Blinde, paa hvem de indre Dine aldrig kunne blive aabnede, men som udgjøre det langt større Antal af Individuer. Og siden I stedse taler om Frihed, saa sig mig dog, er I da fri? Hvorfor trættes da Erkebiskoppen af Upsala stedse med Adelen og Kongen? Fordi Enhver vil befale den Anden, Ingen adlyde den Anden.

Eller er I virkelig til Ginde at underkaste Kirken den verdslige Dyrigheds Magt? Hvor bliver da Eders Frihed af? Men vil I vedligeholde den kirkelige Magt, saaledes som den uforkrænket staaer hos os, saa ville de Andre skrige over Evang, og I har tilfidsst kun ombyttet Navnet, Sagen er bleven den samme, som den var før Martin Luther. Men I vil ikke engang kunne holde Eder, thi I har selv givet St. Petri Sværd og Nøgler fra Eder. Folket vil fornede Præsterne til dets Tjenere, vil tiltrodse og tiltvinge sig alt hvad ders gale Sind begjærer. Værdigheden er tabt, Liederne ere forandrede, der gives ingen Præster, ingen Kirke, ingen Tro mere."

"Herre!" raabte Præsten og foer forfærdet op, "Eders Paastande kunde gjøre mig affindig. Men Gud være lovet, vi beherske vore Skrifteborns Hjerter ved Kjærlighed, ikke ved Magt. Vi binde dem, idet vi befri dem. Christi Rige er ikke af denne Verden, hans Herredomme er den evige Kjærligheds, og vi ere hans værdige Efterfølgere, vi tjene igjen i det usynlige Tempel, som han har opbygget, og foragte Jordens Glands og Magt."

"Vel Eder," sagde Maleren haanligt. "Jeg frygter kun, I vil ikke komme ud deraf; thi de tvende Verdener lade sig, naar det kommer til Virkelighed, ikke saa strængt skille fra hinanden, som man er vant til at antage. Vi leve ogsaa i den Ene, og vor Deeltagelse bliver af dennes Interesse taget saa meget i Beslag, at vi have fuldt

op at gjøre. Hiin er os en fjern Laageegn, om hvilken vi ikke engang vide, om den har fast Grund og Bund."

"J taler som en Gudsfor nægter," sagde Greven alvorlig.

"Eller som en Jesuit," tilføiede Præsten.

"Kun som en Mand, der er fri for Fordomme og seer Tingene, som de virkelig ere!" svarede Maleren noget forlegen.

I dette Dieblik hørte man Bjældelyd af en Slæde i Gaarden, et Tegn til at der var ankommen en Fremmed. Samtalen blev afbrudt; Præsten gik for at see hvad det var. Strax derpaa vraltede Sten Wyr ind i Bærelset.

Den lille Slotskastellans Ankomst, havde bragt hele Huset i Bevægelse, thi alle Tjenerne havde deres Løier af den runde, tykhovede Karl, og hans vidtløftige, høie Talemaader. Den gamle Guldsmed kom, underrettet om en ny Gæsts Nærværelse, om hvis pudseerlige Besynderligheder han allerede havde hørt saa meget, i nysgjerrig Hjen for at tage Slotsfogeden i Diesyn og Maleren skjælvede allerede for at hans hele Plan skulde strande, thi Tiden var der, paa hvilke den skulde udføres; allerede spandt Aftenslumringen sit Næt over Slottets Vinduer, allerede var den fastsatte Time slaaet — da sørgede Tilfældet eller Skjæbnen saa fortræffeligt for ham, som han ikke med al sin Listighed havde kunnet formaa, selv i det lykkeligste Tilfælde, og gjorde alle hans og Grevinde Lodoiskas snu Foranstaltninger overflødige.

Da nemlig Grev Brahe reiste sig forundret op paa sit Leie og spurgte Fogeden fra sit Jagtslot, hvad der saa ufornodentlig i Zuletiden havde ført ham hid til Rosen-berg, nærmede den lille, veludstoppede Sten Wytt sig med ærbødig Frygt sin naadige Herres Dre og bad med sub- mis Undertrykkelse af sin ellers strigende Stemme at Herr Greven maatte naadigst behage at sende alle quin- delige Dret ud af Bærelset, fordi det han havde at med- dele, ikke egnede sig for saadanne. Kun Rikke var til- stede med sin stumme Søster; Ebba havde begivet sig paa sit Bærelse; Rikke tog strax, efter et af Greven erholdt Bink, Christine ved Haanden og traadte ud med hende i den allerede mørke Forstue.

I dette Dieblik viste der sig ved Indgangen af Forstuen en hende velbekjendt Dreng, en slem, uopdragen Knægt paa omtrent tolv Aar, Søn af en gammel, fattig Fi- skerenke, som levede i en elendig Hytte, for det meste af den grevelige Families Understøttelse. Rikke pleiede ofte med Christine at besøge hiin fattige Hytte, der næsten lignede hendes Faders, og der at nedlægge mild Velgjørenheds Gaver. Beboerinden havde i nogen Tid befundet sig svag og uduelig til Arbeide, og Rikke havde desaaarsag formeret sine Besøg.

Drengen vinkede nu ad Rikke, som om han frygtede for at trænge længere ind i Slottet, og da hun var kommen til ham, sagde han sagte i en grædende Tone: "Å! Gud forbarme sig! Min Moder ligger for Døden.

Hun har sendt mig til Eder; jeg skulde indstændig bede Eder, at komme hurtigt med Eders Søster til hendes Dødsleie — men uden Løven, at I ikke skal finde hende død — hun gruer meget for at dø alene i denne mørke Vinternat, Eders Kjærlighed og Velgjerninger have for-
sødet hendes Livs sidste Dage, hun ønsker intet mere, end at I ogsaa vil forsøde hende Døden, hun har desuden ogsaa en Hemmelighed at aabenbare, som hun kun tør betroe Eder, og ikke gjerne vil tage med i Graven. I vil ikke nægte en Døende det sidste Dnske.”

Rikkens følsomme Hjerter gav hende ingen Betænkningstid; hellerikke overveiede hun i dette Dieblid, at det var nødvendigt at underrette sin Herskerinde eller Nogen af Tjenestefolkene om sin Bortgang. Hendes mørke Skjæbne rev hende bort. Med den Stumme ved Haanden ilede hun ned ad Bjerget, og Ingen havde bemærket Drengen, Ingen seet de tvende Sødsfænde gaae bort.

Saa snart de tvende Piger havde forladt Bærelset, strog Sten Wyr sig om Skjæget, rømmede sig og begyndte med dæmpet Stemme: ”Det er ikke fordi ingen Dvinde maa høre det, men netop Rikke Stråmsfeld maa ikke høre hvad jeg har at berette Eder, naadigste Herre. Jeg ynker hende og I vil rose mig derfor.”

”Na, hvad er det da?” raabte Greven utaalmodig.

”Bonden Knud Stråmsfeld, Rikkens Fader, har allerede i Høsten tilligemed sin Kone Marthe bortfjernet sig fra sit Huus, og man hørte alleslags Forunderligt, at han drog omkring i Landet med nogle Tøder, og at hans

Forretninger just ikke vare de ærligste. Nogle Bønder ville ogsaa Tid efter anden om Natten have hørt høt Samtale og anden uhyggelig Larm, men Frygt for at det kunde være Nander, som om Natten opholdt sig i den tomme Hytte, jagede dem fra hinanden. Men for to Uger siden blev Knud atter seet om Dagen, og beboede sit Huus, om hans Kone derimod har man intet bemærket. Da sagde Folk, at han havde solgt hende, som tidligere sine tvende Døttre. Men i Forgaars om Midnat hørte Naboerne pludselig en stærk Larm i Knuds Hytte, hvilken lød som en meget heftig Trætte. Ganske tidligt om Morgenen saae en Nabokone foran sin Seng under en sønderbrudt Tagsteen, hvorledes Knud Stråmfeld med Hakke og Skovl sneg sig til sin Lade og lukkede den halvt forfaldne Dør efter sig, der dog saa længe han har været horte har staaet aaben — thi han havde jo solgt alle sine Frugter, førend han forlod Landsbyen. — Dette forekom Konen betænkeligt, hun stod op og lurede, da hørte hun hvorledes det hakkede og skovlede i Laden. En halv Time tid derefter gik Knud i sit Huus og vendte strax derpaa tilbage til Skuret med en lang Pække, indviklet i grovt Seildug, paa Ryggen, og løb tillige som om han var gal. Men af Pækken saae hun en Menneskefod stikke frem. Siden efter hører hun igjen at der blev stuffet. Hun fortalte det med Gysen til sit Sødskendebarn, denne fortalte det til sin Søster og hendes Svigerinde, disse gik fra Huus til Huus og fortalte det til alle Folk med den Tilfætning, at Knud havde dræbt et Menneske og begravet

det i Løden. Den Dræbte skulde have havt mange Penge hos sig; Mange siige, at de havde Aftenen i Forveien seet ham gaae gjennem Landsbyen; det havde været en stor, skjen Mand. Der blev taelt forskjælligt, men Enden var stedse: Knud er en Morder. Derfor har jeg tidlig i Dag gjort mig reiseferdig og er kommen herover til Eder over Mælaren, for at hente Raad om hvad jeg skal gjøre i denne vanskelige Sag."

"Nu, Du har vel strax underrettet Overdommeren derom ved et Tilbud og imidlertid arresteret Knud Stråmfeld og bragt ham i Forvaring til Retten kommer?" spurgte Greven.

"Herr Greven har, siden jeg var saa ulykkelig, at ville arrestere Hans Durchlaughtighed Hertugen af Gothland strængt forbudet mig, atter at lægge Haand paa Nogen. Jeg vovede ikke at gjøre det mindste Skridt i denne vigtige Sag uden Eders Tilladelse og Befaling, for at jeg ikke igjen skulde gjøre noget Dumt og paadrage mig Eders Unnaade?"

"Du har gjort det Dummeste, idet Du Intet gjorde," sagde Greven til den forstrækkede Foged. "Jeg vil imorgen sende Dig med Befalinger, til Overdommeren, men Du kan for Fremtiden ikke mere blive min Slotskastellan."

Sten Wytt blev, i den Mening at have gjort sine Ting ret godt, som rørt af Lødenen; han faldt paa Knæ og klynkende for Grevens Fødder. Præsten og Maleren talde begge til ham og søgte at formilde

hans Brede. Pelargus yttrede ogsaa, man kunde slet ikke vide hvormeget Sandt eller Falsk der var i, og man maatte paa ingen Maade ansee det for afgjort, at Bonden virkelig var en Morder. Det var det Raadeligste, at Nogen reiste med imorgen, som med Forstand kunde indlede Undersøgelsen for Retten — ifald det virkelig blev befunden rigtigt — men hvis det Hele kun var Kjærlingsgladder, saa drage Calumnianterne til Regnskab. Han vilde gjerne selv gjøre denne Reise, dersom hans Embedsforretninger til den høie Fest ikke fængslede ham, men han foreslog derfor Herr de Change, der vist ikke vilde afflaae ham det. Maleren erklærede sig strax villig. Da lod Guldsmeden, der hidtil havde staaet taus og stiv af Skræk, over at hans Sønns fremtidige Svigerfader skulde være en Morder, sin Stemme høre, idet han underdanig bad, at han maatte føre Maleren i sin Slæde og bivaane Expeditionen. Maleren syntes dette meget beleiligt. En vis Spænding i hans Ansigt tabte sig stedse mere og mere, han blev muntrere og taledede meget. Paa hans Forestilling blev det aftalt ikke at lade Rikke mærke det Mindste om Hensigten af denne hurtige Reise. Samtalen kom snart paa andre Gjenstande og et par Timer vare hensladdrede indtil Aftenbordet var beredt. Da spurgte Ebba først efter Rikke. Man sagde hende Uarsagen hvorfor hun havde bortfjernet sig og sandsynlig begivet sig til Borgestuen. Ebba gav en af sine Piger Befaling til at hidkalde Rikke, men hun var intetsteds at finde. Man ventede hende endnu i den Formening at hun havde gjort en

Spadseretour med sin Søster i den rene, friske Natluft, men der henrandt en Time efter den anden, Tasselet var ophævet og endnu ingen af Søstrene komne. Ebba blev ængstelig, og sendte sine Folk omkring i Slottet og i Landsbyen, for at opsoge den kjære Pige men ogsaa disse vendte tilbage uden at have opdaget et Spor af den Savnede. Ingen havde seet hende, Ingen kunde forklare sig hvor hun var bleven af. Alt kom i den største Forvirring og den gamle Guldsmed var næsten utrokelig. Da yttrede Maleren den Formodning, at Rikke kunde, drevet af en, Kjønnet byrdesuld Nysgjerrighed have lyttet ved Dørene og hørt sin Faders Skjæbne. Denne Efterretning havde sandsynlig forledet hende til et overilet og fortrivlet Skridt, nemlig strax at drage derfra med sin Søster, for at advare Faderen for den forestaaende Fare og formaa ham til hurtig Flugt. Denne Formodning forekom strax Alle som en ubetvivelig Sandhed og Guldsmeden var neppe at bringe fra det Forsæt endnu at bryde op om Natten og indhente Rikke. Den Tanke, at den hulde Pige med sin svage Søster vandrede alene over de øde Sneemarker midt om Natten og i en rasende Winterkulde, at hun kunde forvilde sig og omkomme, havde ikke blot for den bekymrede Peter Lillie, men ogsaa for alle Andre og fornemmelig for Ebba meget Forføreligt. Den Sidste udgjød de bitterste Tammertaarer; hun elskede begge Søstrene, mere som Veninde, end som Herikerinde. Natten blev for det meste tilbragt søvnløs. Førend endnu Dagens første Straaler brøde frem, vare de

Reisende paa Veien. Sten Wyrte havde Eleven i sin Slæde og ærgrede sig ikke lidet over dennes Døvhed, Guldsmeden og Maleren sad i den anden, og Malerens Kjøretøi blev af Jaques fort tomt bagefter. Paa Veien spurgte man flittigt efter de tvende Søstre, men Ingen havde seet noget til dem. Om Eftermiddagen naaede de Stedet. Alle Mennesker i hele Byen vare forsamlede i Nærheden af Knud Stråmfelds Hytte. Sten Wyrte løb til for at erkjendige sig om Morsagen til dette usædvanlige Optog, de andre fulgte ham. Da hørte de med Forundring, at Stråmfelds Hytte henimod Morgenens pludseligt havde staaet i lys Lue og var tilligemed Laden brændt ned til Grunden. Men Ingen havde seet noget til Bonden selv eller hans Døtre. De Change befalede strax at rydde Gruset af Laden bort. Det skeete. Man opdagede virkelig i Bogulvet en Grube, der kunde gjælde for en Menneskegrav, men man fandt hverken et Menneske eller Andet deri. Paa Eftersporen eller Forsølgelse var der ikke at tænke; thi man vidste jo ikke, hvem man skulde efterspore eller hvem man skulde forfølge. Guldsmeden var trostesløs og gebærdede sig som en Banvittig. Den ene Gang efter den anden raabte han sin Søn og Rikkes Navne og beklagede jammerligt Begges Skjæbne. Den næste Morgen sagde Maleren til ham: "Mester Lillie, I seer selv, at her er intet at gjøre for os. Rikke Stråmfeld har — Gud veed paa hvad Maade! — endnu for Dagens Frembrud naaet sin Faders Hytte; de have hurtigt skaffet Liget bort, og for at

undgaae alle Efterforskninger og tillige bortvende Dymærksomheden fra deres Flugt, stukkede Hytte og Lade i Brand. Og paa denne Maade ere de ogsaa lykkelig undkomne. Hvo kan vide hvorhen? Og hvo vilde i denne Stemmte Vintertid forfølge dem i det øde Sverrig. Al Umage var forgjæves. Find Eder i Eders Skjæbne. Desuden kan I spare mig en unyttig Rei til Slottet Rosenberg. Mit Arbeide er fuldendt, jeg vil lade Billedet afhente. I har selv overbevist Eder om, at jeg her ikke formaaer at udrette noget. Jeg vil, da jeg engang er den halve Rei, igjen gaae til mine Forretninger." Han sat sig med Eleven i sin Glæde og lod den fortvilede Guldsmed alene med sin Smerte og den omstændelige Kastellan. Rask gik det nu til Stockholm.

"Det er altsammen gaaet langt bedre end jeg nogen-
sinde havde ventet!" jublede de Change. "Nu Brevet i
Dronningens Hænder!" svarede Lodoiska, "og derpaa af-
sted til Norkøping!"

"I den smægtende Hertugs Arme!" tilføiede Male-
ren. Men hans spottende Smilen sagde noget andet.
Hestene løb raskere, og snart glindsede den kongelige Wand-
stab for deres Dine. De Change rakte Haanden ud
og sagde:

"Snart, stolte Pige, skal Du atter tjene Din ret-
mæssige Herre, og Sigismund, Svenskekongen, vil snart
fra dine Linder skue ned til den sande Christi Kirkes ny

Templer, og paa Ruinerne af den styrtede Baaltjeneste.
 Da, dyrebare Grevinde, modnes vor Sæds Høst!" —

Andet Kapitel.

Det svenske Hovedkvarter var nogle Mile paa den anden Side Narva i en elendig Landsby, midt i en af hine liflandske Orkener, hvori Naturens Skaberkraft synes at være udmattet. Paa hele Stedet var kun et Huus, hvor Kongen til Nød kunde bo. Og i dette snævre Bondehuus havde Gustavs ridderlige Galanteri aftraadt den fortryllende, skjønne Hollænderinde og hendes Fader, den af ham meget ærede Kjøbmand Kabeljan, et Værelse. Han var meget for fintfølende til at udsætte en saa skøn, yndig Kvinde for Vinterens Haardhed i denne raa Egn, og det havde han ikke kunnet, hvis han havde ladet den skjønne Margaretha bo i en af hine smudsige Hytter, hos Bønder, som endnu manglede meget førend de fortjente Navn af Mennesker. Saa meget Kongen endog maatte indskrænke sig, gjorde han det ikke for andet, end for at skaffe Margaretha hvilken som helst mulig Bequemmelighed i denne vinterlige Orken, og betragtede sig selv som Krieger, og som Saadan ikke knurrende over noget Savn, frasagde han sig mangan Bequemmelighed for at tilvende den yndige Kjøbmandsdatter den. Hvor ussel end Landsbyen var, saa havde den dog i Forsamlingshuset, det

samme, som Kongen og Hollænderinden beboede, en Dandsesal; thi Glæden bygger overalt sit Tempel. Den unge, livsglade Konge, ganske Soldat blandt sine Soldater, som deelte den dødbringende Fare med ham, men ogsaa den med Roser befrandsede Glæde, benyttede denne Sal, for at give sin Generalstab og Officererne af de om ham forsamlede Regimenter, mangen Fæst. Sand Fornøielse findes sig først og lettest hos fritlevende Folk; hvor Tvangen hersker, Lænkerne trykke, der er den en sjelden Gæst og kun dens Skygge viser sig i slige Kredse, aldrig den selv. Saa streng Kongen end var i Tjenesten, saa ganske nedlagde han Commandostaven, naar Ungdomslængsel og Selstabelighed førte ham i sine Undergivnes Midte eller forsamlede dem om ham, og ligesom han først deelte Krigens Besværlighed med dem, saaledes tillod han sig og dem enhver Fornøielse i et glad Soldaterliv. Han var deres Kammerat. Og gjorde da i Ungdoms Overmod mangen Gen et, vistnok i de fivte Hofcirkler høist uanstændigt Bukkespring, saa syntes det ret at høre til Livet i Felten; thi den der sætter meget paa Spil og ofte vover, den vil paa den bestandige Fare at tabe Alt, i gunstigt Tilfælde vinde meget. Det var den unge Konges vise Livsanskuelse, fra hvis practiske Anvendelse, han paa ingen Maade udelukkede sig selv. Han var Menneſke blandt Menneſker, Soldat blandt Soldater, i blodig Kamptummel, som ved den lystigste Banket. Derfor elskede Officererne ham

faa meget, derfor havde Enhver med Glæde offret Livet for ham.

Siden den hollandske Kjøbmand og hans skønne Datters Ankomst var der kommet endnu mere Liv og Bevægelse i det selskabelige Soldaterliv. Hun var pludseligt traadt blandt Krigens Sønner, som en Feedronning, og det var, som om hun med sin Tryllekraft havde forvandelt hele den raa Vinter omkring dem til et blomsterduftende Foraar. Officererne fandt sig ved Margarethes Nærværelse foranlediget til paa hurtige Slæder at hente skønne Pieslænderinder herhid fra Narva og nogle andre Steder, der ikke vare for langt bortfjernede, og i Hovedkvarteret opføre muntre Dandsefester. Kongens bekiendte, ærefaste Character borgede for Tugt og Orden. Men Margaretha blev stedse disse Festers Dronning.

Efter en gjennemsværmet Nat, da Pieslænderinderne, indhyllede i deres Peltse, allerede vare førte til deres Hjem af Officererne, førte Hertugen af Lauenborg Margaretha tilbage til hendes Værelse. Hun syntes meget opvakt, og hans lystne Blik hang ved hendes Skikkelse.

”Min hulde Frøken,” begyndte han smigrende og trykkede hendes bløde Haand med Omhed, ”vent her paa Kongen. Hans Majestæt har beordret mig at bede Eder herhid; man har nylig bragt ham Efterretning om, at Fienden igjen har vilst sig. Han giver kun nogle Befalinger, og vil da være her, for endnu inderligere at bringe Eder sin Hylding, end han formaade det paa Ballet.”

"Kongen har allerede overøst mig med alt for mange Beviser paa hans høie Naade. Jeg veed at skatte dem, men de undertrykke mig næsten. Han har alene dandsset med mig. For slige Naadesbeviisninger taber min Hengivenhedsfølelse Taknemmelighedens Maalestof."

"Og hvad var det, om I nu ganske og aldeles ophævede enhver besværlig Maalestof og gjensidig Beregning? Gustav er blevet Eders Ven, hvorfor seer I bestandig kun Kongen i ham. I synes endnu ikke at kunne finde Eder i Eders Stilling, i Eders ny Forhold. Han er den Bedende og I holder ham endnu for den Herskende. Hvo veed ikke i den svenske Leir og hvo har ikke bemærket, at Eders Ynde har lagt den ustadige Konge i Rænker? Hans hele Dømmelsesomhed tilhører Eder, hans Dine hænge ved Eders Skikkelse, hans Ord ere, om endog Hundrede vare tilstede, kun rettede til Eder. Man har almindelig bemærket i denne Nat, at hans Hjerte stormer til Eder paa Flammevinger. Vil I tilbagevise den skjønneste, ædleste, heltmodigste og ungdommeligste Konge i hele Christenheden med kold Stolthed, naar han, besejret af Eders overordentlige Elskværdighed, synker for Eders Fødder og beder om Kjærlighed?"

"Det var Dumhed af mig," svarede Margaretha spottende, "at holde et flygtigt Behag i min ubetydelige Person for den kongelige Hertes Kjærlighed, og Eders Tale, Prinds, er egnet til at frænke mig dybt. Kongen af Sverrig er en Ridder, endnu i Ordets gode, gamle Forstand, men hans høie Dyder ere rene og pletfri og

ikke blot tilsyneladende. Til disse høre jo ogsaa Galanteri mod Damerne. At Kongen besidder denne, en ægte Ridders Cardinaldyd i højeste Grad, har han beviist ved mig, men I vil, hverken nu eller nogensinde overtale mig til at holde det for noget andet. Dpporet i det rige Hollands Yppighed, vant til et forkjælet Livs Nydelser og Bequemmeligheder, kom jeg til denne Lisslands Ode, ubeboelige Kyst, og desuden om Vinteren. Eders ridderlige Herres Galanteri og den jernhaarde Nødvendighed har i denne Drken bragt mig nærmere hans Person, end ellers Sæder og Anstand tillod det. Men denne Lykke skal ikke gjøre mig overmodig.

"Hvad taler I nu der," svarede Hertugen, listigt smilende. "I vil med alle de mange Ord ikke betage mig den Bished, at Kongen er lidenskabelig forelsket i Eder. Og jeg vil see den Dodelige, der er skabt af saa grovt og haardt Stof, at han kan modstaae Eders Ynde. I Sandhed, han maa mere ligne Dyret end Mennesket. Og hvis han er Menneske, som Kongen og jeg, saa er I istand til at give ham Guderne til Selskab, ligesom de, hvis de endnu levede, som fordem, vist ved Eders Skjønhed vilde blive neddragne til os, ligesom Danae, Leda Semely, Alkmene og Europa neddroge Jupiter; Ariadne Bachus; Daphne og Leukothon Apollo fra Olympen."

"Eders Smigreri har i det mindste noget høimodigt —" lo Margaretha.

"Hvad var der vel at skjule derved, I veed det jo dog," ved blev Hertugen ivrig, at hele den svenske Petr

er fortryllet af Eder. Og hvis jeg tør dove at tilstaae Eder min Flamme, saa takker jeg alene min Stilling for denne Begunstigelse. I vilde høre den samme Tilstaaelse af alle Hærens Officerer, hvis de turde træde Eder saa nær som jeg. Men i Sandhed, jeg vilde ikke lade denne Skjæbnens Gunst ligge ubenyttet som en af Coursen kommen Mynt; jeg vil aagre dermed, og den skal bringe mig Renter. Jeg ærer saa godt som enhver Anden det gamle Ordsprog: "Kongen skal have det Bedste, men det forhindrer jo ikke at man kan smage lidt af dette Bedste. Naar derfor Kongemajestætenes Soel straaler paa Eder i høi Kjærlighedsflamme og I ved den bliver den prunkende Maane, saa lad mig blive Jorden der igjen erholder Lys af Eder."

"Og om I endog udsmykker Eders Tale med nok saa mange Billeder, Herr Hertug," sagde Margaretha fortrydelig og i en bitterstjærende Tone, "saa vilde I alligevel ikke afholde mig fra at erklære Eder, at den er uforskammet. Mener I for Alvor, at jeg er kommen her til Lifland, for at blive en Soldaterkjæreste? Fra Kongen skulde jeg vandre til Hertugen, fra denne til Greven, Adelsmanden, ja vel endog til den simple Soldat. Min Gunst er hverken tilfals for denne Tre, eller for fyrstelige Emigrerier."

"Jeg seer, at jeg har havt den Ulykke at blive misforstaaet af Eder, eller maaskee vil I med Flid misforstaae mig. Jeg tilsværger Eder at mit Hjerte strømmer over af heftig Flamme efter Eders Besiddelse. Troken!

Nævn det Dffer, hvormed jeg skal tilkjøbe mig Eders Gjenkjærlighed, og være det endog nok saa svært, jeg vil glad bringe det, kun forsmaae ikke at modtage min ringe Hylдинг, affjøl Flammerne i mit Indre, kron min Kjærlighed med Gjenkjærlighed, jeg besværges Eder, vær min, Margaretha!" Med disse Ord kastede han sig for Hollænderindens Fødder, omslyngede hende og gjorde Alt for at fremkunste en for slige Tilfælde vel anbragt Begeistring og fyrig Eidskab. Men Hollænderinden, vel erfaren i slige Ting, saae dybere, end den listige Hertug kunde formode, og sagde, pludselig forandrende Stemme og Ansigtstræk: "Hvorledes, Herr Hertug von Lauenborg, saa havde jeg virkelig i Eder en saa oprigtig Tilbeder, der var istand til at bringe et Dffer for Gjenkjærlighed? Ak, jeg veed jo alt for godt, det er kun med Ord de listige Mænd formaae at omslynge og fængsle svage Pige-hjerter. Bort Kjens Lettroenhed er dets Fordærvelse. Men vort til Kjærlighed stakte Hjerte følger alt for let det første Kald til dets Bestemmelse. Vi hengive os, som Naturen fordrer det af os, og — finde os snart bedragne. Saaledes er det gaaet Andre, saaledes vil det gaae mig, hvis jeg, bestuuet af mit eget Hjerte, vilde troe Eders Forsikringer."

"Saa føler I i dette Svanebryst en Tilbøielighed for mig? Hvorledes? I er mig ikke utilbøielig? Jeg lykkelige tør haabe?" jubledes Hertugen og vilde omfavne Tomfruen.

Hvo gav Eder Haab?" spurgte Margaretha vred,

og med et af Omhed bestraalet Blik, tilføiede hun raaf: "Dg om jeg end følte noget for Eder, vilde jeg undertrykke det og aldrig tilstaae Eder det."

"J gjør mig til den lykkeligste Dødelige. J giver først mit Liv Glæde og Ynde. Men hvorfor ikke tilstaae hvad der opfylder Eders Bryst. Har jeg gjort et dybt Indtryk paa Eder — og jeg tvivler ikke derpaa — velan! Saa følg Naturens Stemme! Hengiv Eder til den Nydelse, som gjensidig Videnkab byder. Hvorfor undertrykke og tilbageholde, hvad der om kort eller lang Tid dog bryder frem, som en mægtig, og da saa meget mere fordærvelig Flamme, der maaskee da, i Mangel af den rette Gjenstand, vender sig til en uværdig, som ikke kan tilfredsstille Vængselsflammen, ikke besvare Kjærlighedsflammen. Ja, Du har allerede tilstaaet det, Pige, og er min. Jeg læser Bekræftelsen i Dine Blikke." Han vilde omfavne hende, men hun stødte ham tilbage og sagde: "Der gives kun een Betingelse, under hvilken jeg maaskee kunde tilstaae Eder noget, og det vil J ikke opfylde i den Grad, som jeg begjærer det."

"Kun det umulige kan jeg ikke opfylde, og af alle Eders Ønsker kan kun eet være umuligt. Dg det Ene vil J ikke fordrø."

"Jeg forstaaer Eder, Herr Hertug. J mener, det kunde komme mig i Tankerne at hedde Hertuginde af Lauenborg. Det kalder J det umulige, fordi det svenske Hof da ikke vilde taale Eder længere. Hvad var J uden Dronning Christines Gunst? Dg i Sandhed, min Fader

vilde ikke have lyst til fyrstelig at underholde en fyrstelig Svigersøn. Nei, Hertug, saa hoit flyve ikke mine Dasker. Et ringe er det. Viis mig i Morgen Dronningens Brev, som jeg medbragte Eder, forskaf mig det Brev, som jeg overraakte Hoffantsleren fra Dronningen."

Hertugen slog bestyrket Diet til Jorden og søgte at skjule sin Sjæls Forvirring ved en Hofmandslatter.

"Men hvad i al Verden vil I dog med disse indholdsløse Breve? Det kan ikke have nogen Interesse for Eder."

"Saa meget lettere vil det være for Eder at forskaffe mig dem."

"Brevet har havt saa liden Værd for mig, at jeg har forlagt det, maaskee brugt det som et unyttigt Paapiir.

"Løgner!" raabte Margaretha opbragt, trak sin Haand fra ham og vendte sig bort. "Ikke et Ord mere, Enten Brevene eller —" hun viste med Haanden til Døren.

Hertugen blev ikke fornærmet i mindste Maade derved, men vedblev bedende: "Naar jeg finder Brevet, skal I faae det. Troe kun ikke, at jeg søgte at forholde Eder Brevet, men —"

"Intet Naar og intet Men! I bringer mig imorgen begge Breve og fortjener min varmeste Tak, eller jeg hører aldrig mere paa Eder." Hertugens Forlegenhed steg. "Det varer mig for længe, og derfor vil jeg kun tilstaae Eder, at jeg ved Brevene erfarer intet Nytt."

"Hvorledes, I veed?" —

"Jeg veed at jeg skal være koblet til Kongen af Kantsleren og Eder. Gaae nu og bring mig Brevene siden, jeg vil nu være alene og vente paa Kongen."

"I skal faae Brevene. Da vil vel de Brodskrummer, som falde fra den rige Mands Bord, blive mig til Deel. Jeg vil nøies med det, som Gustav lader blive tilovers, af! og vil være fornøiet derved. Den lykkelige, den Misundelsesværdige!" Med dette udraab vilde han kysse Hollænderinden, men hun stødte ham ud af Døren."

"Uværdige Skurk!" læspede hun forbitret. Dig fanger jeg i Dit eget plumpe Næt, afkræftede Svagling. Ha, hvilket afskyeligt Spil disse Glendige ville drive med mig. Men I har gjort Regning uden Vært. De Glendige ville, at jeg skulde fængsle Kongen, skal drage ham bort fra sin Kjærlighed, forlede ham til Ultroskab, omslynge ham med Sandfælsighedens Baand, og dermed nedrive ham af sin Himmel. Mig uskyldige Væsen have de udseet til Værktøi for deres Ondskab. Jeg skal lyve og bedrage, som de, skal hylle Kongen Kjærlighed. De Blinde! Det ene Tilfælde have de ikke overveiet, at jeg virkelig elskede Kongen og derved kunde tilintetgjøre alle deres Planer. Ha! og som en yppig, stærkt duftende, med Farvepragt blændende østerlandsk Blomst er denne Kjærlighed opsteget i mig. Den Lante, jeg elsker Kongen, og at jeg ikke er hans store Hjerte ganske ligegyldig, besjæler mig, hæver mig til

Stjernerne, og tilintetgjør mig tillige. Jeg vidste ikke, hvad Kjærlighed var, førend jeg satte den frygtsumme Fod paa denne kolde Kyst; jeg havde henlevet mit Liv, som en sædvanlig, glandeløs Drom, da sender slet Hofintrigue mig til denne eensomme Iisstad, og for den Skyldfri, bestemt til en Forbrydelse, oplader Himlen sig i sin høieste Glorie, og Solen og Stjernerne falde ned, for at dreie sig i glædedrukne Kredse med mit Hjerte, der er blevet til Soel, til Stjerne. Svulm Barm, udspænd Eder, I Nærver, for ret at fatte den Henrykkelse, for ret at føle aldrig følt Saligheds Gysen! O Du, mit arme Hoved, vil Du ikke blive affindig ved den bestandige indtil Henrykkelse stegne Tanke, at det er Gustav Adolph, den store Svenskekonge, den af en heel Verden beundrede, af sit tro Folk tilbedte Guddomsyngling, vor Tids med Ynde smykte Krigsgud, Jordens herligste, ædleste og meest fuldkomne Mand, som Du fordrister Dig til at elske. Ak! allerede bæver med Blæden Tilintetgjørelsen gennem min inderste Marv, og den flammende Livskilde bliver omgivet med Iis, skabt af det kolde Dødspust: han er Konge! Men er da mit Hjerte ikke stort nok, til at elske denne herligste af alle Konger! Føler mit Hjerte ikke endnu i min Tilintetgjørelse, at jeg er Kongen værdig? Hvorfor har dette stolte Pigehjerte i mit Bryst tiet i flere Aar ved de skønneste og ædleste Ynglinges utallige Frierier? Hvorfor taler det nu saa høit og mægtigt for ham, for ham alene? Det skulde blive en Konges, Gu-

stavsTiendom. Det var dets Bestemmelse. Saa vil jeg da lade denne guddommelig stærke Eidska b flamme. En Gud har besejret mig, hvad bekymrer det mig, hvad der bliver af! — — — Men hvorledes? havde Slangeyngelen da ikke ogsaa opnaaet deres skjændige Maal, vel paa en anden Maade end de ville, men dog opnaaet og endnu dertil paa en sikkrere, ubedrageligere. Og naar de triumpherende see Kongebruden revet ud af Gustavs Hjerte, ville de da ikke behandle mig, som et brugt, men for Fremtiden unyttigt Stykke Træ, som man kaster i Ilden? Med mig, Udlænderinden, den borgelige Kjøbmandsdatter, ville de handle meget fortere, end med den høivelsbaarne Grevinde, Rigsdroffens Datter. Altsaa jeg var den Bedragne, den retfærdigt Straffede. Min Skjæbne selv tvinger mig til Udelmodighed. Mit Hjerte tør ikke banke ved hans; velan, saa vil jeg være hans Redderiske. Aldrig tør disse Læber fremstamme ham Kjærlighed, men mine Handlinger skulle forkynde ham, hvad Margaretha Kæbelhan føler for ham. Jeg vil tilføre ham den værdigere elskede, thi den som Gustav udtaarede sig til Brud, maa i Sandhed være ham værdig, Jeg vil gaae foran ham med Lygten, lyse for ham paa hans Kjærligheds mørke Veie; den høitflammende Begeistring for den unge Svenskehelt være dens Flamme, mit arme Hjerte Bægen, og min dybe mægtige Smerte den Olie, hvormed jeg væder den, at Lygten stedse flammer paa ny, indtil Værket er fuldbragt, indtil Ebba er stegnet op paa Sverrigs Throne og jeg har banet Veien for hende

og listigt ryddet de Hindringer af Veien, som jeg skulde gjøre uovervindelige. Da, mit Hjerte, er Du udbrændt indtil ogsaa den sidste Flamme døer skjælvende, ved Din Aske allerede adskilt fra det indtil det ganske udslukkes. Gustav og Ebba, jeg vil være Eders Kjærligheds jordiske Genius. Og naar I lykkelig forenede regjerer over et lykkeligt Folk, saa vil jeg drage bort med mit til Aske forbrændte Hjerte, der fuldkommen er bortskyllet af Smertens Dlic, indtil det paa Hollands Kyst blander sig med Jord og en Hoi hvælver sig derover. Maaskee, o usigelige Lykke, træder engang hans Fod derpaa, bryder hans Haand en Blomst deraf, maaskee græder Sverrigs fremtidige Dronning en Taare paa den ulykkelige Margarethas udbrændte Hjerte. Da vil de, ja de maa tænke paa mig med Hviagtelse." Den sig selv martrende Sværmeriske brød ud i en hoi Gulken; det var som om den mægtige Smerteframpe maatte sønderrive hendes Bryst, og igjen nedsluggende al den frygtelige Sammer, holdt hun Hænderne for sit yndige Ansigt og styrtede trøstesløs paa sit Leie. Neppe havde hun her tilkjæmpet sig nogen Fatning, før Kongen traadte ind, han troede at hun sov, og blev staaende med en Frygt, som just ikke pleier at være Jordens Guder og mindst Krigsguden egen. "Hun sover," sagde han sagte hen for sig, "og Englene som have udstyret hende med deres skjønneste Gaver, holde vist Vagt ved hendes Seng. Jeg veed ikke selv, hvad der med saa uimodstaaelig Magt drager mig til denne hvide Veninde. Det er en ganske anden Følelse der bestormer mig i hendes Nærhed, end

den jeg føler hos min dyrebare Ebba. Sager det mig ikke hvergang Blodet til Hovedet, naar jeg seer den skønne Hollænderinde? Bliver jeg ikke saa ængstelig om Hjertet! Men til alle de salige Følelser, som den inderlige Tanke paa Ebba fremkalder i mig, føler jeg Intet; derfor kan denne Tilbøielighed ikke være Kjærlighed." Han vilde igjen bortfjerne sig, da Margaretha ganske fattet reiste sig op, ilede til Kongen, greb en Flip af hans Kjole, trykkede et heftigt Kys derpaa og sagde derpaa med venlig Stemme: "Min høie Herre, I forunder mig den usfateerlige Naade af Eders Nærværelse. Hvor lykkelig, hvor usigelig lykkelig gjør ikke denne huldrige Naade mig."

"Hold dog op med dette ceremonielle Sprog, og forviis denne slaviske Dpførsel mod mig, naar vi ere alene og staae ligeover for hinanden, Die mod Die. Kun Folkets Idee danner Kongens, To eller Tre ere allerede Folk, ikke den Enkelte, og ligeover for ham alene og i en fortrolig Samtale udslukkes Purpurets Glands og Scepteret bliver til en almindelig Stav. Men naar Kongen kommer for at tale med en kjær Veninde, saa lader han Purpur, Scepter, Krone og Feltherrestav blive udenfor og bærer Eder derfor sit Hjerte sit kjærlighedsbrændende Hjerte imøde, der længes efter et lige Hjerte, efter et Bryst fuldt af Medfølelse, dyrebare Margaretha. — Men hvad seer jeg? I har grædt. Allerede forekom det mig, som om I var heftig bevæget, nu kan I ikke fuldkommen skjule Eders Bevægelse."

"Jeg nægter ikke — thi hvorledes var jeg istand til en Bøgn ligesom Eders Majestæt, — at mit Sind nylig er bleven hjemført af en heftig Storm."

"Og hvad kan det da være, som I ikke tør betro mig? Seg forsikrer Eder, at jeg tager den største Andeel i Eders Skjæbne, at jeg er Eders Ven af ganske Hjerter og med sand Oprigtighed. I vil gjøre mig lykkelig ved Eders udeelte Fortrolighed og jeg er i Sandhed begjærlig efter at erfare, hvad der kunde formørke Magarethas blaa, soelklare Himmel."

"Betro mig det," bad han rørende og greb Margarethas Haand, da hun taus vendte sig bort. "Eders Hemmelighed vil ligge begravet i mit Bryst. Og det er jo saa skjont at meddele, fortælle ved et venstabeligt Hjerter, hvad der bevæger os i Glæde og Sorg! Meddelelse omstaber os Orkenens Gensomhed til et Paradiis og Medfølelse befolker det med venlige Gudsdomsskikkelser. Ak! jeg har følt det dybt, siden jeg ikke mere saae mit kjære Sverrig! Mit Hjerter længes efter Meddelelse efter Medfølelse. De raa, bepantserede Mænd, som her omgive mig, see kun i mig Kongen, ære kun Feltherren, elske kun den selskabelige Kammerat i mig; hvad bekymrer det dem, at jeg ogsaa har Dimer — kun alt for hyppigt, da jeg er intet af hiint, men noget som disse heltmodige Krigere ikke kunne begribe? Et forunderligt Menneske, der kunde græde sig død, juble høit af Genrykkelse, omfavne den hele Verden og trykke den til sit kjærligheds-
N. B. 6 B. 2 S. 4

flammende Hjerte, og dog er dette Hjerte udbrændt og
 sønderrevet af vild Bredesflamme mod den flette, erbarme-
 lige Guds Skabning, der stolt kalder sig Menneſke, For-
 dens Konge, og hvad alle de Tønfoldigheder hedde. Det
 er de Timer, ſom fordrer Meddeleſe, men kun en blid,
 qvindelig Haand formaaer at løſe det Trylleſegl fra min
 Sjæl og indgyde Medfølelſens helbredende, kjølige, ſøde
 Saarbaſom. Thi det qvindelige Gemyt er et reent Speil,
 der tilbagekaſter de Lyſſtraaler, de Skygger, man holder
 derfor, kun mere forklaret, mere aandrigt end de vir-
 kelig ere. Mandens Hjerte derimod ligner det mat ſlebne
 Pantſer, ſom han bær derpaa; neppe gjenskinner Solen
 deri, men Natten gjør det hellerikke dunklere end det er.
 Et huldt qvindeligt Væſens Nærhed udover allerede en
 Tryllekraft, der ganſke blidt bliver ſtærk. Vi veed det ikke
 medens ſamme, vi bemærke neppe ſiden at det er fuldbragt
 paa os. Og dog ere vi mere beſjælede, ſædeligere, bedre,
 venligere, kjærligere. Det er viſt, at Mandens ſkjønneſte
 Dyder blive fremkaldte, eller dog idetmindſte uddannede
 ved qvindelig Følelſe, ved huldsalig Ynde. Og ſee,
 Margaretha, en ſaa ſtor Indflydelse har Ederſ Nærvæ-
 relſe i den lieſlandske Leir havt paa mig, hvor uſkætte-
 meget har jeg ikke Ederſ ſtille Virken her at takke for.
 I har forvandlet mig; jeg havde formørket mig for
 meget i denne raa Egn og det glædeloſe Krigshaandværk;
 jeg havde tabt meget af min Ridderlighed, I har dobbelt
 og tredobbelt givet mig det igjen. I nægter det, I vil
 ikke tilſtaa det, Ederſ Beſtedenhed modsætter ſig min

aabne Bekjendelse. Men det er og bliver dog, som jeg sagde. Mit Bryst stræber efter at aabne sig for Eder, liig et Blomsterbæger, Eder, den eneste fortræffeligste Dvinde i Leiren, hvis dybe Følelse, hvis høie Aand, Ynde og Dvindelighed klart er bleven erkjendt af mig; og nu i det Dieblik, da det kogter og bruser i mig, da Himmel og Helvede strider i mig og jeg nærmer mig Eder, for at Eders medlidende Haand skal lindre, glatte og ordne, hvor jeg nu er berettiget til at gjøre Fordringer paa Eders Fortrolighed, nu viser I mig kold og udeeltagende bort, som en paatrængende Betler."

Kongen taug, og hans udiviste Følsomhed maatte kun endnu heftigere opflamme Margarethas Gemyt. "Nei, min Konge, I feiler!" raabte hun. "I feiler, ved den almægtige Gud, som snart vil fremføre Dagen paa Himmelbuen! I skal erfare Alt. Jeg vil aabne den mindste Fold i mit Hjerte for Eder, og med Selvtilfredshed kan jeg sige, I vill ikke finde nogen Uværdig til Eders kongelige Tillid i mig. Saa viid da, al min Urolighed, al min Hjertekummer angaaer Eder ganske alene."

"Mig?" raabte Kongen ganske forundret. "Forklar Eder nærmere, skjøne Margaretha."

"I er omgivet af hemmelige Fjender, som Eders Frue Moder har leiet, for at forstyrre Eders Kjærlighed. Mig selv vilde man nedværdige til et Ondskabens Værktøi. Man sagde i Stockholm, at Eders Brud var forviist fra Hoffet, andre sagde: hun opholdt sig kun hos sin

Fader paa Slottet Rosenberg, for barnlig at pleie ham i hans Sygdom. Da holdt de mig istand til en Afstyrelighed. Uner I nu de Grave, man gravede omkring Eder?"

"Det forekommer mig, som om Noget dæmrede i min Sjæl, men jeg kan ikke fatte og begribe det."

"Hvorledes havde ogsaa et reent, skyldfri Hjerte kunnet begribe Mørkets og Ondskabens Værk? I er omringet; man har ikke noget godt for med Eder. Mere tillader min qvindelige Blufærdighed mig ikke at sige. Bemærker I ikke den rosenbedækkede Afgrund, jeg tør ikke betegne Eder det nøiere. Men om nogle Limer haaber jeg, som Beviis at kunne fremlægge to Breve fra Dronningen til Hertugen af Rauenborg og Hoffkantsleren."

"Hvorledes er det med mig?" raabte Kongen smertelig, "jeg kom herhen, for at gjøre Eder til min Kjærligheds Fortrolige, og nu staaer jeg pludseligt blændet af et skjærende Lys. Hvo vil vove at berøbe mig Ebba? Jeg trodser Enhver med min hele Kongemagt."

"Overiil Eder ikke, naadigste Herre," bad Margaretha ængstelig. "Et alt for raft Ord af Eder, som kunde forraade, at I vidste noget derom, vilde tilintetgjøre mig. Thi Folk som smedde saadanne Planer, have ogsaa stedse Givt og Dolk til Hævn og Gjengjældelse, som det sidste Middel, ved Haanden. Forsigtighed er nødvendig til alle Ting, og mere i denne stemme Ting end i alle andre. Sorgfri maa Eders redelige Hjerte vandre paa en lige Wei, paa krumme, stedse sammenslyngede Veie, maa I vandre med Mistro og snu Forsigtighed, stedse beredt

paa et farligt Baghold. Paa Knæ besværger jeg Eders Majestæet, gjør intet i denne slemme Affaire uden mig, Eders Retfærdighed, Egefredhed og Hjertelighed, der ikke veed noget af alle de slemme Natfugle, Menneskets onde Tanker og Sindelag, kunde let forlede Eder til Misgreb, idet I troede at kunne gribe lige igjennem. Dvinden er ikke alene medlidende, hun er ogsaa listig og snu og aflurer den forsigtigste Fjende den mindste Blottelse. Lad mig overlægge og tænke, og da handle, som jeg siger Eder. Jeg tvivler ikke om Seiren. Hav kun Tillid til mig, saaledes som jeg har til Eder."

"Min hele Tillid har I; ja jeg vil overgive mig til Eders Veiledning, thi i Sandhed! krumme Veie formaaer jeg ikke at vandre alene. Jeg vilde umistænksom forglemme mig hvert Diebtik, see I for mig, vaag I naar jeg drømmer, og gjør mig opmærksom paa hvorfra Slagene falde. Saa hilser jeg ventlig i Eder min Budsforvandte, omfavner i Eder min Fortrolige, kysker i Eder min Veninde!" Og han drog den høit-rødmende, ikke modstræbende Skjonne til sit Bryst og trykkede hende et varmt Kys paa den herlige Mund."

"O naar Ebba vidste, at jeg har fundet en saa kjær Veninde i Eder, hvor vilde hun glæde sig!" sagde Kongen, "og for Fremtiden elske Eder som Veninde, som Søster."

"Og jeg vil være navnløs lykkelig i denne Kjærlighed," svarede Sværmersten.

Dg i fortrolig Samtale satte de sig paa Sophaen, han holdt Tryllerstensk Haand omspændt, hans længselsfulde Blikke badede sig i hendes Dines grundløse Trylletilder, hun forglemte sin Trang, hun overlod sig til sine Følelsers raske Strøm, der rev hende nærmere og nærmere hen til ham. Uden Anelse om det farlige Næt, som de i selvforglemmende Fortrolighed selv spændt over deres Hoveder, sad de og talede om Kongen og Ebbas Kjærlighed. Han fortalte hende om sine Ungdomdrømme, om sin første Længsel, og om den første Himmelanelse, at den maaskee engang kunde blive tilfredsstillt ved Ebbas Bryst. Han skildrede hende med fyrige Ord, den opflammende Begeistring i hans Sjæl, den utæmmelige Higen efter Daad, den vilde Drengbegjærlighed, at storme ud og erobre Verden, Ebbas Engleblik, hvormed hun havde holdt ham tilbage og de første Kjærligheds Lænker, hvori hun havde lagt ham, derpaa talede han igjen med saa rørende, klagende Ord om den mægtige Veemod, som siden efter meget ofte var kommen over ham, som et strømmende Saarehav, der vilde smelte hans Hjerte, sønderrive hans Bryst, og hvorledes han da i flere Timer havde grædt vellystige Saare, og hvorledes han ofte havde været plaget af den sælsomste Længsel efter snart at være en Stjerne, for venlig at lyse ned paa hende, snart den fjolige Natluft, for at kunne bevæge hendes blonde Løkker, snart en Rose, for at sende hende sin Duft og dæ ved hendes Barm. Dg hvorledes han da pludseligt var bleven udrevet af slig qvindelig Stemning til vildt Ridder-

spil, Lands- og Sværdkamp og modig Turnering, ligesom den mægtige, dødsfunklende Krigsgud, pantsret og bevæbnet med Spyd og Skjold, kom susende ned paa sin raslende Vogn med flammesprudende Heste, og hvorledes han i Begeistringens havde hævet sin glødende Pande mod Himlen og svoret den hellige Eed, at blive en anden Alexander, en dristig Verdenserobrer og drage ud fra de nordiske Kyster, som engang de vaabendygtige, modige Normanner, til det lokkende Syden og styrte Throner og bygge sin egen i deres Sted og samle sig Kroner paa sit Hoved og indflætté uvisnelige Laurbær. Men siden drage i Triumphtog hjem, i det elskede Kystland, i den havomkrandsede Kongestad og kaste alle Kroner og alle Laurbær i Ebba's Skjød og sit Kongehjerte ovenpaa, og siden drage ud med hende som sin Dronning i alle erobrede Verdens Riger, for at Jordklodens Folk kunde hylde hende og blive velsignede af hendes Mund."

Alt dette fortalte Kongen og Margaretha lyttede med Sjælevlyst til ethvert af hans henrivende Ord. Hun græd med ham, hun jublede med ham, under hans fyrige Tale trykkede hun hans Haand til sin bølgende Barm, snart straaledede hendes Døie i hellig Begeistring, snart var det omgivet af sørgende Medfølelses Taarer. Men han drak en sød Gift af disse Blitke, hvilken stedse trængte varmere og mere henrykkende gjennem alle Aarer. Allerede ulmede Sandselighedens Ild raskere, naar han holdt den yppige, livsfro Pige med de spulmende Former i sine bærende Arme, men endnu kaldte

han denne Følelse Venſkab for Margaretha, endnu troede han den udſprunggen af den Fornødenhed at have Dmgang med en blidt følende, qvindelig Sjæl; hiin ſtille, hellige Følelse for Ebba, hiin søde Tilfredsſtillelse i hendes Dmgang, hiin inderlige, blide og fromme Tilbøielighed til den hulde, blide, fromme Pige kaldte han jo Kjærlighed; og hans Kjærlighed til Gud og Ebba havde meget lignende. Men Menneſket tilhører to Verdener, Livet er dobbelt: to Genter ſtride om os. Det er Idealernes og Virkelighedens Verdener, Livet henfalder i det Høieſte, det Rene og det Simple; det er Dydens kolde Genius og ſtormende Begjærligheds varme Genius. Det blev kun forundt faa ſtore Menneſker, at gaae pletfri, ſøltrene, ſom ſtedſe ſtandhaftige Dødsbelte gjennem Livet; de vandre eensomme og prægtige ſom klare Stjerner gjennem den vinterlige Nathimmel, men den menneſkelige Bekymring forhindrer os i deres Beundring; de varme os ikke, de lade os koldt og med et fremmed Hjerte ſee op til dem i deres Størrelſe. Den ſtille, men søde Følelse af deres Dyder, er ogsaa den eneſte Løn, Laurbær, ſom hiin lyſe Genius rækker ſine Børn, og ſom de ikke behøve at kjæmpe for, der ſtedſe frivillige og af egen ſtærk Kraft ere deres, de Laurbær bære ingen Frugter, give ingen Skygge og trykke undertiden et gammelt, ſvagt Hoved. Værre endnu hvo der hengiver ſig til det Almindelige, den mørke Genius er blevet hans Overmand og fører ham paa Forglemmelſens Wei. I ra, ſandſelig Lyſt gaaer han under, et ſkyggeomtaaget, fortabt

Hoved, hans Ord blive begravede med ham, og Grindringen om hans Navn lyde neppe i næste Time om hans Hoi. Sønnesonnen veed intet at fortælle om ham, og hans Stov, aldrig berørt af Uldødelighedens Lysstraale, feirer aldrig Opstandelsen.

Mennesket er dobbelt, til Strid blev han født; det Dobbelte stræber til menneskelig Glands, (en højere kunne vi jo ikke faae) af Striden udvikler sig Harmoni, og kun den der tilhører den lyse Genius mere end den ildmørke, bliver menneskelig stor. Men Støvet skal Ingen fornægte sin Ret; thi i dette Støv lagde Guddommen sin helligste Drikt; det er den uudtømmelig Livsfilde. Men har Du tilhørt Jorden en Time, stærke, store Mand, da tilhører Dagene de lyse Magter, som engang bekrandse Dit Hoved med Himmelens Stjerner.

Hidindtil havde Kongens Ungdom tilhørt Dydens Genius, men den Time var kommen, da den anden traadte frem og fordrede sin Ret. Den havde sneget sig ind i Gustavs store, aabne Hjerter i lysklare Klæder og i dens Modstanders soelskinnende Maske. Men Klædningen blev lidt ildfarvet, Kongen saae det endnu ikke, omendkjøndt han nok fælte det, Masken faldt endelig og glødende Begjærlighed flammede af det skønne Ansigt, da saae Kongen det og forstrækkedes. Men det var for sildigt. Allerede havde den lavere Verden taget sin Ret til ham, og — Held ham — Naturen betyngede hans Maske med dens sødeste Nag. En Time af jordisk Salighed førte ham i Margarethas fjærlighedsflammende Urme,

Flammer sloge mod Flammer og kydst Kjærligheds flygtende Gud udsukkede ikke Branden med sine Saarer. Den nærmeste Anledning til dette Fald skeete nogle Dage efter hiin første, ganske fortrolige Samtale mellem Gustav og Margaretha, om Morgenen efter den larmende Banket.

Endnu samme Dag fik Kongen, ved Margaretha, Brevet fra hans Moder til Hertugen af Lauenborg; Hofkantsleren, mere forsigtig og besindig end den forelskede Hertug havde ikke ladet sit komme bort. Det var ført og indeholdt blot den Formaning at opbyde Alt, for at opflamme Kongens Hjerte for den fortryllende, skønne Holælænderinde, men underrette den Yndige selv med behørig Forsigtighed, at hun ikke strax, men kun sparsomt hengiver sig til Kongen, for at han stedse kan være bestjæftiget med Længselen efter hende, og ikke faae Tid til at tænke paa sin fjerne Kjærlighed. Dette Brev aabnede Kongens Dine; han saae hvorledes han var omgivet, saae at Margaretha var ham den eneste, tro hengivne, oprigtig sindede Sjæl i Leiren; thi havde hun ikke bragt ham det store Offer, selv at give ham dette Brev? Men hvo begriber det menneskelige Hjertes forunderlige Driiv? Netop dette Brev gjorde ham opmærksom paa Margarethas fortryllende Skjønhed, han tilstod hvor fortræffelig hans Moder med sin onde Willie havde valgt, hvorledes Margaretha alene vilde være istand til at fortrylle hans Hjerte — og af, i samme, Dieblif var det allerede fortryllet af hende — han saae nu først, at Margaretha ret var

skabt til at yde den høieste sandselige Lyst, og stedse mægtigere flammede Lidenſkaben op i ham. Han havde leget med Farens tvæeggede, ſkarpe Kniv — hvilket Under om han ſaa ſaarede ſig? En af hans nærmeste Dmgivelse vel bemærket Uro ledsagede fra denne Time ethvert af Kongens Skridt. Ofte ſtod han i dybe Tanker, af hvilke han pludſelig foer op, ofte gav han Befalinger, der ſtode i ſkarpeſte Modſigelse til de han nylig havde givet, og ikke ſjeldent vendte hans Lune ſig mere raat end ellers mod Hertugen, Kantsleren, de ham nærmest ſtaaende Officerer og hans Tjenere. Med Genrykkelse ſaae Hertugen denne Forandring hos ſin kongelige Fætter, og iagttog ham nøiere. Da ſaae han, hvorledes Gustavs Kinder farvede ſig rødere ved Synet af Margaretha, hvorledes hans Dine, betragtende de yndige Former, funklede klarere; han ſaae Kongens Haand ſkjælve, naar den udſtrakke ſig efter Margarethas Haand, ſaae, hvorledes Gustav tilbragte enhver fri Time paa Margarethas Værelſe, ja ſynlig tog ſig Tid for at være hos hende; thi den nærmende Tjende gjorde ingen ſærdeles Fordring paa hans perſonlige Virkſomhed. Men ligesom Intriguens ſnu Blik dog for det meſte kun ſeer halvt, ſaaledes ſom Sandheden, formedeſt ſin guddommelige Egenſkab, aldrig ſtraaler, men kun det af deres Egentjærlicheds muddrede Sumpe tilbagekaſtede Gjenſkin, ſaaledes ſaae Hertugen ikke og anede ikke, at Margaretha elſkede Kongen med den meſt fortærende Lidenſkab, ſom et qvindeligt Væſen er iſtand til. Hans Hoved holdt det neppe for muligt, at en vor-

gerlig Pige kunde elske en Konge; en saadan Majestætsforbrydelse laae efter hans Begreber udenfor den menneskelige Naturs Grændser. Han troede altsaa endnu at maatte gjøre sit for at efterkomme Enkedronningens Bille, tilfredsstille sin egen Lyst til Sletthed — for slige Kreaturer er Fuldbrydelsen af det Slette og Lave aandig Næringsstof — og tillige berede sin egen Sandsynlighed en spælgende Fæst. I Waabnens vilde Larm — Hæren drog sig nemlig sammen og beredte sig til et Slag — smedede Hertugen nu sine Planer, med hvilke han troede at komme Margaretha imøde, fordi hun, efterat han havde betroet hende Kongens Brev, maatte efter hans Mening opføre sig lige saa listig og ligesom i Forstaaelse med ham, mod Kongen, og behændig spinde og sammentrække det Næt hvori Gustav laae. Det fortrod ham vel, at den stolte Skjonne stedse behandlede ham saa frastrøgende og spodsk, men han lod sig ikke afstrække derved, thi hendes Kjendskab til Dronningens Brev var ham Beviis paa Margarethas Samtykke, og han holdt ikke hendes Dpførsel for andet end qvindelig Caprice. Han tænkte: naar den lykkelige Konge først har beruset sig af Bellystbøgeret, vil det ogsaa komme til Dig. Intriguen maatte imidlertid spindes videre. Dertil betjente han sig af et Menneske, som han holdt for sit Kreatur og som han troede alene at handle i hans Interesse, men — dette er Slettheds rette Løn — handlede i ganske anden Interesse, og ligesaa godt bedrog Hertugen, som de Andre. Dette var en eschlandsk Leverandeur, der Tid efter anden for store

Summer tilførte den svenske Hær Levnetsmidler i denne
 Orken, og da ikke sjældent opholdt sig nogle Ulger i Lei-
 ren eller Hovedkvarteret. Da Kongen havde beordret
 Hertugen af Lauenborg at sørge for Hærens Provianter-
 ring, saa kom hiin Leverandeur, ved Navn Linsky, snart
 i nærmere Berøring med Hertugen, gav denne ved Leve-
 rancerne flere Fordele, vistnok med Slethed og Utroskab
 mod Kongen, og gjorde sig den pengegjerrige, paa dette
 Bink indgaaende Fyrste, uundværlig, ja i visse Maader
 afhængtig. Linsky var vendt tilbage fra et Streiftog,
 som de forbundne Polakkers og Russers Fremrykken og
 den svenske Armees nødvendige Opbrud havde foranledi-
 get, for at de sidste ikke skulde lide Mangel. Generalen
 Jacob de la Gardie sendte ham med en Unbefalingskri-
 velse til Kongen og denne lod ham naadig tilkjendegive
 sin høieste Tilfredshed. Herpaa begav Linsky sig til Her-
 tugen af Lauenborg.

"Du kommer som en Mand jeg allerede længe har
 besværges," raabte Fyrsten ham imøde. "Jeg har endnu
 aldrig trængt saa meget til Dit Raad og Din Hjælp som
 nu. Fremfor alle Ting, sig mig, hvor langt staaer Tjen-
 den herfra?"

"Neppe en Dagmarsch!" svarede Leveranduren læ-
 rende.

"For Himlens Skyld, saa have vi intet Dieblik at
 tabe!"

"Og hvortil? Hvad er der at gøre? Til hvilket Die-
 meed behøver I mig?"

"Kongen er forelsket i Hollænderinden; men han smægter, han flammer ikke nok endnu. Han maa først eensgang have beruset sig af Nektarbøgeret. Men hvad skulle vi gjøre, for at ikke den beleiligste Tid hengaaer unyttet for os. Jeg veed endnu stedse ikke, hvorledes jeg har det med den lille Her. Tilfidsst spiller hun under Dække med Kongen og vi ere tagne ved Næsen, ligesom han. Vi maa bringe dem endnu nærmere sammen; vi maa udfinde noget, hvorved de om muligt kan tilbringe en eller et Par Nætter med hinanden. Og Noden bryder alle Love; thi drage vi i et andet Hovedkvarter, saa kan hun ikke bo hos ham; Hollænderen finder intet Paaskud til at blive her længere og vor hele Plan stranded."

"Kommer det kun an paa at faae dem sammen," svarede Leverandeuren lumst grinende, "saa er det snart gjort. Og desuden kunne vi slaae to Fluere med eet Smæk. Da jeg i Dag var hos Kongen, stod han bestandig for Grevinde Brabes Portrait og saae Tid efter anden derpaa, medens jeg talede. Saa længe han er i Besiddelse af dette Billede vil I aldrig kunne fængsle ham til Hollænderinden. Dette Billede er en Talisman, ved hvis Syn han stedse paa ny styrker sig."

"Ved mine Riddersporer, Du har Ret, Linsky. Du er et listigt Hoved. Paa Billedet havde jeg ikke tænkt. Du har Ret, det maa bort. Men hvorledes vil Du skaffe det bort?"

"Billedet maa bort, og Kongen ogsaa, begge med eet Slag."

"Kosteligt! Men hvilket er det Slag?"

"Jeg saae i Dag, at Billedet hang tæt ved Dvænen. Naar Kongen holder Mynstring heder man Dvænen for stærkt; det flette Leerhuus styrter sammen; der skeer en lille Ildbrand; Billedet brænder op, Bærelset er forstyrret; Kongen maa et Par Dage bo hos Margaretha. For at Alt kan gaae godt fra Haanden, træffer I med noget præpareret Pulver, som jeg skal levere Eder, nogle Anstalter i Bærelset, til hvilket I jo har Udgang, og fjerner Eder saa langt bort som muligt, det Dvæne vil jeg besørge. Det er den hele Plan."

"Den gjør Dig Vre. Hvis det ikke var saa sildigt i Dag vilde jeg tilraade strax at stride til dens Udførelse. Smorgen Klokken ti skal det skee."

"Men hvorledes har I det med den gamle Kabeljau? Kan han ikke gjøre os en Streg i vor Regning og blive hos Datteren, naar det var meest nødvendigt at hun var alene med Kongen."

"Kabeljau er allerede for længe siden vor. For et Adelsbrev og sin gode Fordeel bortgiver han Datteren; men Mennesket har en høist besynderlig, mig uforklarlig Frygt for hende. Han er ved Intet at bevæge til at befale sin Datter, at gjøre fælleds med os. Jeg indseer stedse mere, at den vidunderlig skønne Pige har et ganske besynderligt Hoved. Det syntes mig, som om hun var i Forstaaelse med mig, men undertiden forekommer det mig ogsaa, som hun ikke er det; til Visshed kan jeg ikke komme hos hende."

”Sael endnu engang med Hollænderen. Byd ham Grebekronen, en Rigsraadeplads, alt hvad I vil, han skal overtale Datteren.”

”Jeg vil gjøre det strax.”
Leverandeuken bortstjærnede sig, for at præparere Pulveret. —

Den følgende Morgen afleverede han Ildmaterialiet i rette Tid. Hertugen lod sine Kuirasserer marschere op og gik derpaa for at afhente Kongen til Mynstringen. — Medens Gustav tog Afsted fra Margaretha befastede Hertugen hurtig en fra Dvonen til Billedet førende Snor, ved hvilken Brandraketten var knyttet. Neppe vare begge afsted, saa varmede Tjeneren Kongens Bærelse til hans Tilbagekomst. Strax derpaa havde Linsky en Forretning hos den gamle Kabeljau. Da han gik forbi Kaminen saae han lurende omkring, og da han Ingen saae i Nærheden, kastede han en veltillukket Pakke i Dvonen. Medens han nu talede med Kabeljau, lod pludselig Tjenernes Skrig, at Huset stod i Flamme. Forstrækkede løbe Alle til, Linsky og Kabeljau vare med de Første. Fra den indstyrtede Dvøn flammede Ilden i Bærelset. Dvøen var tillukket; Linsky sprængte den, styrtede ind i den qvælende Damp, Ingen turde vove sig efter ham, rev det brændende Billede fra Væggen, og ødelagde det fuldkomment, kastede endnu nogle andre Gjenstande i Ilden, aabnede derpaa Vinduet, skreg efter Vand, slog med Hænderne i Ilden, der ved hans resolverede Bistand snart blev dømpet. Foruden Billedet vare Gardinerne og en Deel af

Sengen, nogle Stole og Klædningsstykker forbrændte. De høist vigtige Papirer, Krigsplaner v. s. v. vare redede. Genstemmig blev Leverandeuren nævnt, som disses, ja som hele Husets Redder, og som Saadan anbefalede ogsaa den ængstede Margaretha ham til den bestyrtet indtrædende Konge. Gustav forsikrede Eschlændoren, hvis Hænder og Klædningsstykker vare forbrændte, om sin særdeles Naade, og Linsky stod fra dette Dieblik fast i hans Gunst. Intet smertede Kongen mere end Billedets Tab. Han var høist forstemt derover den hele Dag, og hvorhen skulde hans dybtbekymrede Hjerte vel føre ham, uden til den deeltagende Veninde? Og var han nu ikke fuldkommen tvungen af den jernhaarde Nødvendighed, at opholde sig hos hende? Hun trostede ham jo saa sødt; han blev igjen saa veemodig vel i hendes Nærhed.

Det hændte sig netop, at Kapitaen Gyllenhjelm paa samme Dag vendte tilbage fra Sverrig og bad om Audients hos Kongen. Gustav lod ham strax komme for sig; hans Utaalmodighed var saa stor, at han neppe hørte Budets Ord. Han rev ham Brevet af Haanden og gennemflei det med flammende Dine. Der udtalede sig reen Kjærligheds Salighed i hver Linie. Men han læste videre og blegnede.

"Altsaa dog forviist!" raabte han pludselig, smertelig bevæget. "Saa er det dog sandt, at min Moder retter Hadets Pile mod min Kjærlighed? Min Moder, min Bruds aabenbare Fjende? O, barmhjertige Gud, hvormed

har jeg fortjent dette Skrækkelige?" Gustav havde anet det ham truende Uheld, han havde endog hørt det af Margarethas — omendskjøndt skaanende — Mund, at Ebba ikke mere var i Stockholm, men paa Rosenberg; men først nu var det skjæbnesvangre Ord udtalt, Kongesbruden var forviist fra Hoffet, og nu paa engang anfaldt ham den meest rasende Smerte, fremkaldt af det udtalte skjæbnesvangre Ord, som en pantseret Rjæmpe, bevæbnet med Sværd og Kulle.

"Hvorledes er det kommet?" vendte Kongen sig endelig til Kapiteinen, og Gyllenhjelm, som havde bragt sit Hød med over Havet, fortalte ret med Hensigt alle Krænkelse, som Ebba havde erfaret, kold og omstændelig, og glædede sig ved Gustavs Sjælekamp, hvilken jo, efter hans Mening, havde afrevet hans Livs sidste Blomster med kold Despothaand.

Kongen formaaede neppe at fatte sig og da Kapiteinen var borte faldt han, et Dieblik overvældet af den Byrde, som væltede sig paa hans Hjerte, i Margarethas Arme. Saarer lettede endelig hans Sind; han græd heftigt og Duggen af hans Die vædede Margarethas Bryst. Han bad hende om at forelæse ham Ebbas Brev og hun gjorde det med rørende Stemme. Den Bitterhed, der var oppakt i ham mod hans Moder, lagde sig igjen og gjorde Plads for veemodige Følelser. Han vrededes ikke paa hende, der af Iver for det, hun havde erkjendt for hans Vel, gjorde saa slemme Feilgreb og onde Skridt

imod ham; hans Hjerte var nu fuldt af blid, rørende Smerte. Og atter stod Margaretha, den yndige Pige, som en god Genius ved hans Side og gav saa gode Raad og gjorde saa fortræffelige Forslag, for at jævne Alt fredeligt, at Gustav omfavnede hende og kaldte hende sin Engel. Han følte vel, at den fiintspundne Intrigue ikkun kunde mødes ved List og Forstillelse, men han følte ogsaa, at han, blandt de mørke Aander, som nu omgave ham, ikke alene kunde vandre paa den natlige Bane, at Margaretha ene var duelig til at lede og forelyse ham. Hun raadte ham fremfor Alt til at skrive et roligt Brev til Grevinde Brahe, og ikke ængste den ædle Sjæl, men meget mere fortie Alt, hvad der kunde forurolige den. Han besluttede snart igjen at affende et Bud til Rosenbergs.

Med et ret bedrøvet, klangløst Hjerte besørge han sin Kongeforretning, gav sine Generaler stor Audience og reed derpaa ud for at monstre en Afdeling af Hæren. Men imidlertid sneg sig en ret varm Længsel efter Margaretha ind hos ham; han følte, at hun alene var istand til at udfylde det Tomme i hans Sind. Da Kongen havde bortfjernet sig, lod Hertugen den gamle Kappeljan komme for sig.

"Hvor vidt er I med Eders Datter, Kjøbmand?" raabte han ham imøde.

"Endnu intet Haarsbred videre. Jeg har endnu ikke rovet at tale et eneste Ord til hende om Kongen."

"J opbringer mig. Er det at opfylde Eders Løfte?"

"J skulde kun see et af hendes straffende Blik. Og jeg er dog Fader. Det er jo en slem Synd at sælge sit Barn."

"Er J blind for Eders Fordele? Sælger J Eders Datter? Hun bliver Kongens Elskede, faaer en Grevinde's Rang, faaer Indflydelse paa ham. Mener J ikke, at vi ved Margaretha kunne vinde Alt? Dronningen sørger ogsaa for, at J bliver ophøiet i Grevestanden og bliver Rigsskatmester. Alle kongelige Fabrikker blive anbetroede Eders Omsorg; J bliver Kongens høire Haand. Vi gjøre fælleds Sag og blive gode Venner. Og har Kongen først slukket sin Ungdomslidenstabs Flamme, saa vil han takke os meget for at vi have bragt ham fra den svenske Grevinde. Vi ere hans Læger, men endnu er han syg, og indseer ikke, hvad der er ham tjenligt; vi maa sørge for ham. Men er han igjen helbredet, saa vil han kongelig betale os den gode Cuur. J stiger da endnu høiere i hans Tillid. Er det ikke indlysende for Eder?"

"Jeg forstaaer Alt meget vel. Maalet er lokkende, men jeg veed ikke hvorledes jeg skal bevæge Margaretha dertil."

"Overlad hende nu nogle Dage til sig selv. Jeg vil sende Eder med et Brev til Tropperne i Narva. Fører denne fortrolige, uforstyrrede Nærhed os ikke til det forønskede Maal, saa anvende vi Tvang."

Den smigrede Hollænder saae sig i Manden allerede hævet til de første Værdigheder i det svenske Rige og lovede sig og Hertugen ikke at lade noget være uforsøgt for at naae deres Maal."

De talede endnu med hinanden, da Hofkantsleren traadte ind.

"Det er godt, at jeg træffer Eder, Kabeljan," sagde han. "Det er nemlig om at forlænge Eders Ophold i den svenske Leir. Pengeforretningen er nu ganske afgjort, men der er andre Interesser som sængse os til Eder. Jeg veed, at I af den durchlauchtige Hertug allerede er underrettet."

"Han er det," sagde Hertugen, "og fuldkommen i Forstaaelse med os."

"Det maa ikke være Kongen paafaldende, at I bliver her længere end Eders Forretning varer. Han kunde blive opmærksom, og ane vor, ham saa helbredende, men af ham vist meget misbilligede Plan. Og det var ilde. Det kommer altsaa an paa at gjøre Eder uundværlig i den svenske Leir. Og dertil har Leverandeuren Linsky tilbuden mig sin Hjælp. Han vil forbinde sig med Eder til fælleds Forretning. Og saaledes maa I da aftale det Nødvendige med ham, og reise med ham imorgen for snart at tilføre os ny Proviant." Hollænderen gik, opsogte Polakken, blev enig med ham, tilkjendegav Kongen det og reiste bort. Tillige havde begge det Hverv, at agere Spion i den russisk-poliske Hær.

Denne Magt viste sig ganske i Nærheden. Kongen besluttede at byde alle Nærstidens Besværligheder Trods og i egen Person at vove et afgjørende Slag. Nødvendigheden bød ogsaa et saadant Bovestykke. De svenske Sager stode ikke paa det Bedste i Rusland og Kongens personlige Mod maatte gjøre mere end de la Gardies Feltherreviisdom. Rask besluttet bestemte Gustav den følgende Dag til Angreb, og gav Befaling til at trække Hærmassen sammen. Jacob de la Gardie blev beordret fra Narva, hans Standquarteer, at danne Hærens høire Fløi medens Kongen vilde danne den venstre og Centrum. Krigens vilde Virksomhed havde bedøvet hans Smerte, han havde handlet som Konge og for nogle Timer bortlagt Menneskets Svaghed. En varm Dag var bruset forbi ham; den imorgen skulde endog blive blodig. Da tænkte han om Aftenen at tilbringe nogle Timer hos sin Veninde, for at samle sig Kraft i hendes kjære Dmgang til de ham forestaaende tunge Timer. Han fandt hende med Luthen i Haanden og Taarer i Øinene. Hun stod op for at ile ham imøde. Han kysede hende paa Panden. "J græder, skønne Margaretha?" spurgte han deeltagende. "Hvad trykker Eders Hjerte?"

"Hvad andet end den Dags uvisse Skjæbne, som vi gaae imøde? Der kunde tilstøde Eder et Uheld."

"Vi staae alle i Guds Haand; men det gjør mig vel, at J har Taarer af Angest og Bekymring for mig. Hvor meget er jeg Eder bevaagen derfor." Han omslyn-

gede hende og gav hende et hjerteligt Kys. "Men syng mig nu en Sang til Dymuntring. Denne Dags Virksomhed har bestormet mig med Følelser, som jeg ikke kan ordne. Jeg kjender mig neppe selv mere. Eders Stemmes Tryllerie, hulde Margaretha, vil besværges de mørke Aander, der ere dragne ind i mit Bryst, thi disse Toner ere jo himmelske Aander, omstraaede af Soelskin. Syng mig en smuk Sang." Hun greb i Strængene og de vidunderlige Sirenetoner fløitede og lokkede fortryllende, som vellystig Nattergalsang, blandet med en maanelys Sommernats Duft. /

"Tryllerinde!" raabte Kongen med skjælvende Stemme, "Du har igjen fremkaldt mine helligste Ungdomsdrømme, de drage for mig, som bevæbnede, modige Skarer og sænke Fanerne som til Seier. Ja, Du har givet mig Kampmodet, Margaretha. For Ebba, den hulde Kongebrud! være løsenet imorgen. Men hvad har Du ikke gjort for mig, søde Tøse! Det river mig hen til Dig, jeg formaaer umulig at modstaae. Jeg elsker Ebba og Erindringen om hende er min Sjæls kosteligste Gode; men Dig tilbeder jeg med Flammedrivt." Han drog hende til sit bølgende Kongebryst. Hun blev hans Vgtesælle.

Den følgende Dag kaldte Kongeynglingen til Slag. Han reed i Spidsen for sine Svenske og Ebbas Brev laae paa hans Bryst. Hans hellige Kjærlighed til hende var blevet endnu renere og mere forklaret. Skyerne, der stillede sig for Solen, vare faldne som Regn. Han følte,

at kun en sandelig Ruus, ikke Kjærlighed, havde ført ham i Margarethes Arme, men denne Ruus var skøn, og en Gud værdig. Han erkjendte, at begge vare hans Genier, Ebba, hans Døds og Storheds lyse Genius, Margarethe, hans Lidenkabs fyrige Genius. Han elskede den Gne som en Engel, og glødede for den Anden, som en kraftig, høitbegavet Ungling gløder for en skøn Kvinde. Ebbas Kjærlighed var hans Hjertes Palladium, uvanhelligede Helligdom; der flammede Kjærlighedens Altar i reen Tilbedelse, men Margarethes Kjærlighed var Støvet's Arne, til hvis midnatlige Præst, Sandse-trylleri viede ham.

Jacob de la Gardie, vel endnu ung paa Aar, men moden paa Erfaringer, meest samlede i den russiske Krig, tilførte Kongen fra Narva en velordnet Hær og Kongen førte sine i Slagorden ud over den vinterlige Sneemark, Fienden imøde. De la Gardie afslagde endnu Kongen Regnskab om forskjællige Ting.

"Det er mig meget paafaldende," klagede han iblandt Andet, "at en Mængde ellers gode Soldater ere deserterede i disse Dage. Og virkelig deler den største Deel af Hæren en Afsty for denne Kamp i Rusland, og netop dette er en af Hovedaarsagerne, der gjøre den saa vanskelig for os."

"Der er ogsaa forefaldet mange Desertioner blandt os, som mine Generaler have meldt mig, svarede Kongen.

”J har dog uden videre ladet enhver Deserteur hænge, som er bleven anholdt.”

”Det er skeet efter Eders Majestæts Befaling. Kun tillader jeg mig at bemærke, at jeg frygter for at vi ved saa hurtig Procedure hverken udrydder dette Onde, eller kommer efter Grunden dertil.”

”Hvad anden Grund kan det være end flette Menneskers Frygt? Der vil sikkert kun være saa Svenske deriblandt.”

”Det er deels Udlændere, deels Svenske. Det er vistnok ikke Frygt alene. Hvorfor have de holdt Stand i den danske Krig?”

”Og hvad formoder J ellers?”

”Jeg troer ikke at tage fejl, naar jeg formoder, at der i vor Hær sniger sig Ulve omkring i Faareklæder. Det er forekommet mig, som om den Mængde Pak der — Gud veed hvorfra — bestandig trænger sig i vor Leir, ikke forgjæves driver omkring i den. Jeg kan antage, at mange af Deserteurerne ere gaaede over til Polakkerne og Russerne. Man maa dog have lokket dem og gjort dem Lytter.”

”Vinterens Ubegvemmeligheder ere dem maaskee utaalelige. Det vil ikke Soldaterne i Hovedet, at de skulle fægte om Vinteren. Hos Russerne have de det naturligvis bekvemmere. Jeg veed intet Middel for dette Onde

undtagen Aaarvaagenhed og Strænghed. Hold i hele Hærens Paasyn stræng Standret over enhver opsnappet Deserteur; og de Andre ville nok faae Respect for dette Alvor."

"Det er skeet og har ikke hjulpet. Jeg onsker at Eders Majestæt vilde uddele Befaling til at man hellere ved Godhed og Strænghed, ved Løfter og Trubler afprævs Karlene hvo og hvad der forleder dem til Desertion. Jeg vil vædde meget paa, at Eders Majestæt vilde komme til at høre aldrig anede Ting."

"Det skal skee efter Eders Behag, min kjære de la Gardie," Herpaa aftalede de de mulige Anordninger for Slaget. Mod Aften stødte Forposterne paa Fjenden, og endnu førend Morgenen oplod sine mørke Dienlaage bad Kongen allerede i sin Hærs Midte og sang en from Sang. Herpaa blev Fanfaren blæst til Angreb og de pantserede Ryttere brusede mod Fjenden. Kanonerne Lørden larmede vildt i den stille Vintermorgens rene Luft; snart blev Kampen varm, og paa den blændende hvide Saugegrund blomstrede snart røde Ildliljer, som, lige saa hurtigt forsvundne, gjorde Plads for blivende Blodblomster. Kongens Hoved lystte bestandig fra Færens Sted, som en Stjerne tindrer høiest i den mørkeste Nat, og efter flere Timers Kamp slagrede Sverrigs Faner feierrigt paa alle Punkter af Balpladsen. Fjenden flygtede og de la Gardie forfulgte med det lette Rytterie Hovedmassen for at adsplitte den. Kongen vendte tilbage til Hovedkvarteret

med Hæren, og anordnede der en Seiers- og Takkefest. Da saa man den fromme Herre ligge paa Kæde i Midten af sine pantserede Krigere og Hæren rundt omkring. Og en Jubelhymne strømmede ud af hans Mund til dens høie Priis, der giver Seier og Død, og den blev sjunget med af mange tusinde Stemmer.

To Dage derefter sønkede de la Gardie den laurbærbekrandsede Feldtherrestav for Kongen og sagde: "Stormægtigste Herre! Fjendens Fod er flygtet langt bort, blændet af Eders Krigslykkes seierlige Sol, og Landet adlyder Eder, saa langt I udstrækker Eders Befalinger."

Men da Seieren var tilkjæmpet tænkte Kongen igjen paa sin Kjærlighed, og ligesom han allerede havde aftalt med Margaretha, skrev han nu til Ebba:

Velbaarne Froken!

Hjertensallerkjæreste i Verden!

Eders kjære Skrivelse har jeg erholdt og deraf seet, at I, hvad min Veilen angaaer, ganske vil lade det bero paa Eders Herr Faders Villie. Saadant Svar maa jeg lade mig behage og takker Eder derfor, beder ogsaa Gud, at han vil styre Eders Hjerte, at I bestandig maa have mig i Erindring og aldrig vende Eders Hjerte fra mig. I vil ogsaa tilbagekalde i Eders Erindring den tro Kjærlighed, som jeg har baaret til Eder, og at jeg aldrig vil kunne ophøre at tænke paa Eder, men ønsker, at Gud

maa blive anraabt saa vel af mig, som af Eder, om at vi begge maa opleve den Dag, der kan trøste mig og glæde Eder. I denne Forventning anbefaler jeg Eder trolig og inderlig i guddommelig og almægtig Beskyttelse og mig i Eders ædle og tro Hjerter, forblivende saalænge jeg lever, allertjæreste Frøken,

Eders tro og tjenstvillige Ven

G. E. U. B.

Derpaa befalede Kongen at Kyraßeren Tycho Lilie skulde indfinde sig hos ham. Den unge Mand kom med en forbunden Arm.

”Med Glæde har jeg hørt af Hertugen af Lauenborg og Dine Officerer,” sagde Kongen til ham, ”at Du har fægtet tappert og særdeles udmærket Dig. Jeg har ikke bedraget mig i Dig. Derfor ligger hos Hertugen en Officerkjole og Kaarde, hvilke ville passe Dig godt. Men for at Du kan lade Dit Saar pleie og helbrede af kjære Hænder, har jeg indvalgt Dig til mit Seiersbud til vort svenske Fædreneland. Et af vore Skibe, der ligger for Anker ved Narva, vil, bevinget ved min Befaling, hurtigt bære Dig over til de beslagtede Kyster, som Du skal tilkjendegive Efterretningen om vor Seier. Her er allerede Breve til Enkedronningen og til Rigskansleren Orenstjerna. Men i Særdeleshed anbefaler jeg Dig dette lille Brev. Det skal Du hemmelig bære til Slottet Rosenberg til min Brud, Grevinde Ebba Brahe. Men

til Din Kjæreste sender jeg Dig selv. Og naar Din Arm er helbredet, saa vender Du igjen tilbage.”

”Stormægtigste Majestæt!” raabte den unge Guldsmed, ”Lykken er draget ind hos den svenske Hær, men i Sandhed, ved Eders høie Naade har den meest hjemstøgt mig. Jeg flyver for at udføre Eders Majestæts høie Befalinger.”

Allerede følgende Dag reiste Tycho bort som Officeer og kongeligt Sendebud, betyngt med en Mængde Breve fra sine Krigskammerater til Forældre og Sødsfende, Brude og Ægtefæller, Venner og Bekjendte i det kjære Fædreland.

At gjenoprette Orden og paa bedste Maade benytte den tilkjæmpede Seir gjorde nu allerførst Fordring paa Gustavs Kongekraft. Blandt andet berettede de la Gardie Kongen, at han paa et af Streiftogene til Fjendens Forsølgelse igjen havde grebet flere Deserteurer, som havde forladt Hæren førend Slaget; men blandt disse var kun een Svensker.

”Netop denne ville vi inqvirere,” svarede Kongen. ”Lad ham hente.”

Strax derpaa blev en lang, nedbøiet Mand ført ind i Lænker. I hans temmeligt dumme Ansigt saae man Kummeren og Dødsfrygtens dybe Folder; Armene hang ham slappe ned paa Kroppen og Klæderne hang om hans slunkne Bug, som en tom Sæk.

Kongen betragtede ham et Dieblif med forbittrede Blik. Derpaa sagde han: "Jeg har allerede seet Dig før, Knos. Hvad hedder Du, og hvorfra er Du?"

"Ak, stormægtigste, bedste Herr Konge!" jamrede hiin, "opluk Eders Naades uendelige Skriin og Hjænk mig arme Mand Livet. See, hvad kan det hjælpe Eder, naar jeg nu er død som en Muus? Mit Liv kan I jo dog ikke føie til Eders. Gud veed, hvor det farer hen. Hellerikke bliver I en Fodsbred Land rigere ved min Død. Det var altsaa omsonst og til ingen Nytte, hvis jeg blev hængt."

"Du skal siige Hans Kongelige Majestæt hvad Du hedder," sagde Dverfeldttherren.

"Jh, kjender I da ikke mere Olof Olofsson Soelstjold, forhen Hellebardeer og Skjolddrager hos Herr Grev Magnus Brahe, Sverrigs Rigedrost? Har jeg ikke paa Jagten holdt en Hund for Eders Majestæt, og har I ikke kaldt mig en Ujel, da jeg slap den løs i urette Tid? Og mig vil I lade hænge?"

"Siig mig strax Olofsson, hvad har bevæget Dig til hemmeligt at forlade Hæren?"

"Jeg blev ængsteligere og ængsteligere, jo nærmere vi denne Gang kom Fjenden. Tilfidsst havde jeg intet blivende Sted og i mine Been opstod en aldrig følt Ræven og Kravlen; de trippede og løb, jeg maatte med, hvormegyet jeg endog modsatte mig. Kort og godt,

de antog ingen Raifon. Altsaa kan I ikke lade mig hænge, men mine Been, og dem kan I hellerikke lade hænge, thi de have ikke svoret Eder Eden, men jeg."

"Slette Knægt," bemærkede de la Gardie; "naar Du havde været oprigtig, saa havde Hans Majeftæts Raade ffjænknet Dig Livet. Vi vilde kun prøve Dig, thi vi vide, at Du har ladet Dig over tale til Flugt, hvem der har forført Dig og med hvad for søde Løvter man har lokket Dig til at blive Din Plicht meenedig og utro. Men nu har Du fortiet det og løiet for os; derfor ffkal Du hænge."

"Åh, min Jesus! Siden I da nu engang veed det, saa begaaer jeg vil intet Forræderie mod Christi Legeme og Blod, naar jeg tilfftaaer det. Jeg vil fortælle Eder det Allermindffte, kun ffjænk mig Livet."

"De have altsaa ladet Dig ffvæрге ved Christi Legeme og Blod, Intet at forraade."

"Jeg var ikke alene; der har mange Flere svoret paa Hoftien, at vi Alle ville være Djævelens og lide evig Helvedmarter, dersom vi blot forraadte et Ord. Nu har jeg ikke ffagt Eder det; I har ffør vidffst det."

"Godt, vi veed Åh. Men vi ville høre Dit Skrivte, om Du er oprigtig. Siig frem."

Linskys ene tykke Tjener kom ofte og lod os give Rum, tracterede os undertiden ogsaa med ffed Mediffterpølse og gav desuden Penge til ffør os, hvilket behagede faadan

en arm Stympet som jeg. Havde jeg ikke paa denne Maade undertiden faaet noget, saa var jeg bleven endnu magrere blandt de kjære Krigsfolk og tilsidst opbrændt af Hunger; thi naar jeg tænker paa den runde Bug, jeg bar foran mig paa min naadige Herres Slot, saa løber de klare Taarer mig af Dinene. Da jeg nu engang sad alene med Tjeneren i Kabaken ved Rum og Medisterpølse, sagde han fortrolig til mig: See, Elos Soelstjold, saaledes kunde Du have det hver Dag, naar Du kun vilde, ja Du kunde endnu leve bedre, gjøre Dig endnu mere tilgode, naar Du kun vilde. Da sagde jeg: Jeg vil, jeg vil; men hvorledes skal jeg det? Han saae ganske forunderlig paa mig og spurgte: Kan man ogsaa troe Dig, Soelstjold? Og jeg svarede: Djævelen skal strax føre mig i Helvede, dersom J ikke kan troe mig. — Det svenske Krigsfolk bliver holdt knapt og slet, vedblev han og lagde sin Arm om min Hals, og den der ikke har noget i Lommen at spæde til med, ham gaaer det kummerligt, som Dig, Elos. — Ja, det veed Gud, mig gaaer det kummerligt! græd og hylede jeg. — Polakkerne leve deris mod herlig og i Glæde, spise og drikke hver Dag hvad der smager dem, og blive slet ikke holdt i saa streng Krigstugt. Det er et Liv, som om det hver Dag var Søndag. Hvad synes Du Elos, hvis Du løb over til Polakkerne? — Jeg forstrækkedes heftigt og meente, at jeg vilde handle alt for meenedersk og troløs mod min Konge og Landsfader; men han sagde derpaa — Nei, hvad han sagde kan jeg ikke bringe over mine Læber.”

”Siig frem, det være, hvad det vil, eller jeg lader det trække ud af Dig med Skruer,” sagde Dverfeldtherren.

”Med Skruer? For Altting ikke, naadigste Herre! Naar Hans høie svenske Majestæt ikke vil tage det ilde op; saa vil jeg siige det.”

”Nu frem dermed; jeg tager det ikke ilde op.”

”Nu, han sagde: jeg begik ingen Meeneed, men handlede kun efter min Pligt; thi Kongen af Polen var min fødte Landsherre og den retmæssige Konge af Sverrig; men Eders Herr Fader havde stjælet den svenske Krone og I sad med Synd og Uret paa Thronen. Vær ikke vred paa mig derfor; jeg har ikke sagt det, det var kun Tjeneren. Men jeg troede det, thi han fladdrede endnu meget derom og bevisste soleklart, at det var saaledes. Han lod skjænke dygtigt i, og jeg maatte sværge ham til, ikke at forraade noget af hvad vi havde talet om. Derpaa gav han mig tre Daler til Reispengene og førte mig om Aftenen i en Kjælder. Der vare vel nogle og tyve, som Alle vilde gaae over til Polakkerne. Vi svore Alle Tausshedseed og Tjeneren tilkjendegav sig nu for os, som en polsk Præst. Derpaa løb den Gne bort efter den Anden; da Raden kom til mig, blev jeg overfaldet af en stor Angst. Men jeg forestillede mig ret levende Glæden over de mange Medisterpølser og Rummen, og løb en Aften bort med to Andre. Men disse Karle havde flere Kræfter end jeg, mine gamle Knokler udmattedes snart i den vaade Sne. Vi vidste hverken Wei eller Sti, fandt hverken

Huus eller Gaard, og jeg omkom næsten i de uendelige Sneemarker. Saaledes have de svenske Ryttere fundet mig. Ak, og nu maa jeg til min største Skræk høre, at jeg ovenikjøbet skal hænges.’

”Fra Lovens Strænghed kan intet befrie Dig. Du maa dingle endnu i Dag!” sagde Kongen. Da kastede Elof sig hylende til Jorden, saa Lænkerne raslede frygteligt, og da Kongen endnu ikke udtalede Naadens Ord, brød Soelshjolds grædende Beden tilsidst ud i et sandt Banvittighedshyl. Han kradsede i Jorden med sine Nægle og raabte: ”O Sten Wytt, mit Blod kommer over Dig. Men hvis den dumme Steg i mit Liv, nemlig, at jeg vilde arrestere Hans Durchlauchtighed Hertugen af Ostgothland, engang skulde koste mig Livet, saa vilde jeg ønske, at den naadige Greve strax havde ladet mig hænge, saa var jeg dog død i mit Fædreland og havde ikke udstaaet denne Krigs Besværligheder. O, Rikke Stråmsfeld, naar Du vidste hvorledes den arme Elof Soelshjold maa ende, saa græd Du vist en Taare for ham. Du har ogsaa handlet troloft imod mig og havde den blonde Guldsmed kjærere, der ogsaa har handlet som en slet Ven mod mig og bedraget mig. — Skjænk mig Livet, jeg beder, for Christi Blod.”

”Loven forlanger sin Ret. Du har handlet derimod og er dens Offer. Døggør Din Regning med Himlen; om et Dvarteerstid hænger Du paa Træet. Før ham ud.”

Under forbarmeligt Skrig blev Elof ført til Ret-

terstedet. Kongen, der godt erindrede sig Elofs Affairer, som han omtalte i Fortvivlelsen, fulgte efter med sine Generaler. Trommerne kaldte imidlertid alt paa Stedet cantonerende-Mandskab sammen. Elofs blege Læber forsøgte forgjæves at fremstamme en Bøn; han kunde ikke holde fast ved nogen Tanke. Det fortnede for hans Dine og hans Gane blev qualt af brændende Tørst medens hans Lemmer bleve rystede af den frygteligste Kulde. En Feldtpreest stod ved Siden af ham og bibragte ham geistlig Trøst. Elof nikkede til Alt, omendskjøndt han ikke kunde fatte Ordnes Betydning. Da Regimenterne vare forsamlede, traadte paa Kongens Bink Profossen frem og lagde den ulykkelige Hellebarder Strikken om Halsen. Elof befalede Himlen sin Sjæl og blev nu mere slæbt end ført til den lave Galge. I det Dieblik da han steeg op ad Stigen, vinkede Kongen ad en tætt ved ham holdende Vagtmester og hvidskede den Hidsprængte noget i Dret. Ligesom nu Elof blev stødt ud fra Stigen var ogsaa Vagtmesteren bag ved ham og sønderhug Strikken med et vældigt Sværdhug, saa at Elof faldt saa lang han var i Sneen. Den hele Hær opslug en høi Latter, som endnu forstorredes, da Elof, som en Drukken, slog ud med Arme og Been, derpaa sprang op, løb til Kongen, kastede sig ned for ham, og i underlige Talemaader, takkede ham for sit Liv.

”Hænges maatte Du, som enhver anden Deserteur,” sagde Gustav, ”men jeg behøvede ikke at forbyde den

menneskekjærlige Vagtmester at skjære Dig ned, Gaae hen og tak ham for Dit Liv."

Elof krøb næsten paa alle Fire hen til Vagtmesteren og fremstammede under de Omkringstaaendes latter sin rorte Tak. Hans Kammerater toge den endnu dødblege Galgefugl i deres Midte og vendte med Sang og Klang tilbage til Landsbyen, for paa deres Beføstning at gjøre ham tilgode med Rum og Medisterpølse, at han igjen kunde komme sig efter den gennem alle Grader udfandne Dødsangst.

Den eneste Skade han havde af dette, var, at han for Fremtiden, blandt sine Kammerater heed: "den Hængte," dog erklærede han, hellere at ville hedde saaledes, end virkelig være det.

Med Elofs oprigtige Bekjendelse var nu Overfeldtsherre de la Gardies Formodning bleven bekræftet og Kongen besluttede at undersøge Sagen med Alvor og Strængthed. Nogle Dage derefter kom ogsaa Linsky igjen med et betydeligt Forraad af Levnetsmidler til Leiren, som han i Forening med Kabeljan havde opkjøbt vidt og bredt omkring. Han blev strax kaldt til Kongen, men rolig svarede han paa Anklagen: "Jeg har ikke kunnet ane, at dette mig ganske fremmede Menneske, som søgte og erholdt Tjeneste hos mig, var en polsk Spion. Han maa isøvrigt have endnu flere Forbundne; thi han har i ethvert Tilfælde faaet Efterretning om hvad der her ventede ham, og i denne Nat bortfjernet sig fra min

Bogn, og jeg har intet Spor paa hvor han har vendt sig hen; men formodentlig til den fjendtlige Hær. At jeg selv vil lade Liv og Blod for Sverrigs Konge og opoffre mig for den svenske Hærs Vel, derpaa, troer jeg allerede at have givet mange Beviser."

Mod det Sidste lod sig slet intet indvende, og hvorledes kunde ogsaa Herren indestaae for sin fremmede Tjener? Linsky maatte desaaarsag uden videre frigives. Ingen var gladere derover end Hertugen af Lauensborg, om allerede skjælvende for at noget af det han havde haft for med Linsky skulde komme for Dagen.

Ikke desto mindre traadte Leverandeuren en Aften ind i Kapitain Gyllenhjelm's Bolig, der var i en Landsby, nogle Mile fra Staden, hvorhen Hovedkvarteret efter den tilfægtede Seier var forlagt, og tiltalede den over dette sælsomme Besøg forundrede Kapitain saaledes: "Jeg er et Glædens Bud, Herr Kapitain. Forund mig den Lykke, med min Mund at kunne forkynde Eder, hvad denne Haandskrivelse indeholder." Derved fremtog han et Brev af sin Brysilomme og overrakte Kapitainen det. "Det er nemlig Lykkedes Maleren de Change, at bortføre Eders knibste Kjæreste, den skjonne Bondepige Rikke fra Slottet Rosenberg. Hun er vel forvaret paa Grev Sten Lovenhoveds Slot og den yndige Skat bliver uantastet liggende der for Eder til I selv kommer og hæver den."

"Menneske!" raabte Gyllenhjelm med høit forklaret og tillige forundret Ansigt, "hvem er I? Hvorfra har I denne Efterretning? Hvorfra Brevet?"

"Det vil I finde i Brevet selv. Behag kun at læse det."

Kapitainen rev Brevet op og læste:

"Jeg skal troe Eder i Alt," sagde han læsende, "I er ikke den I synes; Alt hvad jeg ønsker vil I besørge. Nu ere vel mine Dine aabnede angaaende Kongen. Jeg skulde kun erindre mig den Samtale vi havde paa Skibet, hvormed vi en Nat i forrige Høst seilede over Måla-
ren til Rosenberg. O, jeg veed det vel! Jeg var Gustavs varmeste Forsvarer. Men saaledes som Kongen nu har forhaanet mig og bedraget mig for mine skønneste Ønsker. — Ja, ved Gud! — saaledes er det. Han har opfyldt det. Den yndige Rikke venter mig, han har ganske stemt og vundet hende for mig. Himmelske! Eneste! Rikke min og jeg trodser Djævelen! — Han begjærer intet andet til Løn, end at jeg hylder Ret og Sandhed og træder til det store Parti, som han har i Sverrig og i Hæren i Rusland. Mine Fordomme maa nu være borte og jeg maa see med klare Dine. Alt Dvrigt vil jeg erfare af Eder, Linsky." Saaledes talede Kapitainen under Brevets Læsning. Nu traadte han heftigt et Skridt hen til Leverandeuren og sagde: "Jeg besværges Eder, hvem er I?"

"En Ven og Allieret med Maleren de Change, en Ven af Ret og Sandhed og tillige Eders, dersom I vil, som elsker Ret og ikke var uimodtagelig og utaknemmelig for de Changes Venfæb."

"De Change gjør mig lykkelig, hvorledes skulde jeg da ikke være ham taknemmelig derfor; jeg er stedse beredt til at kjæmpe for hvad der er Ret, og en ædel Mands Venfkab er mig stedse velkomment."

"Saa er det kun Spørgsmaalet, om I for Fremtiden vil føre Eders gode Riddersværd for denne saakaldte Kong Gustav, der med Uret kalder Sverrig sit Rige, opfører sig overmodig og utaknemmelig, ja endog med Haan og Spot mod Eder, eller for Sverrigs sande Konge. Der staaer Ret og Rikke Stråmsfeld. Hvad agter I at gjøre?"

"Jeg er Eders!" svarede Gyllenhjelm efter kort Betænkning.

"Det halve Sverrig er allerede vort. Giv mig Eders Ridderord."

"I har det."

"Kom i Dvermorgen til Staden. Der skal I lære at kjende Eders Forbundne. Vi haabe, at Eders egen Onkel snart træder til os. De fornemste Adelige ere allerede vundne. Den gode Sag glæder sig ved den bedste Fremgang."

Leverandeuren tog Afsked og Gyllenhjelm filosoferede den Urolighed bort, som han følte over sin Utrofskab mod Kongen, der tidligere havde bæret ham med saa stor Tillid, men af hvem den forbittrede Kapitein nu troede sig frygtelig frænket og bedraget, og i sine Sophismer

fandt han endelig Grunde nok for det daddelværdigste og æreløseste af alle Skridt. Saa forandret og blind glør Lidskaben, alle Forbrydelsers Moder, Mennesket.

Paa den bestemte Aften indfandt Gyllenhjelm sig i Staden. Leverandeuren førte ham i en Kjælder, hvor han fandt flere af de første Officerer og endog nogle af sine Venner og en Mængde Soldater af lav Rang, men næsten alle af Sverrigs gamle Adel, saavel som mange i Hæren ansatte Udlændinger, fornemmelig Tydske, forsamlede.

Han blev venlig hilset og hjertelig optaget. Nogle ny Medlemmer af Forbundet svore den polske Konge Troskabseden; blandt dem var Gyllenhjelm. Herefter blev aftalt, at Sammensværgelsen skulde udbryde i Leiren, saasnart man havde faaet Efterretning om, at Stockholm allerede var taget i Besiddelse for Kong Sigismund. Derpaa vilde man bemægtige sig Kong Gustav, og føre Hæren til Polakkerne.

Den fortræffelige Gustavs umistænksomme Sind havde ikke mindste Anelse om disse Ting. Han tænkte tilligemed Margaretha, der gjorde ham saa lykkelig, kun paa, hvorledes han vilde sætte den rette List imod sin Moder og dennes Parti. Den salige Margarethe kom paa det listige Indfald, at Kongen skulde sende Hertugen af Rauenborg selv til Eskedronningen af Sverrig, for formelig i Kongens Navn at anholde om hendes moderlige Tilladelse til en hurtig Forening med Edda. Denne Plan var fortræffelig egnet til at fange Hertugen

i sit eget Net, og med største Glæde indgik Kongen den ubetinget.

Margarethe og Gustav beregnede, at Hertugen, opdragen i Sverrig og ved Armod og Vane fængslet til dette Hof, men derfor dog mere afhængig af Kongen end af Enkedronningen, umuligt kunde som Kongens Gesandt og Befuldmægtigede, intrigue mod ham. Hænderne vare altsaa bundne paa denne listige Fjende. Hos Dronningen forudsatte de, at hun, beæret med et Gesandtskab, i Raadets hele Paasyn ikke kunde sige Nei til et Tilbud, der endog maatte smigre hendes Forfængelighed.

Hertugens Forundring kjendte ingen Grændser, da han erfarede sin Bestemmelse, og Kongen læste smilende Forvirringen i hans Dine. Men Hertugens Mund maatte prise den høie Lykke, hvormed Kongens Naade bærede ham. Kun Gæt vilde han vide endnu førend han drog bort og vendte sig desaaarsag til Kabeljau.

”Hun har bønhørt Kongen,” svarede denne triumpherende, ”men hun har næsten sønderknuet mig med sin Brede. Siig Dronningen, at hun besorger mig Grevefronen.”

”Endnu er Bærket ikke fuldbragt,” svarede den listige.

Den følgende Morgen lettede han, glad i Hjertet, Anker ved Narva; thi han havde jo det bedste Middel mod Kongens ny og vægtige Sygdomsanfald hos sig, og tog det med over fra den lieflandske Kyst, for at det fra

Sverrig skulde virke i en anden Stikkelse paa den forblændede Konge. Saa omhyggelige og virksomme vare Gustavs Læger, der naturligviis Alle stillede sig over ham og holdt hans Hjertes ophoiede Begeistring, hellige Tilbedelses Flammeudbrud, hvilke de ikke vare istand til, netop fordi de ikke kunde kjende den menneskelige Aands Blomster, for Giftpaddehatte og yppigt Ukrudt, som de af Himlen vare bestemte til at udrydde, for at redde Sverrigs Storhed og opdrage dets unge Konge for Udslygheden.

Tredie Kapitel.

Tre Maaneder vare henrundne og Hertugen af Lauenburg opholdt sig endnu stedse ved Dronning Christines Hof i Stockholm. Først havde han skrevet til Siefland til Kongen, at han kunde ikke med al sin Flid erholde en formelig Audience hos Enkedronningen, hun blev trøstet og opholdt Tid efter anden, og da han ikke turde vove at trænge paa, saa maatte han unyttig spille den kostbare Tid. Saaledes lode Beretningerne til Kongen, ubehagelige Uenigheder, som vare forefaldne mellem Hertugen af Ostgothland og Hertuginde Marie, havde pludseligen kaldt Dronningen i den haarde Winter til Norøping, for at jævne den ægteskabelige Tvist og igjen oprette Huusfreden; men han var derved bleven bedraget

for den længe ventede Lykke, at tale hjertelig og udførlig med Dronningen om Kongens længselsfulde Ønske. Endelig vare de stormende Tornaader indtraadte, i hvilke et Skib kun med den største Fare turde vove at gjenneffjære Søen, og Reisen over Land gennem det nordlige, ubeboede og ubeisomme Finland var i denne Nærstid aldeles umulig. Hertugen kunde altsaa hverken skrive til Kongen, eller selv vende tilbage til Riefland. Tillige var jo Intriguens Mark en bedre Tumbleplads for hans Tilboeligheder og Talenter, end Wrens Mark. Her kunde han tilligemed den gamle Dronning smede og udføre Planer til at overlifte Kongens Parti, og oppuste sig i stolt Tro, som om han hjalp Kongen, mod dennes egen Willie, til et Storheds Trin efter det andet, som om han var den egentlige Skaber af den Heltebane, som Gustav siden skulde vandre. Og saaledes var da nu hemmeligen besluttet mellem ham og Christine, at kaste den thronsyge Grevinde med et ret duligt Fægterhug ud af Kongens Hjerte. Først skulde lidt efter lidt alle de Fortroligheder, som Kongen i Leiven tillod sig mod den skønne Hollænderinde bringes hende for Dre, meget forstørrede og forværrede, meget udpyntede og fordreiede, saa at man endelig paatvang hende den Overbeviisning, at Kongen ikke elskede hende mere, men troløs opoffrede sin ungdommelige Sandselighed hos Margaretha Kabeljan. Men dertil maatte man igjen have hende i Stockholm ved Hoffet; thi under hvilke Skingrunde vilde man sende de leiede Dretudere ud paa det eensomme Slot Rosen-

berg, især da den gamle Greve slet ikke mere stod i Forbindelse med Hoffet. Og om man endogsaa havde sendt Gen ud, en Anden, havde dog ikke kunnet komme uden at opvække Mistanke og forraade Hensigten. Men den listige Hertug gav Dronning Christine endnu to andre Grunde for Ebbas Tilbagekaldelse til det kongelige Slot i Stockholm og han var klog nok til at indsee den høie Vigtighed deraf. Den Første var, at Ebba slet ingen Breve mere kunde erholde fra Kongen. Thi hvad hjalp alle Dretuderier, naar Kongen i en Haandskrivelse forskreffede hende om sin urokkelige Trostaa, opfordrede hende til at være standhaftig og ved Intet at lade sig betage den faste Tillid paa ham? Paa Rosenberg kunde man ikke omgive Grevinden og optage Kongens Budde til hende; men hvor let var dette ved Hoffet i Stockholm, hvor man blot behøvede at omgive Ebba med tjenende Damer, der stode i Dronningens Sold og Tillid? Den anden Grund var, at Bedrageriets Næt derved kunde slynkes fastere og usynligere om Kongen; thi Hertugen kunde nu dristig træde frem for Kongen og sige: ved min utrættelige Iver og ved min store Kjærlighed for Eders Majestæt, er det endelig lykkedes mig at beseire Enkedronningen, og som det høieste og tydeligste Beviis paa hendes Naade og bevaagne Samtykke til Eders Valg, har hun høitideligen tilbagekaldt den forviste Grevinde til Hoffet, og ærer hende nu, som sin Søns Brud, som Kongebruden, med alle de Udmærkelser, hun forlanger. Og Christine kunde sige: See min Søn, hvorledes min

mægtige Moderkjærlighed alligevel har overvundet mit Hjertes Sorger for Din Storhed og Sverrigs Held; jeg tilstaaer Dig Hovedsagen, tilstaae Du mig nogle Bisager. Disse Bisager bleve nu i Dronningens hemmelige Conseil, i Forbindelse med alle hendes tro Raader og Benner, vidtloftigt omtalte og bestemte. Men ved alle disse intrigante Foranstaltninger var den farlige Fjende endnu ikke besejret, og kun efter et fuldstændigt Nederlag paa denne, turde man haabe at være rolig. Intriguen maatte videre udspindes; man maatte tænke paa dristige Skridt. Seieren var glørværdig tilkjæmpet, naar man kunde formaae Ebba til at formæle sig. Foretagendet var vanskeligt, det indsaae Dronningen, saavel som Hertuzgen; thi beggje kjendte Ebbas faste Caracteer, men man haabede dog at bringe hende dertil, naar man kun først kunde overbevise hende om Kongens Utroskab og fuldkomne Efterladenhed. Derpaa vilde man pirre hendes Stoltzhed og tvinge hende til et fortviolet Skridt. Men man maatte ogsaa see sig om efter en Gemal for hende. Det var en meget naturlig — Forudsætning, at man ikke kunde faae en Konges, og en saa herlig Yngling som Gustavs Brud i Armene paa den første den bedste Adelsmand. Man maatte finde en Mand, der var hende liig i Adel og Rigdom, der i Ungdom, ædelt Sind, Mod og Værdi kom Kongen nær, saa at ikke Ufverlingen skulde falde hende altfor tung. Men af saadanne Mænd var der kun Faa at finde i Sverrig og disse Faa vare allerede formælede. Forgjæves monstrede Dronningen med

hendes Venner den høie Adels givtefærdige Mandskab; der fandtes ikke et passende Subject. Endelig nævnedes Hertugen en ung Mand, der besad alle hine Egenheder i høieste Grad, men ny Vanskeligheder reiste sig — han var ikke i Sverrig. Den længe Sogte og dygtig befundne var nemlig den svenske Hærs Overfeldtherre og Befalingsmand i Liefland Jacob de la Gardie, den gamle hæderkronede Pontus de la Gardies hæderkronede Søn. Der maatte udfindes hvilket som helst Middel til at afløse Overgeneralen og føre ham til Sverrig, førend Kongen selv satte Fod paa de fiendtlige Ryster. Man havde mange Forslag, endelig blev Dronningen staaende ved at bearbejde den gamle, hende hengivne Pontus for dette Diemed, omend skjøndt han ikke horte til hendes fortrolige, rænkesmedende Venner; det blev overladt til hendes Wiisdom at indlede denne Plan i Stockholm, saavel som det var Hertugen af Lauenborgs Sag, siden behændig at udføre den i Liefland.

Midt i disse Raadføinger blev Hertugen strækket ved et heftigt Brev, hvori Kongen befalede ham strax at tiltræde Tilbagereisen, hvad han saa end havde udtrettet hos Enkedronningen. Nu var det den høieste Tid at reise; thi Intet var farligere, end at oppække Kongens Brede og bringe ham til hans bekjendte, tøilesløse Hæftighed; det havde fordærvet det hele sine Spil paa engang. Dronningen og Hertugen formodede ikke uden Grund, at den Hurtigseiler, som havde bragt den Sidste Kongens Befaling, ogsaa havde bragt Breve til Ebba paa Rosenberg.

Budet blev omsnoet med forekommende Venlighed, indbudet til Taffel, overest med Foræringer, indtil det lykkedes Christine, i Wiinruus at fralokke ham Brevet til Grevinden.

Hurtig blev Skibet nu udrustet for Lauenborgeren; han fik en lang, omstændelig egenhændig Skrivelse med fra Christine, fuld af honningsøde Ord, af ubegrændset Moderkjærlighed og ubeskrivelig Æmhed, der tilsidst dog overveiede og tilfidesatte alle kun alt for vel grundede Betænkkeligheder og Overveielser for Statens Vel, som takkede hende for en Deel af sin Storhed og hendes Sønns hæderstraalende Kongebane. "So mægtige Interresser stride i min Sjæl," skrev hun, "den ene er Moderens, den anden Dronningens. Som Moder seer jeg kun Dig, min høitelskede Søn, seer hvorledes Du elsker den ædle Grevinde og alene troer at blive lykkelig ved hendes Besiddelse, jeg seer Ebba, min Pleiedatter, som jeg neppe elsker mindre end Dig; mit Hjerte tilskynder mig, jeg maa ubetinget sige ja til Eders Lykke; jeg vilde med Glædestaarer i Dinene lægge min Datter i min Sønns længselsfulde Arme; jeg vilde juble: elsk hinanden! I ere jo hinanden værd! da falder det mig ind, at jeg er Dronning af Sverrig, at du er Konge af Sverrig, at jeg er Karl den Niendes Enke, at Du er hans Søn og Arving til hans Krone, at jeg paa hans Sotteseng lovede ham, for Fremtiden at vaage og sørge for Sverrig og aldrig hvile, men af alle Kræfter uddanne Dig til hans værdige Efterfølger. Nu betænker jeg, hvor svagt Din Throne endnu

staaer, min Gustav, hvorledes det store Værk kun er halvt
 fuldendt, hvorledes jeg endnu i Fælledeeskab med Dig maa
 sørge og virke, førend Du kan sige: "Nu griber Ingen mere
 efter Kronen." Men hvorledes vilde det ikke være, naar
 et mægtigt tydsk Fyrstehuus's Datter deelte Throne og Seng
 med Dig? Det hele protestantiske Tydskland var vundet
 for Dig, Din Magt var uroffelig, Du sad fast paa Thro-
 nen, Kronen var voret fast paa Dit Hoved, Sverrigs Stæns-
 der vare beroligede, det svenske Folk pristte Dit kloge Valg;
 Krigene vare endte, og Dine Kasser indesluttede en ansee-
 lig Skat, Men Dit Hjerte har valgt, det har bestemt
 min elskede Ebba. Hvorledes bløder ikke mit eget Hjerte,
 naar jeg betænker, at den jernhaarde Pligt, som jeg skyldte
 en stor Afdød, Sverrig, ja endog Dig, min unge, uerfarne
 Søn, tyrannisk paalagde mig at handle strengt mod den
 hulde Froken, som jeg stedse vil elske inderlig, som mine
 egne Børn! See, min Søn, jeg vil aabne og ærlig til-
 staae Dig min store Frygt; jeg befrygter at Du holder Ung-
 dommens første Indtryk for Kjærlighed. Du er voret
 op med Ebba, har stedse været omkring hende og vant
 Dig til hende; Du har endnu ikke seet Dig om i andre
 elskværdige Damers Kreds, Du har endnu ikke haft Lei-
 lighed til at omgaaes med de tydske Fyrsters skjonne, elsk-
 værdige Døttre. Hvor let kunde ikke det Du holder for Kjær-
 lighed, ikkun være ungdommelig Tilbøielighed, søsterlig Kjær-
 lighed, Venskab, eller Dit ungdommelige Hjertes Tilbøe-
 lighed havde fastet sig paa den første Gjenstand som
 traadte Dig imøde. En anden Gjenstand vilde maaskee

have draget Dig endnu mægtigere til sig, endnu heftigere opflammet Dig. Hvor høist ulukkelig vilde jeg føle mig, om jeg ubetinget tillod Din Formæling med Grevinden og efter flere Aar med Skræk saae hvorledes Du, vendt tilbage fra Din Bildfarelse, blev martret af Angestens Dvaler. Tilstaae mig altsaa dette Gne, min Gustav, at Du endnu i tre Aar vil vente med Din Formæling, og i den Tid see Dig om ved de tydske Hoffer og mere lære Livet at kjende. Føler Du efter disse tre Aar endnu lige saa heftigt for Ebba, er det Dit heftigste Ønske, at erholde hende, kun hende til Gemahlinde, velan, saa vil jeg, overbevist om at reen og sand Kjærlighed fører Dig til hende, med Glæde sige Ja og Amen til Eders Pagt. Du er ung nok endnu, til let at kunne vente disse tre Aar. Hvis Du barnlig oprigtig elsker mig, vil Du erkjende min høie, bekymrede Moderkjærlighed i denne Betingelse og villig føie Dig deri, især da den skal være Din Kjærligheds Provesteen. For at Du iøvrigt skal erkjende hvor hjerteligt jeg mener det med Dig, saa har jeg tilbagekaldt Ebba til Hoffet og gjort hende til min Overhofmesterinde. Hun vil af Enhver blive behandlet som Din Brud." Saaledes vidste den listige Dronning at gribe sin Søn ved hans svage Side, ak! og var denne Svaghed ikke den rene Udgydelse af hans ædle, elskovsfulde Hjerte? Skal Kjærlighed, form, tro, barnlig Kjærlighed binde den kongelige Love og berøve ham sin Kraft? Skal Dyden grave Graven for sin Helt? Skal et fromt Sind

spærre ham Veien, saa at hans Kongekraft lammes af Smaating?

Udrustet med sine hemmelige Instructioner besteg Hertugen Skibet. Den følgende Dag afgik et Gesandtskab fra Stockholm til Rosenberg, som hoitideligt skulde gjøre Ebba bekjendt med hendes ny Værdighed og føre hende til Residentsen. Saa smerteligt det var for Ebba at forlade sin Fader, der endnu ikke var kommet sig, saa tillod Conventionsen ikke paa nogen Maade at afflaae Dronningens Tilbud; hendes Fader, hvis Huus's Glands og Ære gik frem for Alt, drev hende selv til hurtig Afreise; tillige opstod vel i hans Hjerte endnu engang en Straale af Haab, der gjenspejlede sig i Ebbas Dine, hos Begge gjøden Tro, at Dronningen ikke mere var imod hendes Søns Ønsker, en mild Dine i Sjælene, omendkjøndt de ikke med et eneste Ord omtalede dette for hinanden.

Saaledes blev da Ebba med sit bange Hjerte voldsomt revet ud af den hende saa dyrebar blevne Gensommelighed og slynget ind i Hoffivets onde og vilde Birken, for at dette blodende, ædle, stolte Hjerte, fuldt af hellig Kjærlighed til Everrigs stjernefunklende Kongehelt, skulde, som et Spil for lav Intrigue, saaret af raa Hænder, sondertraadt af onde Fodder, sammentrække og forbløde sig i Smertens Krampe. Paa Faderens Befaling maatte Ebba anlægge den rige Glands af Klæder, Metaller, Perler og Edelstene, som Dronningen kunde forlange af sin Overhofmesterinde, ja af den fremtidige Dronning. Og saaledes

gik da den ædle Gomsfrue, udbendig Pragt, indvortes Kummer, som det med Krandsse smykkede Lam til Slagterbænken. Dronningen modtog hende med koldsindig, hjerteløs Venlighed, hun blev omgivet med lutter falske Kreaturer.

Neppes var hun nogle Uger i sine ny Forhold, førend hun her begyndte at ane, hvorledes hun var solgt og forraadt. Hvor meget savnede hun en deeltagende Sjæl, en Veninde, der havde kunnet gyde Kummerens Byrde i den medfølgende Sjæl! Hvorledes savnede hun nu sin desværre fortabte Rikke, og den lille hengivne Stumme! Al, ikke en af hendes forrige Damer havde hun erholdt. Saaledes var hun ganske alene hengivet til sig selv og kunde undertiden neppe bære den Angst og Kummer der væltede sig over hende som Bjerger. Dronningens slangevenlige Dpførsel blev endelig ogsaa mere og mere modbydelig. Ebba erholdt ingen flere Breve fra Kongen, hvilke havde kunnet være hende en Trøst, saa ofte og saa meget han endog havde skrevet før, derimod blev hendes arme Hjerte lidt efter lidt lagt paa en Pinebænk og daglig mere tilskruet, præsset, stukket og brændt. Som Overhofmesterinde tilkom det hende nemlig, saa ofte Dronningen ikke utrykkelig frabad sig det, at være i hendes Selskab. Nu hændtes det, at der af de forskjellige Personer, som havde Udgang til Dronningen, blev i Christines Kabinet fortalt først Gentydninger og Vink, derpaa tydelige Rygter om Kongens Forhold til den yndige Margaretha Kabelaun. Der var kommen Breve fra Leiren til Stockholm fra høie og

lave Officerer, som alle stemmede overeens i, at den skjøne Hollænderinde var Kongens Elskede, at han tilbragte enhver fri Time hos hende i den fortroligste Dmgang, at han følte sig meget glad i disse behagelige Forhold. Snart var det en, Dronningen hengiven Rigsraad, snart en gammel Officeer, snart en snaksom Hofdame, som bragte disse Efterretninger, og Christine lod sig gjerne forelæse de Breve, hvori hendes Søns Dmgang med Hollænderinden blev omstændeligere omtalt.

Som en Klippe i Havet, uafsladelig befyldt af fremrullende Bølger, stod den ædle Grevinde blandt Dronningens Dretudere, det syntes, som om hun intet hørte af de giftige Taler og Hentydninger, og bleg og alvorlig, som et Marmorbillede, bivaanede hun det kongelige, almindelige Selskab. Men naar hun engang var alene paa sit Værelse, da brød ogsaa den længe tilbageholdte Smerte desto mægtigere frem; hun kunde da hengraede halve Nætter, og det var godt, thi ellers havde Veemoden knust hendes Hjerte eller søndersprængt hendes Bryst. Men Ustenstjernen saae jo lige saa trøstende gjennem Vinduerne paa hendes Sovegemak i det kongelige Slot, som den havde seet ind i hendes Gemak paa det faderlige Slot, og saalænge dens Glands endnu ikke var fordunklet — saa fast stod hendes Tro paa Kongen — var ogsaa Gustavs Kjærlighed lys og straalende. Det var Stjernens Blin-ken, som gjød Trøst og Mod i hendes Sjæl, med denne bevæbnede hun sig mod alle Angreb. Stjernen var hendes Redder, hun tilbad i den sin Engel, sin Genius. Kun

det Gne laae hende tungt paa Hjertet, at Gustav allerede i flere Uger havde ladet hende være uden Brev; men lidt efter lidt opfyldtes hendes Hjerte af den Aelse, at ny Bedrag kunde være opspundne og at Brevene maaskee bleve tilbageholdte. Da hun ikke turde skænke Nogen Fortrolighed, saa overlagde hun alene med klog Forstand hvad der var at gjøre, for at komme efter Sandheden. Da faldt det hende ind, at hun i Dronningens Gemak oftere havde hørt tale om en gammel Astrolog, af hvem de fornemste Personer betjente sig som Prophet. Hun forskede nu forsigtigt hos en af sine Kammerjomfruer efter denne Mand's Navn og Bopæl, ventede derpaa flere Dage: for ikke at forraade sig, og sneg en Aften, da Dronningen var kjørt ud og hendes Fruentimmer havde bortffjernet sig, tørt indhyllet i Mantel og Slør, alene og med frygtsomme Skrid ud paa Slottet og hen til det Dvarteer af Staden, hvor den berømte Stjernetyder boede. Paa Himlen drev sorte Skymasfer i raak Flugt, og Maanen kastede kun nu og da et zittrende, blegt Skin gjennem det forrevne Skyslør. I de mørke Gader var det øde, kun nu og da høstes et Mennekses Skridt paa den bløde Grund, thi paa hiin Tid vare Sverrigs Hovedstads Gader endnu ikke brolagte. Ebbas Angst havde forvirret hende, hun vidste endelig ikke mere hvor hun var. Dertil var hun alt for frygtsom til at spørge nogen af de Folk som mødte hende; men endelig drev Fortvivlelsen hende til en Skikkelse, som kom hende imøde. Med svag, bævende Stemme spurgte hun, hvorhen Veien førte til Ridderholm.

"Gaae med mig!" svarede en dyb, mandlig Stemme, og Ebba bævede endnu mere for samme.

"Nei viis mig blot Veien," svarede Ebba i sand Dødsangst, "saa vil jeg gaae alene."

Men I vil dog ikke kunne afholde mig fra at gaae samme Veie? Og hvad kan et Fruentimmer, som I synes mig at være, have derunder, at ville gaae ved mørk Nat til Ridderholm og afflaae en mandlig Ledsgælse, som tilbyder sig? Sagen synes næsten fordægtig. Hvad har I da at bestille paa Ridderholm, mit kjære Barn? Er Eders Kjæreste maaskee en af Dronningens smukke Pæger eller en i Guld indfattet Kammerjunker, og har I maaskee forsinket Eder til Stævnemødet? Men da skulde I dog kjende Veien bedre. — — Ih, det synes Eder — som jeg mærker — ikke engang Umagen værd, at svare mig? Jeg gav dog Eder Svar da I spurgte mig. Altsaa herud med Sproget! Dimsomt har ikke en god, frisk Vind ført Eder til mig paa aaben Sø, jeg gjør Brug af min Kaperret og betragter Eder som min gode Prise. Kom hid, mit Barn, vi lavere sammen i Haven, der kaste vi Anker og lade det bekomme os vel. En ærlig Sømand er sigange listigere end en rænkefuld Hofmand."

Ebba opbød alle Kræfter og løb som i Banvlid ned ad Gaden; men Manden var hurtigere end hun og greb hende snart, idet han leende raabte: "Stryg Seilene, gode Skib! Der hjælper ingen Styren! Hvad nytter det

at fange friskt Vind, Kaperen har Dig altid paa Skudvidde." Med disse Ord vilde den knebelsbarte Sømand omarme den ullykkelige, da Ebba aandeløs udstødte et Skrig og sank afmægtig i sin Forfølgers Arme. Denne saae bestyrset ned paa hende og mumlede: "Eynild og Tor-denveir! Regn og Storm paa aaben Sø! Skibet har lagt sig paa Siden og er bleven læf. Tilfidsst løber jeg selv paa en Sandbanke for det fordømte Kaperie. Hvad skal jeg nu begynde? — Holdt! Det falder mig ind at der i Nærheden er et Værtshuus. Der vil jeg varpe det læffe Skib hen."

Dg med kraftig Arm hævede han den afmægtige Sønfrue op som et Barn og bar hende til den ham velbekjendte Wiinstue. Med nogen Forlegenhed kaldte han Værtinden ud og berettede hende, at han havde fundet Fruentimmeret paa Gaden og formodede at hun var afmægtig, men ikke død, samt forlangte for sine Penge en varm Seng.

Men pludselig anstucken af en overordentlig Dydsiver raabte Værtinden: "Hvad forlanger I af mig, Kapitain? Jeg skal overlade en liderlig Qvinde min Seng? Aldrig i Verden! Bring hende ind i Gjestestuen paa Bænken ved Dvnen og giv hende en Slurk Wiin og send hende saa bort igjen. En ærlig Pige driver ikke omkring paa Gaden paa denne Tid."

Dreven af sin Samvittighed gjorde Søkapitainen stærke Indsigelser; Varmen loffede nogle Gæster ud af

Stuen, Nysgjerrigheden lokkede bestandig flere til, og af adskillige Adelsmænd, som her havde sat sammen ved Blinkanden blev Skibskapitainen hilset som en gammel god Bekjendt og spurgt om Marsagen til dette forunderlige Optrin. Der kom ogsaa Andre til med Lys og nogle Straaler faldt i Ansigtet paa den endnu bestandig bevidstløse Grevinde. I samme Dieblig sprang en ung, ridderlig Mand frem af Hoben, stillede sig foran den paa en Træbænk liggende Ebba, saae at Lysstraalen ikke mere kunde berøre hende, og raabte med frygtelig stærk Stemme. "Ved min Ære og ved mit Sværd!" jeg taaler ikke at kun en Eneste af Eder nærmer sig denne Dame! Jeg spørger Eder, at jeg kjender hende, at hun er af ædel Fødsel og ulastværdige Sæder og at kun en Ulykke kan have fort hende i denne sorgelige Tilstand. Hvo der altsaa ridderlig forstaaer at skatte Dwindedyd, Skjønhed og Ulykker, han bortfjerne sig; jeg vil bære Omsorg for at Damen bliver bragt tilbage til sin Familie og Værtinden vil ikke forgjæves være mig behjælpelig derved." Efter denne alvorlige Tale trak Alle sig tilbage; kun Skibskapitainen blev og hvidskede den unge Taler i Dret: "Ved min syndige Sjæl! Baron Münnich, jeg har gjort en dum Streg, og jeg kan ikke skjule den for Eder, der kjender baade mig og Damen." Han fortalte herpaa med godmodig Hjertelighed hvorledes han efter et ved Blindeflasken temmelig forsinket Middagsmaaltid vilde vende tilbage til sit Skib, da Damen havde tiltalt ham og spurgt efter Veien til Ridderholm; han havde antaget hende for

en Natsoale og opført sig temmelig fri mod' hende. Derpaa var hun falden om.

"Store Gud!" raabte den Anden, "dersom I vidste mod hvem I har gjort det, Kapitain, I vilde ikke kunne berolige Eder."

"Krudt og Bly! I kjender mig som en brav Karl, Baron. Har Djævelen ført mig i Blækket, saa vil jeg drikke det ud eller vel endog krepere. Siig frem, hvem er det?"

"Det er en svær Hemmelighed, som jeg selv maa paalægge mig. Min Hertug kunde blive høist forbittret paa mig, dersom jeg forraadte en Stavelse."

"Eders Hertug. Lynild og Storm! Det er dog ikke — Baron vi ere allerede siden nogle Aar gode Venner, dersom I ikke diebliffelig vil tvinge mig, der først for et Par Dage siden igjen kom til Stockholm, ud i Havnen og til den Befaling, at mine Folk lette Anker og endnu i denne Nat bryde op, saa siig: mod hvem jeg har forsynet mig saa grovt, at jeg efter Gvne kan godtgjøre det igjen. Bed at omtale Eders Hertug har I allerede gjort mig varm i alle Sømme. Paa Semandsparol! Hemmeligheden bliver mellem os. Naa! Herud med den! og gjør mig ikke gal og vild."

"Paa Eders Vresord skal I erfare den. Det er vor Konges Brud, Grevinde Brahe."

Men den yngre Baron von Münnich traadte i det

lille Barelse, i hvilket Grevinden ved Husets quindelige Beboeres Hjælp var bleven bragt i en Seng, og nærmede sig den Opvaagnede med alle Tegne paa den dybeste Grefrygt.

"Jeg veed ikke," sagde han med mandlig Værdighed, "om jeg har den Lykke at være fjendt af Eders Naade. Jeg er Hertug Karl Phillip af Sodermanlands Selskaber, den tydske Baron Münnich, der først i denne Winter har opholdt sig her. Eders Naade tør rolig betroe sig til mig." Grevinden, som neppe havde slaaet Dinene op, var endnu saa forvirret, at hun ikke begreb noget af det som foregik omkring hende, men kun hang ved den nærmeste Forbigangenheds Billeder. Uden at tænke sig noget Bestemt derved, slap Navnet: Erik Bjornsdal over hendes Læber.

"Ha! ønsker I den gamle Ngle?" raabte den joviale Tydsker. "Han skal strax være til Eders Tjeneste. Pas mig paa, Værtinde, at ingen Sjæl kommer til denne Dame! Har I forstaaet mig?" Værtinden nikkede og Baronnen fløi ned ad Trappen. Ebba havde nu Tid til ved det mørke Skin af en Lampe at overtænke sin sorgelige Stilling. Med Gysen erindrede hun sig, at hendes Bortfjærelse fra Slottet kunde være bleven bemærket, at man maaskee søgte hende, og Frygten overmandede hende saa meget, at hun sprang op og vilde løbe bort. Men Værtinden traadte hende i Veien og raabte: "I kommer ikke ud af Huset! Jeg maatte indstaae Hr. Baronnen derfor."

"Jeg besværges Eder, ved Christi! slip mig, Kone! Jeg maa bort! Drøb mig ikke ved Eders Vægning."

"Lovet være Jesus Kristus, vor Herre og Frelser! Men jeg slipper Eder dog ikke. Hvo kan vide hvad I fører i Skjoldet."

"Jeg skænker Eder denne gyldne Kjæde, spær ikke Døren længere."

"Og om I end bød mig Dronningens Smykke; jeg slip Eder ikke. Jeg er en ærlig Kone, og kom ikke til mig med taabelige Historier, men læg Eder rolig paa Sengen og vent taalmodig til Herr Baronen kommer tilbage, saa kan han gjøre med Eder hvad han vil; hvad angaaer det mig?" Konen blev ved sin ligegyldige Fasthed og Ebba vendte hændervidende og gvalende sig selv med de frygteligste Bebrejdelser, tilbage til sit Leie, for at væde det med sine Fortvivlelsestaarer. En frygtelig lang halv Time var forløbet og hendes Angst var steget til Fortvivlelse, da hørte han Trin, Døren blev lukket op og Baron Münnich førte en lille, forklædt Mand ind. Kun i hans Nakke vare endnu nogle graa Lokker at see, det øvrige af Hovedet var skaldet og glat som et Speil. Trods den af hele Skikkelsen fremstraalende Alder funkledede hans smaa Dine levende og af hans friske Drøb taledede ualmindelig Benlighed. Han nærmede sig Grevinden med mange Bue og sagde med en fin, behagelig Stemme: "Jeg er Stjernetyderen Erik Bjørnsdal, og kommer for at afvente Eders Befaling, høie Froken." Ebba stirrede

paa ham, hun kunde ikke begribe hvorledes denne Mand, til hvem hun vilde, pludselig var kommen her; thi hun havde uden Bevidsthed udtalt hans Navn og forglemt Alt igjen; hun var derfor i Fristelse for at holde Astrologen for et hoiere Væsen, men Synet af ham gjengav hende dog hendes hele Bevidsthed og Oversigten over hendes Tilstand.

Den tydske Adelsmand, hvis klare, store Die hang med sand Genrykkelse ved Ebba, syntes at have læst i hendes Sjæl; thi han vinkede ad Bærtinden og forlod Bærelset.

"Vi ere alene, ædle Froken," sagde Astrologen hemmelighedsfuld, "tilkjendegiv mig Eders Dnsker, som ere Befalinger for mig, uden Frygt og Tilbageholdenhed; thi Erik Bjørnsdal er den Mand, som Enhver, og var det end Dronningen selv, tør betro sig til, uden at frygte for sin Hemmelighed. Stjernerne tale kun til en Kyndig, mig, hvem de have lært deres Sprog, betro de sig til, hvormeget mere da ikke et Menneskebarn, som jeg forraader meget af hvad der histoppe staaer skrevet over hans Skjæbne. Min Kunst staaer med Glæde til Eders Tjeneste."

"O, saa sig mig, stjernerkyndige Mand, elsker Kongen mig endnu, eller har han forglemt mig i en Andens Arme?" spurgte Ebba, pinet af Stræk, som havde udpræsset hendes Ord.

Over den ventlige Oldings Ansigt fløi et godmodigt

medlidende Smil, og da han en Minut havde ladet sit Die hvile paa den lidende, yndige Skikkelse, isagde han hastig: "Ja, han elsker Eder tro og oprigtigt, ædle Grevinde."

Ebba drog dybt Aande; en himmelsk Klarhed udbredte sig over hendes Ansigt. "Men hvorfor skriver han ikke til mig?"

"J vil med det Første erholde et Brev fra ham," trostede Astrologen.

"Dg er det sandt hvad man siger om ham og Hol- lænderinden og hvormed jeg næsten pines til døde."

"Staffels Barn!" mumlede den Lille og sagde derpaa høit: "Jeg vil stille Eders Horoskop, naadige Grevinde. Hvad dette beretter, skal J trolig erfare. Jeg vil og tør ikke fortie noget. Dg Stjernerne tale sandt. Men dertil maa J noie angive mig Dagen og Timen paa hvilken J er født." Da dette var skeet vedblev han paatrængende: "men vend nu tilbage til Slottet. Den brave Lydsker, som saa ridderligt har antaget sig Eder, vil ledsage Eder derhen. Han er en ædel, troe Sjæl og Eder af ganske Hjerter hengiven. Har J et Unliggende, saa henvend Eder til ham eller til mig, og J skal see at J har troe og varme Venner, som gjerne ofre Liv og Eiendom for Eder."

Ebba, som troede sig saa forladt, aandede dybt ved disse synlig oprigtige Forsikringer; en høit velgjørende Følelse bemægtigede sig hende og drev hende Glædestaa-

rer i Dinene.. "Lev vel!" sagde den lille Mand og bukkede sig; snart skal I gjensee mig."

Han havde neppe forladt Bærelset, da den tydske Adelsmand igjen traadte ind med glædestraalende Ansigt og spurgte beskeden; "Tor jeg vove, ærefrygtssfuld at nærme mig Eders Naade? Jeg har ikke alene min uderdanigste Tjeneste at tilbyde, men ogsaa et høist glædeligt Budskab at overbringe."

"Zael, min Herre!" sarede Ebba. Himlen har, som det synes, i mit Livs farligste Time tilføjet mig en Mand i Eder, som erkjender ridderlig Dyd og handler derefter. Jeg tør uden Befymring overlade mig paa Eders Discretion, og takker Gud for denne Naade.

"J gjør mig meget lykkelig med Eders Tiltroe, naadigste Grevinde; gid mig, jeg besværges Eder! Leilighed til ret at vise mig samme værdig. Min Arm, mit Hoved, mit Hjerter ere Eder hellige, og jeg brænder af Begjærlyg efter i Gjærningen at vise Eder det. Men her hvilket forunderligt Tilfælde jeg kan takke for en Efterretning, der sikkert vil glæde Eder."

"Siig først hvilken Efterretning? Herr Baron."

"Et Budskab fra hiinsides Havet. Et Brev fra Hs. Majestæt Kongen til Eders Naade.

"Et Brev fra Kongen!" jubledes Ebba.

"En Kapitain venter udenfor med det og beder om den Naade at maatte overrække Eder det."

”Men hvorledes erfoer Manden, at jeg var her?”
spurgte Ebba forundret.

”Jeg kan i det Tilfælde ikkun see Himlens Tilstikkelse. En Skibskapitain, en iøvrigt brav og ærlig Mand, havde i Aften paa Gaden, i muntert Wiinlune, der saa ofte herfer hos ham, den Ulykke at fornærme Eder haardt; — med stor Anger venter han paa sin Straf af Eders hulde Mund — fortvivlet over sin Ubefindighed forlod han dette Huus, da han havde erfaret, hvor stor hans Brøde var og med sit Ord givet mig Sikkerhed for at hans Mund vilde bevare en evig Tausshed over hele det ulykkelige Tilfælde. For nogle Minutter siden styrtede han igjen i Huset med hiin Kapitain, der overbringer Kongens Brev, og hvidskede hemmeligt til mig: ”Himlen selv vil, at jeg strax kan bringe en lille Erstatning for min Synd. Da jeg kommer til Havnen seer jeg et nylygt ankommen Skib; jeg gaaer ombord paa det, for at hilse paa Kapitainen. Da kommer denne Officeer mig imøde, vi ere gamle Venner, omarmes og glædes som Børn over dette uventede Gjensyn. Jeg spørger ham efter vor Hær i Riefland, efter dette og hiint, endelig efter Kongen o. d. l.; da siger han mig, at han er Kongens Sendebud til hans Brud, og imorgen vilde til Slottet, for at overbringe hende et Brev fra Hans Majestæet. Jeg sagde: Broder, Brevet kan Du blive qvit i Aften, og veed da sikkert, at det kommer i rette Hænder. Derpaa ilede Skibskapitainen herhen med Sendebudet og forst her erfoer Kapitainen af min Mund, at han kunde tale

med Eder i dette Huus; thi jeg fandt intet Betænkeligt ved at fortie ham dette, da det forekommer mig, som om J i Slottet just ikke er omgiven af de ærligste Folk. Men Kapiteinen har ligeledes givet mig sit Vresord til Pant paa, at det aldrig skulde komme over hans Læber, at han har seet Eder i dette Huus."

"Saa før ham herind!" raabte Ebba utaalmodig. Officieren kom og overrakte hende Brevet; hun skjulte Papiret ved sin Barm og bad Overbringeren, at afhente Svar om nogle Dage. Herpaa anmodede hun Baronnen om at bryde op med hende. Underveis sagde han til hende: "Jeg veed af sikre Kilder, at J er omgiven af lutter falske Kreaturer, og de Hjerter, som ere Eder hengivne, staae desværre fjernet fra Eder. Et, som oprigtig hoiagter Eder, er Kongens Broders. Hertug Karl Phillip af Sødermanland er vel først i sit sirtende Aar, men han er en fortræffelig Yngling og befager Eders Stilling meget. Jeg er saa lykkelig at besidde hans hele Tilltroe, vi ere næsten hele Dagen sammen og har ofte talt om Eder. Han elsker vel sin Moder, af hvem han nyder en sand, afgudisf Kjærlighed, men han hader dog hendes krumme Veie, som han er klog nok til at kjende. Eder er han af ganske Sjæl hengiven, saavel som ogsaa hans kongelige Broder, hvis aandige Storhed han naturligtviis langt fra ikke naaer. Karl Phillip er et ædelt Menneffe, men han vilde være bleven en slet Czar for Rusland. Sid J dog ikke vilde støde ham fra Eder; han kunde i mange Ting være Eder nyttig og ønske det saameget.

Saaledes kan han f. Ex. let sætte Eder i Besiddelse af Kongens Breve, som ikke ere komne Eder ihænde."

"Saa har man virkelig tilbageholdt Breve fra min høie Herre?" spurgte Ebba forundret.

"Ja; jeg veed det af Hertugens egen Mund, til hvem Dronningen har forraadt det i sin Hestighed."

"Jeg vil tale med Hertug Karl Phillip," sagde Ebba rørt, "Anbefal mig derfor til hans Naade. Men Eder takker jeg inderligt for Eders store Godhed. Jeg haaber ogsaa snart at kunne yde Eder min Tak i Gjerningen."

"Et Ord af Eder belønner mig for Evigheder!" raabte Münnich henrykt og anbefalede sig; thi de vare ved Slottet. Ebba naaede sit Børelse. Hendes Fraværelse var ikke bleven bemærket. Glædetumlende greb hun Kongens Brev, for at sugе det tørstende Hjerte fuldt af Honning. Det var det første Brev som Kongen havde skrevet siden Hertugen af Lauenborgs Ankomst til Leiren, og fuldt af høi Glæde over det Budskab som samme havde overbragt ham. "Jeg takker Gud," skrev han blandt andet, "at Dronningens sive Sind endelig giver efter; thi dersom det i Virkeligheden er saaledes, som Hertugen af Lauenborg beretter mig — og hvorfor skulde det ikke være saaledes, da min Frue Moder selv i sine omme Breve til mig har tilbudet at erklære sig for Eder, min naadige Frøken, og forsikret mig alt Godt — saa haaber jeg uden al Tvivl, at I vil besidde mig. Dronningen vil spørge Eder, min Elskede, om I, ud-

fat for den Fare, at mit Sindelag kunde forandre sig, endnu vil vente tre Aar, saa beder jeg Eder bønligst, svar som Eders Hjerte indgiver Eder og tag ikke Hensyn til dette eller hiint, men indret i Særdeleshed Eders Svar saaledes, at I — hvilket Gud forbyde! — ikke paa ny mishager Dronningen. Tag Eder overhovedet ganske særdeles i Agt i Eders ny og farefulde Stilling ved Hofset, indlad Eder i ingen Forhandling og afvei vel Eders Ord; svar kort og godt paa Alt, at I vil gjøre hvad Hendes Majestæt ønsker og lydigt føie Eder i hendes Billie. Tillige ønsker jeg gjerne at vide hvorledes Dronningen opfører sig mod Eder, og om der ogsaa overalt bliver beviist Eder den Værd I tilkommer. Gud give, at I dennegang kan meddele mig et godt Svar, da haaber jeg at vort inderligste Duske vil komme til en god Ende; først da vil mit Hjerte kunne hvile.”

Naar paa den ene Side Overbeviisningen om Kongens urokkelige Kjærlighed opfyldte Ebbas bevægede Gemt med høj Glæde og det ny, over hendes ængstede Hjerte fremstrømmende Haab, som en luun Foraarsvind opvakte friske Spirer i samme, saa streifede Kongens gjentagne Formaning, at føie sig i hans falske Moders Billie, dog, efter at det sidste Haab var bortviftet, som en ond Frost over de oppaagnede Foraarsbørn og fordærvede de nypigt opskudte Spirer. Den gamle Veemod kom over hende og endelig saae hun kun al den Salighed, som Kongens Brev havde beredet hende, gennem Smerstens farvede Glas. Hun befandt sig den følgende Dag

saar ilde, at hun maatte holde Sengen. I denne Stemning randt Astrologen hende atter i Tankerne og hun længtes efter at erfare hans over hendes Skjæbne indhæftede Erfaringer. Det var hende derfor meget behageligt, da Hertug Karl Phillipp af Södermanland om Aftenen lod sig melde hos hende og snart derpaa traadte ind i Værelset med Baron Münnich.

"Jeg statter mig lykkelig," sagde den blege, sygelige Ungling, "at jeg kan tjene Eder, skønne Grevinde. Eders Stilling opfordrer ethvert redeligt Hjerte til Bistand, og min Münnich taler stedse med saa varm Deeltagelse om Eder, at jeg maatte være en Barbar, dersom jeg ikke vilde skænke Eder hele min Deeltagelse."

"Eders Godhed rører mig dybt, Herr Hertug," svarede Ebba med taareblod Stemme. "Det er en alt for velgjørende Følelse, naar man i det Dieblik da man troer sig ganske forladt, pludseligt finder gode, deeltagende Venner, paa hvilke man sletikke har regnet. Mig forekommer det som Vandrereren i Afrikas hede Sandørkener, der, nær ved at forsmægte, pludselig kommer til en Dase med frisk Græs, flyggesfulde Træer, en kjolig, blidt rislende Kilde, og et blødt Mosleie. Dersom jeg ikke tilfulde udtrykker Eder min Glæde — o, saa tilgiv, og tilskriv Overraskelsen det Mangelsfulde."

"Eders Glæde er saa oprigtig, som mit Sindelag mod Eder, og Oprigtighed holder ikke af, at prale med store Ord. Men for fra min Side at bevise Eder det i Gjærningen, saa overrækker jeg Eder hermed den af mig

selv tagne ordlydende Afskrivt af to af min kongelige Broders Breve til Eder, som medens Eders Fraværelse ere komne her til Stockholm, men ikke i Eders Hænder."

"Men Eders Moder vil vredes paa Eder, Hertug."

"Jeg vil vove Faren af hendes Vrede. Dog kan jeg forsikre Eder, at hun elsker mig for meget dertil, endog dersom hun skulde erfare hvad jeg gjør; jeg frygter heller ikke for selv at sige hende, hvor høit jeg ærer Eders Dyd, og hvorledes alle de skønne Indtryk ere blevne levende i min Sjæl, som Eders begejstrede Ord, Eders sædelige Levnet, Eders ædle, guddommelig skønne Stikelse fra min Forstands første Opvågning og indtil nu have gjort paa mig. Jeg er jo dog ogsaa voxet op med Eder og har lært at ære Eder, som min Broder, der naturligviis stod Eder nærmere."

"Eders trøstende Ord forvandle alle mine Lidelser til Glæde. Ja, i Sandhed, naar Nøden er størst, er altid trofaste Venner nær."

"Lad min Moder vandre sine mørke Veie," vedblev Hertugen og rettede det blaa, smægtende Blik paa Ebba, "jeg vil gaae Lysets og Sandhedens Vej, for at antage mig den betrængte Uskyldighed. Desuagtet vil jeg elske hende som en Son skal elske en Moder."

"Ja, elsk hende! Hun har fortjent det af Eder. Og saa jeg vil elske og ære hende til sidste Vandedræt; og naar hun sondertræder mit Hjerte, saa vil jeg kysse den Fod, der giver mig Døden." Ebba græd stille og meddeelte derpaa Hertugen sin Broders Brev. Herpaa afta-

lede de med hinauden den følgende Aften at ville gaae sammen til Astrologen Erik Bjørnsdal. Til Naakte maatte Hertugen den følgende Dag anordne en Lystfart, hvortil han indbød Ebba. Dronningen saae ikke ugjerne dette, thi da kunde Kongen dog ikke besvære sig over at hans Brud ikke blev behandlet med den hende tilkommende Ære.

Denne Lyst lykkedes. Følget blev henimod Aften sendt forud og Ebba reed med den unge Hertug, Baron Münnich og en af Hertugen underkjøbt Kammerfrue bag efter og stege af ved Erik Bjørndals Bolig. Det var allerede Nat, da Ebba med høitbankende Hjerte steg op ad den steile Trappe, ledet af Prindsens Haand. De traadte ind i et stort Gemak, som erholdt sin Belysning ved en i Loftet hængende lille Lampe. Over samme saae man gjennem en stor, rund Abning den stjernefulde Himmel og en steil Trappe førte fra Bærelsets Midte lige op til denne Abning. Der oppe var Astrologens Observatorium. Langs med Væggene vare Solen og Planeterne opstillede i underlige Figurer med deres Attributer og i en Kreds paa Loftet saae man Dyrekredsens mystiske Tegne. Paa Skranke og Borde laae Kort, bemalede med Buer, Kredse og Linier, saaledes som Stjernebanens Beregning til Horoskopets Brug kastede dem paa Papiret. Helt og her var opstillet allehaande naragtigt Krammerie, maaskee kun for at opfylde den tomme Plads, men tilsyneladende til Brug for dybsindige og hemmelige Videnskaber, saasom Beenrade, underlige Ma-

terier og Instrumenter, hvis Bestemmelse det vistnok var meget svært at gætte. Paa et Bord i Midten stod nogle mod den beskrevne Maaning rettede Riffertes, en stor Kry-stalkugle og et rundt, halvt skjult Speil. Den lille, stjernetekyndige Mand reiste sig fra en uhyre Stok, i hvilken man sikkert ikke vilde have bemærket ham, og hilste de Indtraadte med ærefrygtsfuld Venlighed.

”Jeg er netop endnu bestjæftiget med Eders Horoskop, naadige Frosen,” sagde han til Ebba. ”Det forekommer mig næsten, som om I ikke har angivet mig Eders Fødselstidning rigtig; thi der hersker en stor Forvirring i alle Stjernelknier.”

”Jeg,” sagde Eder, ”alt rigtig,” svarede Ebba ængstelig.

”Derfor dette er sandt, saa beder jeg Eder, og give Kongens Kjærlighed. Den bringer Eder ingen Betsignelse. Alle Eders fordums Venner ere blevene Eders Fjender og heftigt imod Eder, men i Særdeleshed Een, der tidligere var Eder hengiven. Og Eders ny Venner formaae ikke at gjøre noget for Eder. Dpgiv den Tanke, nogenfinde at blive Kongens Gemahlinde, den forbittrer Eder kun Livet.”

Ebba gik stille og trist; Taarer styrte fra hendes Dine. ”Naar det er Guds Willie, som jo staaer skrevet i Stjernerne, saa vil jeg jo gierne og give min kongelige Herre og indslutte min varme Kjærlighed i det stille Hjerte, der kan fortære sig selv, som en Lampe uden Olie. Jeg

takker Eder, gode Mand, at I har belært mig." Hun lavede sig til at gaae." "Du har gjort Dine Sager fortræffeligt!" hvidskede Hertug Karl til Astrologen. "Dine par Ord hjælpe mere end alle min Moders snu Foranstaltninger." Og da Ebba var i Slottet, sagde han til sin ledsager: "Tilfældet og Dit eget gode Indfald forskaffer Dig en gylden Kjæde af Dronningen. Jeg er Grevinden hjertelig bevaagen og hader den Maade hvorpaa min Moder behandler hende; thi hun er en god, from Due og der er ved Himlen ingen Funke Falskhed i hendes Sjæl, som Dronningen stedse paastaer; men hun passer ikke til en Dronning. Hvad skal en Due i Drnens Rede? Det er ogsaa sandt, at min Broder lever paa den fortroligste Fod med Hollænderinden og hun skal, efter de sidste Efterretninger, allerede være i velsignede Omstændigheder. Grevinden bliver altsaa dog bedraget og det er bedre, vi nu skuffe hende sagte og langsomt ved dette uskyldige Middel, end at hun siden, naar hun troede at staae ved Salighedens Porte, pludselig saae Jorden aaben for sine Fødder og en gyselig Afgrund gabe frem. Desuden gjør det mig ogsaa stor Fornøielse ved denne simple Handling at overgaae min Moders store List og kunstige Planer. Først i denne Aften har Ebba virkelig opgivet Kongen."

"Og for en tydsk Adelsmands forvorne Blik skyder den første Haabstraale af den øverste Himmel," saiede Münnich til.

"Jeg har hørt af de første Ord Du taledes om Grevinden, at Du er dødelig forelsket i hende".

"Ond ere kraftløse. Jeg er en Flamme; jeg bærer af ubændig Kjærlighedsflamme til denne rene Engel."

"Som Du dog bedrager. Egentlig har Du havt den største Fordeel af den hele Affaire. Thi hvad havde jeg til Slutning bekymret mig om at min Broder havde givet sig."

"Jeg erkjender Eders Godhed, Hertug. Kjærlighedens Vanvid, der gennemraaser mit Hoved, maa undskylde den Synd jeg har begaaet mod hende. Men jeg kunde forskrive mig til Djævelen, for at faae denne Engel. Hvis jeg erholdt hende, jeg vilde prise mig tusinde Gange lykkeligere end Kongen af Sverrig."

"Jeg vil tale med min Moder derom."

"Altsaa var den uhykkelige Ebba omslynget fra en anden Side, fra hvilken hun saae Tillid og Deeltagelse. Grædende tilhyllede hendes Genius Dinene. Den følgende Morgen skrev hun til Kongen i sjælfulde, rørende Udtryk, at han maatte opgive sit Anske; Himlen havde ikke bestemt dem for hinanden, det vidste hun nu. For ingen Pris vilde hun længere staae mellem Sønnen og hans Moder, der ogsaa var hendes Moder. Tilladelsen dertil var hende kun afpræsset og hun folte bedst, hvor ugjerne Dronninggen havde givet den. Den ophøiede Frue var i Hjertet dog stedse mod deres Forbindelse, saa meget større og agtværdigere var det Offer, hun havde bragt sin store Moderkjærlighed ved denne tilsyneladende Tilladelse; nu var det til dem, ikke længere at fortørne den herlige Moder, men — frasige sig hinanden.

Bladet var vaadt af den Taarestrøm, som var flydt af de skjøne Dine, da hun skrev det. Hun havde kjæmpet og baaret den største Seier over sig selv derfra. En uhyre Smerte drog nu ind i hendes Bryst og aspillede Blomsterne, ødelagte Billederne; det blev Nat i hendes Sjæl og hendes skjønneste Ungdomsdrøm ilede bort i vild Flugt ned til de underjordiske Guder.

Fjerde Kapitel.

Foraaret flattede sig en Krands efter den anden om det brudelige Hoved og enhver grønne og blomstrede skjønnere end den forrige. Ogsaa ved Sverrigs Kyster var Foraarets Ynde udgydt. Paa Havet bevægede sig igjen nyt Liv i lystig Bevægelse og Handel og Wandel banede sig Wei til Landets inderste Hjerte.

I en lys Nat blev paa Grændsen af Ostgotland, Nerike, Södermannland og Westmannland, ved Hiemar Søens Breder fangen en Trop Smuglere, der netop vilde seile over Søen til Westmannland. Efter et haardnakket Forsvar blev deres anseelige Vareforraad frataget dem, og de selv bundne førte over Hiemar Søen til Arboga, en lille Stad, hvor der den følgende Dag uden videre skulde gjøres kort Proces med dem, som Kongens Lov havde foreskrevet, og allerede vare nogle af dem hængte,

da Een traadte frem og forlangte at tale med Bydommeren, for at opdage ham noget Bigtigt. Man opfyldte hans Forlangende, og de hørte Ting vare Bydommeren af en saadan Bigtighed, at han lod den fangne Smugler, tilligemed den over hans Forhør førte Protokol, bringe under stærk Bevogtning til Overdommeren i Besterås. Der blev strax foretaget et nyt og skarpt Forhør med den Fangne.

"Hvad hedder Du," spurgte Lovens Haandhæver den ham overleverede Mand.

"Knud Nilson Stråmsfeld," svarede Smugleren.

"Hvor er Du fød?"

"I Elfsdal, en lille Landsby, tæt ved den sødermanlandske Bugt, der tilhører Herr Rigsdrost Grev Magnus Brahe til Rosenberg."

"Hvorned har Du tidligere ernæret Dig?"

"Med Agerdyrkning; jeg har ogsaa arbeidet som Brændehugger og drevet Fiskefangst."

"Har Du Kone og Børn?"

"Ja."

"Hvor ere de?"

"Min Kone Margarethe har drevet min første og sidste Forretning tilligemed mig. Jeg har talt med hende for fjorten Dage siden, da hun med ny Vare gik fra Helsingborg til Småland. Hvor hun nu er veed jeg ikke, men i ethvert Tilfælde paa Reiser. Mine tvende Døtre Rikke og Christine ere paa Slottet Rosenberg, som Tjenesteyender hos den naadige Grevinde; man har endog

sagt mig, at Hans Kongelige Majestæt vil give Rikke med en Guldsmed, der engang var i min Hytte."

"Hvilken Anledning havde Du, til at forlade Din ærlige Haandtering og give Dig til det uærlige Smuglerie?"

"Anledning nok, Herre. En Hund levede et lykkeligt Liv mod mig. Jeg maatte arbejde Dag og Nat, gjøre Hovorie for Greven, og havde dog neppe nok til at tilfredsstille min Hunger og skjule min Nøgenhed. Først trykkede Hellebarderen Elos Soelstjold mig og tappede Sved og Blod af mig, fordi jeg ikke vilde give Skurken min Datter Rikke til Kone og blæse med ham i eet Horn. Derpaa kom Slotsfogden Sten Wytt, der ogsaa blæste med i hiins slette Horn, og aftog mig ligeledes sin Deel, og han og Hellebarderen bedroge Herr Greven i Fællesskab. Men hvorledes endog de tvende Skjælmer havde plaget og piint mig, havde jeg dog ikke ladet mig forlede til nogen slet Streg af dem. Efter disse To kom den naadige Herr Greve og forlangte sine Afgifter, derpaa Hertugen og endelig Kongen. Men tænkte jeg paa at gaae til Arbeide for at tilveiebringe alt dette, saa blev jeg paa tre eller fire Dage hidkaldt til Sagthovorie, eller jeg maatte uden Betaling skaffe de Fremmede som kom til vor Landsbye over Mælaren, og saaledes gik det Nar ud, Nar ind, og jeg har ofte forbandet mit Liv. Da førte Tilfældet i forrige Høst et heelt Reiseselskab i en stormende Nat til min Hytte. Folkene vare komne paa et Skib, der havde

lidt meget af Stormen, og var bleven forslaget i Bug-
 ten. Det var alleslags Folk; thi Hertugen af Ostgotland,
 og endnu flere fornemme Herrer vare tilstede, samt ogsaa
 hiin Guldsmed, der, som jeg har hørt, efter Kongens Til-
 skyndelse, skal ægte min Ritke. Men jeg har her kun at
 fortælle om to Jøder. En af dem var Herre, den anden
 Tjener. Herren heed Benjamin, Tjeneren Isak. Disse
 To bibragte mig den følgende Dag, da de Andre næsten
 alle vare borte, først et ret tydeligt Begreb om mit elen-
 dige Liv, og viste mig det Haab, hvorledes jeg ved meget
 mindre Arbeide kunde have større Fortjeneste og derhos
 ikke behøvede at give noget Menneſte noget, eller være
 afhængig af Nogen. Jeg lovede at gjøre Alt, naar de
 vilde gjøre mig saa lykkelig. Derpaa talde de meget
 om, hvorledes Kongen gjorde Uret i at spørre sit Land
 for udenlandsk Handel, og at det var intet strafværdigt,
 hemmeligen at føre Varer i Land. Kongen blev jo ikke
 bedraget for Noget derved. Endelig, da jeg havde besvoret
 dem, at være taus, aabenbarede de mig, at de havde mange
 Vareforraad hos sig, naar jeg kun kjendte Biveiene gjen-
 nem Skov og over Klipper til Upland og Westmannland,
 saa skulde jeg skaffe dem de Varer over til et bestemt Sted
 for en riig Løn. De gave mig strax saa mange Penge,
 som jeg endnu aldrig i mit Liv har seet samlede og jeg
 var vunden. Siden efter gjorde vi Aftale med hinanden,
 at der skulde være et ordentlig Vareopleg hos mig. Da
 jeg aldrig nogen Minut var sikker i mit Huus for Hlof
 Soelſkjolds Spornæse, saa maatte der udfindes en anden

flkkere Plads. Jeg kjendte en gammel, huul Teg i den nærliggende Skov, og jeg troer ikke, at Noget foruden mig kjendte dens Bestaaffenhed. Pladsen og Egen selv vare ogsaa bekjendte for at der gik Nander omkring, og ethvert Menneske frygtede derfor. I denne Teg bragte vi Varene, og herfra førte jeg dem paa eensomme, kun lidet bekjendte Veie omkring i de kongelige Provindser.

Min Kone var mig behjælpelig dermed, og efter nogle Maaneder havde vi allerede fortjent en smuk Summa Penge. Dette Liv begyndte at behage os meget; vi gjorde snart Bekjendtskab med andre Smuglere og levede herligt og i Glæde. Kun sjældent tilbragte vi en Nat i vor egen Hytte, ellers vare vi ved Nattetid for det meste paa Veiene og frygtede hverken Vind eller Veir; om Dagen laa vi i vore Smuthuller og sov.

Engang — det var allerede langt inde i Vinteren — fandt jeg til min Forundring Egen tom, omendstjondt jeg for faa Dage siden havde fyldt den paa frisk med Ben Tsak. Jeg maatte altsaa reise tom til Stokholm, for at give Tøden Benjamin Efterretning om min Dpdagelse. Jeg fandt ikke Tøderne hjemme og sagde Beskeed, at de kunde finde mig i min Hytte. De kom den følgende Nat. Tøderne beskyldte mig for, at jeg havde bedraget dem for deres Varer; jeg blev hidsig i Tølelsen af min Uskyldighed; det kom til en heftig Ordstrid, Tjeneren sprang ind paa mig, og bibragte mig et Stød med en Kniv, som jeg hidtil ikke havde bemærket; til Lykke prællede Kniven af paa et Ribbeen. Jeg styrtede til Jorden med et Skrig, og

Jøderne kastede sig over mig, for sandsynlig at dræbe mig. Min Kone greb resolveret efter min i Kjøkkenet staaende Brændeøxe og slog Isak over Baghovedet dermed, saa at han strax blev liggende død. Nu gav Benjamin pludselig de bedste Ord og bad om sit Liv. Det faldt os ikke ind at gjøre ham nogen Fortræd; thi vi havde jo kun øvet Nødværge. Han vilde give os Penge, men vi toge intet. I den første Morgendæmring forlod Jøden os; men jeg gravede en Grav i Læden og begrov den dræbte Isak deri; den følgende Nat gjorde jeg mig færdig med Marthe, til at drive vor Forretning paa egen Haand; thi vi kjendte jo Handelen. En Aften, da vi vare i et Herberge ved den sydlige Strandbred af Wettersøen, traadte en Mand ind, der forekom mig meget bekjendt. Han tog mig til en Side og opdagede sig for mig som en Maler, der i forrige Høst tilligemed hiint omtalte Skibsselskab havde tilbragt en Nat i min Hytte og den følgende Dag malet min Kuffe. Jeg gjenkjendte ham.

Nu fortalte han mig, at han allerede i nogen Tid havde søgt mig, for at gjøre en god Coup med mig; han havde ogsaa været i min Landsby, men fundet min Hytte afbrændt. Ligeledes fortalte han mig, at Jødens Drab var blevet bekjendt, men hans Liig var ikke funden i Læden, og deraf indsaae jeg strax, at Benjamin havde antændt Hytten, og stjaalet Liget, for at begrave det i indviet Jord med deres jødiske Ceremonier. Maleren advarede mig om, ikke igjen at vende tilbage til min Landsby, fordi Sten Wytt strax vilde sætte mig fast og udle;

vere mig til Overretten i Nykøping, derpaa formanede han mig til at hævne mig paa Tøden, og lovede at forskaffe mig den bedste Leilighed dertil. Og denne bestod i at affkjære Tøden den hele Handel. Han sagde, at han selv havde store Vareforraad liggende i Norkøping, det skulde jeg for hans Regning bringe omkring i Kongeriget. Vi bleve snart enige om Tingene. Fra den Tid af har jeg arbeidet for Maleren og fortjent tre Gange mere end i Tødernes Tjeneste. Men da jeg nu er fangen og har forbrudt mit Liv, saa vil jeg ogsaa bekjende, hvem Tøden og Maleren er; thi ved et Tilfælde er jeg kommen efter dem Begge. Tøden Benjamin er den hollandske Kjøbmand Abraham Kabeljans Handelscompagnon, med hvilken Hans Kongelige Majestæt af Sverrig har store Pengesforretninger; men Maleren er Hendes Majestæt Dronningens Hof- og Livmaler og en meget anseet Mand i Stockholm. Skal en fattig Bonde dø, fordi han har søgt en bedre Fortjeneste, saa lad ogsaa begge hine fornemme Skurke hænges."

Overdommeren havde hørt meget opmærksomt til, og spurgte nu videre: "Siig, hvorledes er Du kommen til Kundskab om, at Tøden staaer i Forbund med Kabeljan og at Maleren er en af Hendes Majestæts Embedsmænd?"

"Jeg laae engang paa et Straaleie i et Herberge, hvorhen Tøden havde bestilt mig; det var i Fallun ved Bjergværkerne. Der handlede Benjamin meget med Bjergfolkene og skaffrede dem det raa Kobber af. Tøderne

bade endnu og sladdrede i deres Kaudervælst, hvoraf jeg ikke forstod noget. Da kom en fornem Mand og sneeg sig ind som en Tyv. Han er sat over Bjergværkets Indkomster og har ofte Forretninger i Fallun. I Stockholm har jeg seet ham mellem Kongens fornemste Raader; senere har jeg ogsaa spurgt efter hans Navn. Han hedder Stalarm og er kongelig Rigsraad. Jeg lod som jeg sov trygt og de gav ikke videre Agt paa mig. De sluttede en Handel med raa Metaller, som Rigsraaden folgte til Joderne; derpaa talede de endnu meget om Get og Andet som jeg ikke forstod. Men jeg hørte ogsaa, at Rigsraaden sagde til Joden, han skulde underrette sin Handelscompagnon, Abraham Kabeljan, om ikke at forstrække Kongen med flere Penge i Riefland; Alt var dog omsonst. Han maatte hellere laane Kongen af Polen sine Penge.

Da jeg senere stod i Malerens Tjeneste havde jeg i Norköping, hvor han havde sit Barelager, nylig faaet en god Byrde af ham, og vilde reise den følgende Morgen tidlig med min Kone og to Usser, som vi havde bepakket, da kom Marthe og sagde mig, hun havde seet vor Herre kjøre i Slæde med Hans Durchlaughtighed Hertugen. Jeg vilde ikke troe det og gik selv ud paa Slædeveien. Der var det hele hertugelige Hof forsamlet, og i den første Slæde sad Hertugen med en meget skjøn, stolt Dame og lige over for dem Maleren i meget hoffærdige Klæder. Jeg sluttede mig til en Rideknægt, der ogsaa ledig saae til og spurgte ham eenfoldig, hvem alle disse

skjønne Folk vare. "Jh," sagde Karlen, "det er jo Hertugen med sin Elskede, en polsk Grevinde, og den Gamle er Grevindens Fætter og Formynder, en naragtig Sær-ling; han er egentlig Hof- og Livmaler hos den gamle Dronning i Stockholm; med hende staaer han sig godt, det har jeg selv seet, da jeg var med Hertugen i Stockholm. Han skal ogsaa være en Greve, og jeg troer det selv, ellers gabe Hertugerne og Dronningen sig ikke saaledes af med ham. — See saaledes har jeg erfaret det."

Disse Bekjendelser forekom Overdommeren saa sælsomme og overordentlige, at han uden videre besluttede sig til strax at indberette dette til Regjeringen i Stockholm og sende den Fangne med stærk Vagt til Rantsleren Öprensstjerna.

Knud blev nu ført til Stockholm, bragt i Fængsel der, og maatte nogle Dage derefter udstaae et strengt Privatforhør hos Rantsleren. Efter dette lod Öprensstjerna, som her troede at see et Lys dæmre, hvor han længe havde rævet om i Mørke med Formodninger, flere Personer efterspore, som Smugleren havde nævnet, for at overbevise sig om Sandheden af hans Udsagn. Saaledes sendte han hemmelig en Commissair til Slottet Rosenberg, for at erkjendte sig om Knuds Døtre, da disse ikke vare komne med Ebba til Hoffet. Men ved denne Efterforskning blev Sagerne kun mere indviklede, da Commissairen overrakte en Protokol med den nøieste Angivelse om de tvende Pigers Forsvinden og de derved forefaldende

Omstændigheder. Nogle mørke Rygter, som desuden løb gennem Staden, og syntes at hentyde paa Troen om Kongens snare Dethronisering, kom Ørenstjerna for Dre, og gav Undersøgelsesagen med Bonden Knud Stråmsfeld en større Vægt i hans Dine og drev ham stedse heftigere til at efterspore dem og komme paa Grund. Men dertil syntes det nødvendigt at anstille de noiagtigste Undersøgelser over Malerens Ophold paa Rosenberg og de tvende Sødsfendes Forsvinden. Kantsleren forsoiede sig selv til Grevinde Brahe og bad hende om at angive endog de mindste Omstændigheder hun kunde erindre, ligeledes bleve Damerne og Pigerne, som dengang havde været om Grevisinden paa Rosenberg, enkelt forhorte. Men Sagerne bleve kun mere forvirrede og mørke. Thi en af Pigerne forklarede og bekræftede sit Udsagn med Ed, at hun kort før Malerens Afreise fra Rosenberg havde ved Linnedets Wadskning, faaet de største Beviser paa, at den Lærling, som Maleren havde havt hos sig, havde været en Pige, hvilket ogsaa det udvortes Udseende havde bekræftet. En gammel Pige, hvis Bestilling det var at hede Dønene paa Slottet, svær paa, at hun den Dag da Rikke og Christine vare forsvundne om Aftenen, havde gjort følgende Opdagelse. Det var faldet hende ind, efterat Pastor Pelargus allerede havde begyndt Bedetimen, at Maleren og hans Lærling ikke besøgte denne og at hun havde forglemt at forsyne Dønen i Malerens Værelse med den behørig Varme. Hurtig og ubemærket havde hun begivet sig til Kammeret paa Corridoren for at komme Ild i Dø-

nen, men der var allerede Tid, sandsynlig ved Malerens egen Hjælp; nu havde hun til sin Forundring hørt tale ganske tydelig, omendstjondt hun ikke kunde høre Ordene, havde hun dog noie kunnet adskille to Stemmer, en mandlig og en qvindelig, i den afværlende Tale. Desaaarsag var Maleren ikke alene ingen Ungling, men havde heller ikke været døvstum.

Maleren blev stedse en mere gaadefuld Person for Kantsleren. Noget Lys syntes at fremstaae af Kapitain Gyllenhjelm's Opførsel mod Rikke og Grevinden, da han som Kongens Sendebud var paa Rosenberg, hvorom Örenstjerna var bleven underrettet af den Sidste, dog kunde det ikke være uden Formodning, at Gyllenhjelm stod i Sammenhæng med de tvende Sødskendes Forsvinden.

Ifølge Kantslerens Indbydelse kom ogsaa to Mennesker for Retten i Stockholm, hvis Forhør syntes nødvendigt. Det var den gamle Guldsmed Peter Lilie og hans Søn Peter fra Upsala. Den Sidste havde Vinteren over udstaaet en haard Sygdom i sin Faders Huus, hvilken næsten snarere stammede fra den frygtelige Smerte over Rikkens Udvigen end fra Saaret paa Armen. Den Haabløshed, aldrig nogensinde at komme til at besidde den Høitelskede, havde saaledes nedtrykt hans Hjerte, at han var fjed af Livet, hans Helbred fremskred kun langsomt, og nu, efterat han ved Lægernes Kunst var fuldkommen helbredet, vilde han rigtignok vende tilbage til Højsland, men kun for at hente sig Døden i Slagtummelen. Allerede

var Afreisen fastsat og Forældre og Sødsfende græd Da-
 gen imøde, da Kantslerens Bud kom, Pastor Pelargus
 var indbudet tilligemed de tvende Guldsmede. Kantsleren
 forhørte dem alle Tre den største Omstændelighed. Præ-
 stens Samtale med Maleren hiin Dag aabnede Kantsle-
 ren igjen en anet Udsigt, og om endogsaa den gamle Pe-
 ter Lilies Reise med Maleren til Elfsdal just ikke førte
 til noget videre Resultat, saa dæmrede det dog allerede for
 Ørenstjernas skarpe Blikke. Tycho fortalte sin Kjærlig-
 hedshistorie fra først til sidst. Efterhaanden som han be-
 rettede Capitain Gyllenhjelm's Opførsel mod Rikke i hiin
 Nat, da de vare komne fra det forslagne Skib til Knud
 Stråmfelds Hytte, og den følgende Dags Morgen, troede
 Kantsleren stedse mere at burde antage, at Gyllenhjelm
 var med i Spillet. Men intet lignede Tychos Forun-
 dring, da han erfarede, at Rikke og Christine ikke, som
 Alle hidtil havde troet, var undvejet til sin Fader, for at
 advare ham for Ulykken, men at man havde Grund til at
 antage, at de vare røvede. Tycho blev confronteret med
 Bonden Stråmfeld, for af dennes egen Mund at erfare
 det nylig Horte. Han omfavnede Bonden og lovede ham
 at opbyde Alt hos Kongen, for at udvirke hans Benaa-
 delse. Da Kantsleren meddeelte den unge Kyraaseerofficeer
 sin Mistanke, at Kapitain Gyllenhjelm var de tvende Sø-
 stres Røver, erindrede denne sig pludselig en overmodig og
 spottende Yttring, som Gyllenhjelm havde tilladt sig mod
 ham i en Marketenterskes Telt i den lieflandske Leir, hvilken
 han vel ikke formaade at fremføre Ord for Ord, men

hvis Betydning hentydede paa et Slags Triumph, som Gyllenhjelm feirede eller tænkte at feire over Lilie. — Derved kun endnu mere bestyrket i sin Formodning raadte Orenstjerna Officieren til ufortøvet at indskibe sig og støde til sit Regiment i Viefland, underrette Kongen om Gyllenhjelms Dpførsel og udvirke sig Tilladelse af Monarken til skarpt at iagttage den mistænkelige Kapitains Skridt og følge ham i Hælene.

Tycho Lilie undlod ikke, hurtig at følge dette Bink. Hans Hjerte havde nu igjen øst af Haabets uudtømmelige Kilde og hvilken Syg der smager af denne kostelige Agarrippe, han døer ikke af Fortvivlelse. Tycho havde nu igjen et Maal, efter hvilket han stræbte og som satte alle hans Kræfter i Bevægelse. Dette gjorde ham igjen munter og ras. Desaaarsag skiltes ogsaa Faderen med gjenvundet Mod fra sin elskede Søn. Kantsleeren havde medgivet ham en Skrivelse til Kongen; desuden opmuntrede han Unglingen endnu mere ved det Bøtte at opbyde al sin Magt i Sverrig for at komme paa Spor efter den røvede Rikke.

Saa uforklarligt nu endog meget maatte forekomme Unglingen, f. Ex. hvad Gyllenhjelm, om han ogsaa virkelig var Roveren, vilde foretage sig med den lille Stumme, da det dog var vanskeligere at røve to Piger end een, endvidere hvorledes man slet ikke havde mærket til et voldsomt Rov paa Rosenberg, hvilket næsten syntes umuligt, saa havde alligevel den trostelige Tanke bemægtiget sig

ham, at han ved noie at iagttage Gyllenhjelm maatte finde Rikke, maastee endog i Liefland. Og har et fortvovlet Hjerte først fundet Ankergrund i en saadan Tanke saa klamrer det sig fast med Tro og Tillid og trodser dristig de voldsomme Storme, hvis Spil det nylig har været.

Ledsaget af sin Faders hjerteligste Betsignelsesønsker, gik han ombord; en herlig Sommerdag tilsmilede hans Fart, Vinden og Bolgerne viste ham deres Gunst med venlige Solblikke.

Foraaret var virkelig svundet over de vidtløftige Undersøgelser, og Sommerblomster smykkede den moderlige Jords Barm.

Tycho havde neppe været nogle Dage borte fra Stockholm, førend Retsbetjenterne opsporede Joden Benjamin i Stockholm og gav Rigskantsleren Melding derom. Han lod en Aften Joden i al Stilhed gribe og bringe i et anstændigt Fængsel. Han førte selv Forhøret og behandlede Joden yderst mildt. Vel nægtede denne Alt haardt, dog syntes han med Velbehag at høre at Rigskantsleren ferfikrede, den hele Undersøgelse kun var rettet mod den fordægtige Maler og at kun denne vilde blive haardt straffet; han stulde kun derfor bekjende, i hvilken Forbindelse han havde staaet med Maleren. Ved den alligevel fortsatte Vagring, blev engang under Forhøret, og da han mindst var beredt paa Sigt, Knud Stråmsfeld stillet ligeover for ham. Benjamin tabte et Dieblik Fat-

ningen og — forraadte sig. Nu lot han i en oprigtig Tilstaaelses Stikkelse, Maleren var, saavidt han vidste, en riig, fransk Manufacturist, der førte alle sine Varer omkring i Norden og havde med mange Penge hvervet ham og Flere til at bringe Stofferne i store Masser ind i Kongeriget Sverrig ved Smughandel. Kantsleren blev fortvild ved denne Tilstaaelse, men Jøden havde heller ingen videre Gevinst; han blev i Fængsel. Men høist vanskeligen var det nu at faae fat paa Maleren. For en Deel syntes han at have mægtige Venner i Stockholm, til hvilke ogsaa Dronningen med sit mægtige Tilhæng hørte, desuden levede han ogsaa i Norköping og, efter indhentede Efterretninger, paa en meget fortrolig og venskabelig Fod med Hertug Johan af Vstgothland. En masqueret Indbydelse til Stockholm fra et riigt Huus, som om de Change der for sin Kunst vilde finde mange og behagelige Bequemmeligheder, agtede han ikke paa. I denne Udblivnen erindrede Kantsleren om en endnu større Forsigtighed. I ethvert Tilfælde maatte man formode, at Hertug Johann vilde beskytte Maleren, og den kongelige Regering havde kun en meget ringe Indflydelse paa den hertugelige. Hertugen vilde have optaget det meget ilde, hvis Örenstjerna kun havde vovet en Bøn angaaende et Politie-Opsyn med Maleren.

Saaledes stode Tingene i Sverrig, da Tycho Lillie velbeholden ankom i Kongens Hovedkvarter.

Der var imidlertid ved Kongens ridderlige Tapperhed

og Jacob de la Gardies vise Benyttelse af alle Stridskræfter, de forenede Russere og Polakker flere Gange blevne slagne, Svenskerne vare trængte dybt ind i Landet og Nowgorod med uhyre Landstrækninger underkastede det svenske Sværd. De la Gardie herskede som Statholder i det gamle Nowgorod, medens Kongen søgte at indtage den vigtige Fæstning Sdow og derved bibringe Russerne et vigtigt Slag, ja vel endog formaae den ny moskovitiske Czar Michael Romanow, eller meget mere dennes Fader, den vise Patriarch af Moskau, der i den unge Monarks Sted holdt Statens Toile, til Fred.

Den svenske Konge vilde ingenlunde rive den ny Czarkrone af den unge Romanows Hoved og sætte den paa sin Broder, Hertug Karl Philipp af Södermanland. Gustavs skarpe Blikke havde forlængst indseet, at hans forkjælede og just ikke aandstærkte Broder slet ikke duede til Behersker over et saa uhyre Rige; han havde i wiis Overveielse bemærket, at Karl Philipp i det mindste i sex Aar behøvede en forsigtig og bestemt Formynders Opsyn; thi hvad skulde en Dreng i Spidsen for et i Barbariets Raahed vandrende Folk? Men hvem skulde være denne Formynder? Hvem var istand til bestandig at beholde den russiske og svenske Interesse for Dine? Sikkert Ingen uden han selv, det maatte den unge Helt med al sin Beskedenhed, i høi og ædel Følelse af sit Værd, tilstaae. Men tilhorte ikke hans hele Kraft hans elskede Sverrig! Og maatte han ikke opbyde Alt i dette kritiske Tidspunkt for at høre Sverrig? Netop de næste sex Aar

behøvede Sverrig for at dukke op af sin Lavhed, netop nu maatte alle Midler benyttes, de nødvendige Skridt til udvortes og indvortes Fuldkommenhed maatte ikke standses, men forstørres og bevinges. Skulde nu Kongen adsplitte sin Kraft, og for en Deel tilvende en fremmed Stat den, hvor Udsæd og Frugt vare uvisse, medens hans Flid allerede havde frembragt Blomster hjemme i hans Arveland? Gustavs Hensigter gif fornemmeligen ud paa, at gjøre en betydelig Erobring i Rusland, hvis bedste Kræfter han kunde benytte til sit Riges Vel, og erholde en anseelig Sum i Krigsomkostning. Disse Bestræbelser styrede hans Skridt i den vanskelige Krig, som i dette og de følgende Aar kostede endnu mange Doffere, de styrede ham i de senere, langvarige Underhandlinger.

Kongen havde igjen nogle Gange tilskrevet sin Ebba og formanet hende til Bestandighed, han modtog derfor den unge Lilie med stor Glæde, i den Tro, at denne bragte ham et længe ventet Brev fra den høitelskede Grevinde. Men istedet derfor overrakte Tycho ham Rigs-kantslerens Skrivelse. Omendkjøndt smertelig berørt af Besdraget smilede Kongen dog over Kantslerens Mistanke mod Gyllenhjelm. Efter at have gjennemlæst Brevet lod han Tycho endnu engang fortælle sig hele Historien. Flere Gange rystede han paa Hovedet og sagde endelig: Jeg kjender denne Gyllenhjelm som en saa brav Dfficeer, og en mig saa hengiven Ven, at jeg umulig kan troe hvad Kantslerens og Din Mistanke udtaler saa frit. Allerede i flere Aar har jeg brugt Kapitainen til Privatforretnin-

ger, og han har ved Udførelsen af disse stedse vist sig som en hoist videnskabelig, punktlig, taus og min Interesse tro hengiven Mand, han vil sikkert ikke for en Bondepiges Skyld, der ikke elsker ham og ikke passer sig for ham, forglemme ridderlige Dyder. Jeg kan hellerikke lide, at et saa ærligt Skind som Du, vil snige Dig efter Kapiteinen som Spion; jeg kan desuden ikke lide det hemmelige Spioneri og vil ikke vide noget deraf i min Nærhed."

Tycho blegnede; i sit Hjertes Angst vovede han at gjentage sin Bøn for Kongen; men Gustav vedblev forbitret: "Intet derom! Ingen krumme Veie! Jeg vil selv tale med Kapitein Gyllenhjelm om Tingen."

Kongens krystalrene Gemyt modsatte sig hver Gang heftig at troe paa en Slethed; alt Lavt var ham fremmed, han havde slet intet rigtigt Begreb derom. Solen veed heller intet af Matten; kun dens yderste Straalepile fordriver den, medens den selv stedse vandrer i sin egen Klarhed.

Kongen saae i sit Hjertes Reenhed, der vistnok fuldkommen fritjendte Kapitein Gyllenhjelm, ikke, at han aldeles ikke kunde gjøre noget Værre, end tale med denne om Pigerovet.

Der laae nu Ankeret atter sonderbrudt, hvilket han saa tillidsfuld havde udkastet. Han gik indvortes tiltintet gjort fra Kongen. Men allerede efter saa Timers Smerte

fattede han Mod igjen. Han foretog sig hemmeligen at gjøre hvad Kongen havde forbudet ham, og saa meget som muligt iagttage Kapitain Gyllenhjelm. Hans Hjerte drev ham saa mægtigt og Hjertets Befalinger ere stærkere end Kongen. Og om han endog havde villet lyde Kongens Befalinger, saa havde han dog ikke kunnet det. — Hans Dine havde uvilkaarligen fulgt Gyllenhjelms Bete; og er endog, som man siger, Kjærlighedens Die blindt, saa er Skinsyges Dine begavet med et Argusøies Skarphed. Unglingen rev sig ud af sin Fortvilelse for at handle for den; saaledes grønnes den bladrigge, haabfyldte Bjergklokke dog frem under Sneehylsteret, der omgiver Jordens varme Hjerte med Gravgysen.

Nogle Maaneder senere ilede Gyllenhjelm, indvortes forstrækket over Yttringen af den kongelige Tillid, ud af Monarkens Kabinet til sine Medsammensvorne, for at opdage dem, at et tveægget Sværd svævede i et Hestehaar over hans Hoved. De kunde ikke vide, hvorfra Kongen havde hlin Sentydning, og Kongen selv kunde man dog umulig udforske derom. Selv Linsky fandt Sagen betænkkelig. Desuden havde de Sammensvorne Dag fra Dag haabet at faae den Efterretning, at Stockholm var besat af det polsk-katholske Parti, Regjeringen forjaget og Gustavs Throne styrket, men istedetfor heed det stedse i de Changes sieldne Breve, at det rette Tidspunkt endnu ikke var der, man maatte først forsikre sig nogle Hoveder; det havde været høist stadeligt for deres Planer, at Dronningen igjen havde taget Grevinde Brahe til Hoffet

og endog ansat hende som sin Overhofmesterinde; thi derved havde de mistet flere af de rigeste Familiers, især Brabernes Deeltagelse, paa hvilken de saa sikkert havde regnet.

Sommeren var henrunden dermed, og Svenskekongens ny tilfægtede Seire, og den vigtige Indtagelse af Gdow i Høsten samme Aar og de formodentlige Tilstaaelser som han gjorde Miner til at afprøve det russiske og polske Kabinet, vare store Torne i det sammensvorne, polske Parties Dine. De forestillede sig, at Kongen skyndte sig meget med Fredsforretningerne, og derpaa vilde vende tilbage i Triumph til Stockholm, og da — indsaae de vel — vare næsten alle Planer tilintetgjorte. Linsky kom næsten ud af sig selv over de Changes Langsomhed, og i en hemmelig, midnatlig Sammenkomst, kort efter Gdows Erobring, blev besluttet, at sende en Gesandt til Sverrig, der skulde afføre den truende Fares Nærhed for den Drærende og drive ham til største Hast. Dertil var Ingen dueligere end Gyllenhjelm, hvem desuden endnu et andet Baand drog til Sverrig. Det holdt hellerikke haardt, ved den efter Gdows seierlige Indtagelse indtraadte Baahensstilstand og Uvirkosomhed, og ved Udsigt til Freden, hvis Procliminairer lidt efter lidt vare indledede, at faae Tilsludelse til at forlade Leiren, og allerede vare mange Officere og Embedsmænd vendte tilbage til Sverrig, mægtigt dragne af deres hjemlige Familieforbindinger. Det kom altsaa kun an paa, at opfinde en sandsynlig Grund, for at Gyllenhjelm kunde reise. Denne Grund var snart

fundet. Linsky bearbejdede Hertugen af Lauenborg, og denne fandt det nu passende med Anstanden, at sende Dronningen et stort Gesandtskab, og ved dette meddele hende, hvorlunde han havde udrettet hendes Majestæts høie Orde og hvilket Resultat han havde vundet derved. — Gyllenhjelm blev af Hertugen valgt til Gesandt og reiste bort, overøst med Ordesbeviisninger i den hele Armees Paasyn, og Ingen uden de Indviiede anede, at hans Reise havde en ganske anden Grund. Kun i Tychos mistænkelige Sjæl opstod en saadan Aelse. Det forekom ham mere end mistænkelig, at Kapitainen forlod de nordlige Provindser og allerede nu vendte tilbage til Fædrelandet; og neppe havde han faaet Efterretning om denne Reise, før han, drevet af en indre Angst, forsøiede sig til Kongen. Det var en mørk Høstasten. Med hurtige Skridt ilede Ynglingen hen til de gamle, høie Huse og traadte ind i Kongens Bolig. En Kammerjunker underrettede ham om, at Kongen spiste hos den skjøne Hollænderinde. Hun boede i Nærheden og Tychos Hjerteangst drev ham videre. Ved Kammertjeneren lod han Kongen bede om nogle Minutters gunstigt Gehør, og det blev ham tilladt at træde ind. Gustav sad fortrolig med Margaretha paa en Dobbeltstol, de vare netop i Begreb med at spise, og, som det syntes, forsynede Margaretha Kongen med de bedste Lækkerbidstener.

”Du har vist fundet Din Brud, eller dog i det mindste Spor af hende,” sagde Gustav til den frygtsomme Guldsmed.

"Jungen af Delene," svarede denne, "dog haaber jeg ved Eders Majestaets Naade, at finde det. Forund mig Lilladelse til at vende tilbage til Sverrig. Naar Krigen begynder er jeg igjen hos Eder. Jeg har hverken Ro eller Rist her."

"I Guds Navn. Jeg var selv hellere der end her. Is Din Fader er Du bedre optagen; som Soldat har du gjort Dit, nu er Værkstedet en bedre Plads for Dig. Antsleren Oyenstjerne har vist ogsaa fundet Din Brud i Sverrig. Giv Din Fader fra mig. Lad Hertugen af Lauenborg udbetale Dig Reispenge."

Tycho anbefalede sig og var allerede paa Veien til Bærelse da han horte Kongen kalde paa sig. Rast lodte han om.

"Hvo kunde jeg med større Lillid lade bringe et Brev til Grevinde Brahe, end Dig, Tycho Lillie?" sae Gustav. "Nu er det netop falden mig ind, at jeg min Brud et Brev skyldig. Du skal tage det med, og give det til Tycho. Kom altsaa til mig imorgen forend Du kommer til Nowgorod."

"Saa vil Eders Majestaet vel strax skrive Brevet," svarede Margarethe, "thi Officeren vil vist aafsted med mig og mit Frembrud. Hvo der vil følge sin egen Længsels paa, maa staae tidligt op; thi denne pleier stedse at komme langt forud."

"Det er sandt," svarede Kongen, "man maa stedse komme fra sig selv til Andre, saa har man den sikreste

Maalestof til deres Behandling; kom altsaa om tre Timer og hent Brevet. Hollænderinden havde imidlertid reist sig op og var gaaet ind i et Sideværelse. Tycho anbefalede sig. Da han nu fordybet i Tanker slendrede gennem de mørke Gader til hans Bolig, følte han sig pludseligen bag fra greben ved Armen, og rask vendende sig om, saae han en af den hollandske Kjøbmands Tjenere, der ganske aandeløs sagde til ham:

”Herre, min Herskerinde, Margarethe Kabelhaus lader Eder indstændig bede, at komme i hendes Bolig om en Time, da hun forventer af Eders Godbed at I vil overtage et nødvendigt Arbejde for hende i Stokholm. Men jeg maa ikke gaae fra Eder førend I har givet mig det Løfte at komme, da Tingene er af største Vigtighed.”

”Tycho Lilie gjør gjerne Enhver en Tjeneste og helst skjønnne Damer, derfor giver jeg Dig med Fornøielse det Løfte at komme.”

Grundende over hvad vel Kongens skjønnne Boleriske — thi den ærlige dydige Guldsmedsøn holdt ikke Kjøbmandsdatteren for andet — kunde begjære af ham, gik Tycho hjem, ordnede sine Anliggender, og vendte tilbage efter en Times Forløb til Kabelhaus Bolig, med en uforklarlig Hjertebanken. Tjeneren som havde hidkaldt ham, modtog ham allerede ved Døren, og førte ham op ad en mørk Trappe, som Tycho ikke havde passeret før. Da han var kommet ind i et svagt oplyst Værelse, lod Tjeneren Officieren være nogle Diebliske allene, medens

han gik ind ad en Sidedør; strax derpaa vendte han tilbage med et qvindeligt Bæsen — Margarethes Pige — og gik. Kammerpigen vendte sig med synlig Angst til Lillie: "Vi forudsætte, at I er en Mand af uplettet Ære, og at et ædelt, fortræffeligt Hjerte, fuld af Medfølelse og blid Deeltagelse, ligesom danner Kronen til Eders Ridderlighed. Lov mig, Officeer, at betragte det I skal erfare, med den største Fiihned og det ædlest Sind. En ved Fortvivlelsens Afgrund svævende Sjæl anraaber Eders Ridderlighed om Redning. Vil I ikke give mig hiint Løfte saa gaae igjen og reis lykkelig."

"Paa ingen Maade!" svarede Tycho fast. "Der behøvedes ikke Løftet, men I vil, at jeg med Haand og Mund skal love Eder, hvad en Mand og endnu mere en Soldat bør gjøre, Velan, jeg giver Eder dette Løfte, og lad mig nu høre hvem der begjærer Redning af mig og paa hvilken Maade?"

"Saa træd herind." Hun førte ham gjennem nogle Børelser, indtil de kom i det hvor Tycho før havde fundet Kongen og Hollænderinden spisende. En skjøn klædt Yngling traadte ham imøde. Forundret saae Tycho paa ham, men hans Forundring steg til den høieste Forbauselse, da han efter de første Ord Ynglingen taledede kjendte den yndige Hollænderinde i ham.

"Officeer, sagde hun, jeg har hørt Eders Løfte med mine egne Ører; jeg har den største Tillid til Eder; I vil ikke bedrage mig. I vil gjerne hjælpe, hvor Hjælp

behøves og — I kan hjælpe, det staaer i Eders Magt. Den haardt Betrængte er mig selv, og den Redning, som jeg udbeder mig af Eder, bestaaer deri, at I i denne Nat tager mig med som Eders Ledfager eller som Eders Tjener, hvilket I vil, og fører mig over til Sverrig. Alt er allerede beredt til min Flugt.”

”Skjønne Dame,” svarede Tycho bestyrtet, ”hvad i al Verden kan formaae Eder til at forlade den svenske Leir, hvor Lykken overøser Eder med sine herligste Gaver.”

”Ak!” sukede Margarethe, ”hvor meget tager I ikke fejl. Kunde I see i mit Hjerte, og vine den Helvedqual, som gjennemmartrer det, i Sandhed, I vilde tale anderledes.”

Tycho gysede sammen og gjentog uvilkaarlig Ordet: ”Helvedqual!” med en egen Blanding af Angst, Forførelse og Medlidenhed.

”Ja, det er en Helvedqual at blive til Nar ved sin Wiisdom,” svarede Margarethe bitter. ”Jeg legede med en forgiftet Piiil og prøvede endogsaa i taabeligt Overmod dens naaleskarpe Spide, for dermed at forstyrre Be- drageriets Væv. Jeg trode at være dens Mesterinde og førend jeg forlaae mig, havde jeg lidenskabelig uforsigtig trykket mig den selv i Brystet. Jeg fordristede mig til at styre en Konges Skjæbne, men denne Skjæbne har grebet og overvældet mit Overmod med sit Hjul's susende Sving. Ja, det er Helvedqual, at vide sig skyldig i Forbrydelsen, mod hvis frække Haand man omhyggelig har tillukket Dø-
N. B. 6 B. 4 S.

ren; det er Selvedqual at arbejde i sine slette Fjenders Hænder, at have fremmet deres uværdige Planer, fuld af dybeste Uvillie mod dem. O, Ingen lege med Lidenskabens Dolk, Ingen røre ved den, for at bruge den til et veldædigt Diemed, det er saa let skeet, at dens frygtelige Skarphed ridser Huden paa Haanden, Giften farer ind og strømmer som rasende Flammer gennem Legemet, en usynlig Haand retter Kniven for ham, mod hans eget Bryst, eller en Gud forvirrer i en ulykkelig Time hans Forstand, saa at han selv grueligen lemlæster sig. O vee mig! Jeg er grændseløs ulykkelig! Min Elendighed har ingen Ende. Men maaske finder jeg langt herfra Lindring for min Smerte. Jeg haaber, jeg troer det med Tillid. Tag mig derfor med, ædle brave Mand! Kongen agter Eder, og det har givet mig Mod til at udsee Eder som min Hjælper. Afslaae mig ikke denne Bøn! See, for Eders Fodder beder jeg Eder derom." Med disse Ord kastede hun sig for den forfærdede Ynglings Fodder, der i yderste Forvirring vred Hænderne, og ikke vidste hvad han gjorde eller skulde gjøre.

"For Guds Skyld!" raabte han endelig, martret af Angst, "hvad vil Kongen sige dertil? Hvorledes passer Opfyldelsen af Eders Bøn til den Trofskab jeg skylder min Konge?"

"For dette Tilfælde har jeg allerede sørget," svarede Margaretha. "See dette Brev, som bliver Kongen overleveret i Morgen, naar vi ile til Narva for der at lade os indskibe. Jeg har deri aabent forelagt Kongen Grun-

dene for min Afreise og fritjendt Eder for enhver Skyld. Der kan derfor ikke lægges Eder noget til Last; min Pige vil ogsaa fortælle Kongen, hvorledes jeg har overtalt Eder. Vær derfor uden Frygt."

"Himmel! Hvad vil min Fader sige dertil?" raabte Tycho overmandet af Angst ved Tanken om hans redelige Fader.

"O, jeg forstaaer Eder, redelige Sjæl!" jamrede Margarethe høit. "Hvad vil den ærlige Borger sige, naar I bringer Bolerstien, Kongens foragtelige Bolerstie over Havet med Eder? Vil han ikke troe, I er ogsaa falden i dennes farlige Næt? I havde maaskee hengivet Eder til Skjul for hendes Skjændsel? O, jeg fortjener Afsty! Gaae bort! Jeg forlanger intet mere af Eder. Jeg kan alene finde Veien til den finste Havbugt; jeg behøver intet Skib, jeg behøver heller ikke Reisen, Nowgorod ligger jo ved Ilmensø, og den er dyb nok til at jeg i den kan begrave min Græmmelse." Hun stod sukkende op i heftig Bevægelse for at forlade Baret. Men Tycho fastede sig i Veien for hende og raabte: "For Frelserens Skyld! Jeg har mistjendt Eder, I er ædel og jeg er Eders med Liv og Sjæl. Byd over mig. Jeg vil ikke tænke paa andet end at opfylde Eders Onsker, som en hellig Lov."

"Belan, saa bestem Reisen til om nogle Dimer. For Bogn og Heste har jeg allerede sørget. Forsøi Eder strax fra Kongen til mig. Lad mig ikke vente længe

paa Eder. Førend Morgenen gryer maa vi allerede være langt herfra."

Tycho, der endnu aldrig havde været i en saa underlig, betrængt Stilling, blev saa henreven af den yndige Dvindedes Taarer og ædle Standhaftighed, at han lovede for sig selv at gjøre Alt hvad han formaaede for Margaretha. Skjønhedens Magt havde ogsaa udøvet sit almægtige Tryllerie over ham. Hans Sinds heftige Urolighed havde meddeelt sig hans Udortes. Hans Ansigt gledede af Feberhede, hans Nie, Sjælens Speil, rullede usikkert og forvirret omkring, medens Haarene hang ham forpjustede om Hovedet. Lige saa usædvanlig heftige og raske vare hans Skridt og Bevægelser, da han kort derefter traadte i Kongens Kabinet, saa at denne ved første Diekast saae, der maatte være foregaaet noget Overordentligt med den unge, ellers saa rolige Mand.

"Hvad feiler Dig, Lilie?" spurgte han alvorlig, og Officieren forstrækkedes endnu mere, ligesom om han var greben i en ond Handling, saa at han ikke kunde svare et Ord. "Hvad er der hændet Dig? Er Du bleven stum," spurgte Kongen skarper betonet, men Tycho formaaede saa lidet at sige sin kongelige Herre en Løgn, at han meget smerteligt greben sank for Gustavs Fødder, og paa det indstændigste bad ham skjænke sig Svaret paa dette Spørgsmaal, fordi han havde givet sit helligste Eresord til Pant paa, ikke at sige Noget hvad der var mødt ham.

"Det er en anden Sag," sagde Gustav fortrædelig.

"En Soldats Vresord maa endog Kongen agte. Han overleverede den bekymrede Yngling Brevet og befalede ham endnu at bringe mange tusinde sømme Hilsener til Grevinde Brahe. Derpaa spurgte han ham som tilfældigvis: "Maar agter Du at reise?" Tycho forstrækkedes igjen synligen og fremstammede med Nød og Neppe: "Ved Midnat!" Thi han formaaede paa ingen Maade at lyve.

"Ved Midnat?" spurgte Kongen forundret, "det lyder næsten gyseligt. Har Du saa stor Hast, at Du ikke kan oppebie Dagen." Tycho satte allerede igjen sit bedende Ansigt op. "Eller er denne underlige Tid til Din Afreise ogsaa afhængig af Dit Vresord?" Officieren nikkede beemodig.

"Du er dog aldrig faldet i Hænderne paa en Sandfiger, Mandseer eller Stjernetyder?" Af Smerte formaaede Tycho ikke at frembringe et Ord og denne Dpførsel faldt Kongen saa besynderlig, da der nogle Timer i Forveien ikke havde været mindste Spor dertil at finde hos ham. Da han derfor havde affærdiget Tycho, befalede han en tjenstgjørende Kammerjunker at gaae efter ham, og bringe noie Rapport om hvorhen Lilie havde forsoiet sig. Efter en Time vendte Kammerjunkeren tilbage med den Efterretning: at Officeren Lilie havde fra Hans Kongelige Majestæt forsoiet sig til Hans Durchlauthed Hertugen af Lauenborg, men var hurtig vendt tilbage og derpaa gaaet hen i Kjøbmand Kappelhaus Bolig. Navnet gjennemfoer Kongen som et Lyn.

"Er Kabeljan maaskee kommen tilbage fra sin Rejse i Aften, eller i denne Time?"

"Nejpe," svarede Pagen "ellers vidste vi sikkerlig noget derom."

"Giv mig min Kappe og følg mig," sagde Kongen bestemt og stod efter faa Minutter for det Huus, der var indrømmet den hollandske Agent. Døren var lukket; Pagen maatte banke. En forskrækket Tjener aabnede endelig og vilde ved Synet af Kongen ile i Forveien, men denne holdt ham tilbage. Bærende stod Kammerpigen i Forgemakket og meldte med angstigvælt Stemme, at hendes Hersterinde sov. "Jeg vil ønske hende en god Nat," svarede Kongen og traadte i Margarethas Bærelse. Hun havde hørt hans Stemme og ventede ham i sin mandlige Dragt værdig og fattet; men Tycho var sunket i et Hjerne af Stuen paa en Stool, som et blegt Skrækbillede og skjævede Kongens Bredesudbrud imøde.

"Du vil hemmelig forlade Nowgorod," sagde Gustav i en passende Bebreidelsestone. "Er det Ret, Margarethe? Gjengjælder Du saaledes min Kjærlighed?"

"Hvad skal jeg her længere, hvor jeg selv foragter mig?" svarede Hollænderinden med Værdighed. "Jeg er faldet dybt, men endnu besidder jeg saa megen fast Villie og moralsk Følelse, at jeg kan skjule min Skam i en Drken."

"Hvad er det?" spurgte Kongen forundret. "Har en Sjælesørger havt hemmelige Samtaler med Dig?"

"Ja, jeg er gaaet i Raad med min egen Samvittig-
 hed og den har sagt mig, at jeg er en foragtelig Skab-
 ning. Jeg staaer i Begreb med at skilles fra Eders Maje-
 stæt for evig; I maa herefter kun betragte mig som en
 Døende. Ved Gravens Rand taler Mennesket Sandhed;
 det taler uden Overmod og Pral om sine Dyrer, det op-
 dager uden Skjul sine Feil og Forseelser. Lad mig der-
 for tale aabent til Eder, ophøiede Konge. Jeg kom
 her til Rieflands Kyster fuld af flammende Kjærlighed til
 Eder. Rygtet om Eders ridderlige Gjerninger havde op-
 flammet mit Hjerte og jeg længtes efter Synet af Eder,
 som efter et uskatteerligt Gode. Jeg indbildte mig, at
 naar jeg først havde seet Eder Ansigt til Ansigt, da var
 enhver anden Nydelse mig ligegyldig, thi jeg havde jo
 opnaaet den høieste. I Stockholm saae jeg Eders Billede;
 en Følelse, som jeg ikke kan give Navn, foer mig gjennem
 Sjælen. Det var en sød, flammende Gist, efter hvis dræ-
 bende Nydelse jeg tørstede mere og mere, og hiin Maler
 de Change var ganske egnet til at gjøre mig Giften
 endnu mere velsmagende og tillige fordærveligere. Snart
 mærkede jeg Eders Moders og hendes hele Tilhængs Hen-
 sigt, snart mærkede jeg, hvorfor min Fader maatte reise
 til Riefland og jeg skulde ledsage ham. I veed det. I
 Stilhed smilede jeg over Menneskenes Daarskab, der vilde
 overtale mig til at elske Eder, mig, der stod i fulde El-
 fskovsflammer. Men da jeg saae Eder, da var det som
 om en Gud rørte mit Hjerte; jeg havde næsten ganske for-
 glemt mig. Snart opdagede jeg, trods min Lidenskab,

Eders høie, herlige Kjærlighed til Grevinde Brabe; jeg havde i Sverrig kun hørt hendes Roes, den lød der fra alle upartiske Læber. Da befalede jeg at fornægte mig selv, behandlede deres Planer, der vilde rive Eder fra hinanden, haanligen, og besejrede List med List. Jeg vilde være Eders Kjærligheds Skyttsaand. Stakkels, taabelige Pige, der i saa kjæk Tillid til sig selv vovede saa uhyre! Jeg holdt mig for overmenneskelig stærk, at! og jeg var saa menneskelig svag. Sublende spingede jeg allerede Seierens Fahner og laae i næste Dieblik under for min egen Lidenskab. Og saaledes har jeg befordret hvad jeg vilde forhindre, saaledes har jeg befordret hine Skumleres Hensigt, som jeg dog vilde arbejde imod. Og saaledes er jeg da bleven forvirret i mig selv. Men ikke nok dermed. Uudslettelig Skjændsel træffer mig. Man foragter mig som Kongens Bolerste — og hvad er jeg andet — man affhyer mig som et Værktøi for Eders Moder til at rive Eders rene, ædle Brud ud af Eders Hjerte. Og det med Rette. Tusinde speidende Dine have allerede længe bemærket, hvad jeg hidindtil i dødelig Angst har skjult for Eder. Jeg er Moder. Tusinde virksomme Tunger bære den velkomne Efterretning fra Leiven ud over Havet til Stockholm. Vee, o vee! hvad vil deraf fremkomme for Eder? Hun, der vilde være Eders og Ebbas gode Genius, er ved en frygtelig Lidenskab blevet Eders onde. Forband mig ikke. Græd en medlidende Taare over den Faldne og lad mig drage hen, hvor ingen kjender min Skjændsel.

”Hvorledes kan jeg lade Dig gaae, efter hvad Du nylig har meddeelt mig?” svarede Kongen mild, men alvorlig. ”Og om jeg end ikke vilde anklage mig for, forbrøderst at have plettet Din rene Tomsfrucere, at jeg i mine Følelsers Forvirring forlede Dig til Synd, og den største Halvdeel — ja hvad siger jeg, den hele Synd er paa min Side; thi Manden er stærk og skal beherske sig, men Qvinden er svag og Mændenes Villie underdanig, heller ikke har Du brudt nogen forlovet Brudgom Din Trost, men jeg brød den jeg skyldte min Brud, og derfor begynder nu Gud at straffe og tugte mig med Rette. Men vil jeg endogsaa lade Alt dette være uomtalt, saa giver det Barn, hvis Moder Du er, mig nu Ret til Dig; thi jeg er dets Fader. Naturen har vævet et stærk Baand imellem os, hvilket ikke kan sønderrives saa letfindigt og voldsomt som Du troer. Kongen vil vide at ære sit Barns Moder, og forskaffe hende Ugtelse af hans Soldater.”

”Forstoffer Du mig den ogsaa for mig selv?” græd Margaretha. ”O Gustav, Dit Kongeriges Magt rækker ikke til at erstatte mig hvad jeg mistede. Men jeg har selv letfindig forskjærtset mit Livs Skat; Du er ikke dets Røver, Dig frikjender jeg for al Synd.”

”Du bliver i min Nærhed. Jeg vil bære Omsorg for Din fremtidige Skjæbne, og i Sandhed! det skal ikke blive en mørk. Hvad vilde tilsidst din Fader sige, naar han vendte tilbage og ikke mere fandt sin Datter? Vilde han ikke forlange hende af mig?”

Han seete kun Ret. En Fader, der sælger sit Barn for foragteligt Guld, kan ikke forundre sig over at det løber bort."

"Margaretha, Du maa ikke gjøre noget overilet Skridt. Jeg lover Dig, snart selv at sørge for Din passende Bortreise. Du skal om nogle Uger blive sat over til Sverrig, derpaa blive bragt til et af mine eensomme Slotte og der vel betjent. Kan dette Lovte om min Kjærlighed berolige Dig? Er jeg Dig da slet intet mere, siden Du for Fremtiden ikke forunder mig mindste Andeel i Din Skjæbne? Margaretha, skal jeg erindre Dig om saa mange salige Timer, hvor — —"

Hun faldt ham høitgrøedende i Armene og raabte, afbrydende hans Ord: "Jeg bliver!"

Gustav holdt den søde Byrde et Dieblik omfattet, sukede derpaa dybt, og førte den angrebne Pige til Sopheren. Derpaa vendte han sig til Tycho Lilie, der hidindtil havde staaet uden Bevægelse.

"Du seer, redelige Svend, at Din Hjælp og dit Selskab her er overflødig; Du maa gjøre mig den Tjeneste at reise alene til Sverrig. Du kan nu ogsaa vente til Dagen bryder frem."

"Tilgivelse!" stammede Guldsmeden med Hjerterangst.

"Jh, troer Du jeg ikke veed bedre at agte ridderlige Dyder, end at vredes paa deres Udøvelse. Du har ikke unddraget en Dame Din Beskyttelse, der fortjente denne.

Du har handlet redeligt og taus mod hende og det er bravt. Du skal ikke savne min Tilfredshed.”

Tycho anbefalede sig, glad over at være kommen med Bre fra denne slemme Affaire. Den følgende Morgens første Soelstraaler fandt ham allerede paa Veien til Narva.

Man vilde fra hiin Dag have bemærket en særdeles Alvor hos Kongen; og endskjøndt han ikke lagde Tømme paa sine Krigeres muntre Livslyst, saa saa man ham dog sjelden bivaane hine muntre Fester, og naar han gjorde det, opholdt han sig ikke længe og undgik enhver larmende Fornøielse. Oftere saa man ham derimod i Margarethas Selskab, indtil denne pludselig var forsvunden af Leiren; man vidste ikke hvorhen. Men da man allerede længe havde tilhvidsket hinanden, i hvilke Omstændigheder Hollænderinden var, saa vidste de Kløge og Vigtige, der overalt pleie at bekymre sig om alle Ting, hvorledes det forholdt sig.”

Paa samme Tid erholdt Kongen ogsaa Breve fra sin Moder, fra Rigskansleren Orenstjerna og fra den gamle Generalissimus Pontius de la Gardie. Den Første skrev, at Grevinde Brahe nu folte sig meget lykkelig; at den gamle de la Gardie var syg og længtes efter sin Søn; og denne bad i sit egenhændige Brev Kongen indstændigt om at afskedige hans Søn Jacob og sende ham tilbage til Stokholm, da han allerede længe havde været borte fra Fædrelandet og flere Gange bedet

Kongen om Tilladelse til at reise tilbage, for at hans Arme endnu kunde omfavne ham og velsigne ham, før end han lagde sit gamle, trætte Hoved til Hvile i Graven. Orenstjerne berettede, at han var paa Spor efter det vidt om sig gribende polsk-jesuitiske Uvæsen, og formodede, at Forbindelsen havde en stor Udstrækning, maastee en større, end man kunde formode efter Kongens seierlige Løbebane og de Velsignelser han havde bragt over Sverrig. Det var derfor nødvendigt, at Stockholm i Kongens Fraværelse, den vare saa længe som den vilde, fik en dygtig Mand til Statholder, der var bekjendt som en tapper og retfærdig Ridder, tillige nød Folkets Kjærlighed og altsaa ved sin personlige Anseelse og Frygten for hans Sværds Skarphed kunde holde Skumlerne i Tømme og Rolighed. Da han nu havde erfaret, at den hæderkronede Jacob de la Gardie, af Kongens Naade og paa den gamle Feltherres Forbøn, sandsynligen vilde blive afskediget og vende tilbage til Stockholm, saa var denne Mand netop den der var kaldet til denne Post. Selv den gamle, svagelige Fader vilde føle sig æret derved. Han tillod sig derfor at foreslaae den ridderlige Jacob de la Gardie til Thronvogter.

Den følgende Dag kom Hertugen af Lauenborg og Dverfeldtherre de la Gardie til Kongen og bad om den Sidstes Afsked. Begge havde desaaarsag erholdt Breve fra Stockholm. I ærefulde Udtryk opfyldte Kongen sin tro Generals allerede flere Gange udtalte Ønske, og denne lagde den laurbæromvundne Romandostav for sin Konges

Fodder. Gustav tog den op og overleverede ham den igjen som Statholder over Stokholm. Den glad overraskede Feldtherre kysede taknemmelig Kongens Haand, idet han atter modtog Staven. Forsynet med alle nødvendige Instrumenter til Tiltrædelsen af sin ny Magt, forlod de la Gardie Leiren, efter at han høitideligen havde taget Afsted fra Hæren og givet Officererne en stor Banket. I hans Sted blev General Ewert Sorn, en lige saa stor Soldat som Statsmand, og de la Gardies inderligste Ven og Vaabenbroder udnævnt til Hærens Overfeldtherre. Snart derpaa viste det sig ogsaa, at Krigen vilde begynde paa ny. Kongen af Sverrigs Fordringer vare uhyre, og Russerne vare trodsige af deres ny Czar's Magt. Underhandlingerne bleve afbrudte og de svenske Herredømme staaende Novgoroder vare Russerne hemmeligen bevaagne. Kongen truede at indeslutte Staden Pleskow, og da denne Trudsel ikke frugtede, begyndte Fjendtlighederne fra svensk Side. Dette skeete samme Aars Efterhøst. Ved dette Tilfælde blev Kongen kun saa meget fastere bundet til sin Hær. Naar Sverrigs Sag kaldte ham i Skrankerne, spurgte han ikke sit Hjerte om sin egen.

Femte Kapitel.

Marpen var Ebbas eneste Trøsterinde; den græd jo med hende, den klagede med hende, den laante den Medbøiedes

dybe Smerte betegnende Toner. Uden at deeltage i Jordens Gjoren og Laden havde hun ret draget sig tilbage i sit Hjertes stille Kammer; der hvidskede det saa veemodig Sange, saa smerteligt sødt, som en Kilde i den eensomme Skov; det var den skjulte Taarekilde.

Naar hun nu ret havde udsjunget og udgrædt, saa gik hun til Dronningen for at passe sin Tjeneste. Denne fængslede hende halve Dage, haarde, tunge Timer hos den hende fjendtligt findede Frue, der ogsaa gjorde sig Umage for at skjule sin Sjæls dybe Nag. Da maatte hun udstaae Hadets dybe Ild, den himmelske Korsdragerste, men hun bar de giftige Pile, der bleve kastede mod hendes Hjerte, og ingen Klage, kun undertiden et feberagtigt Træk om hendes skjonne Mund, forraadte hendes rasende Smerte.

En Morgen, da Ebba følte sig særdeles tungsindig og sad taus ved Siden af Dronningen, beskæftiget med et qvindeligt Arbejde, blev Kapitain Gyllenhjelm meldt som Bud fra Hertugen af Lauenburg, og strax derpaa ført ind paa Dronningens Befaling. Ebba forstrækkedes ved at høre dette Navn nævne, hun blegnede ved Synet af denne Mand.

Dronningen modtog Kapitainen med nedladende Venlighed og takkede ham forbindtligst for Overbringelsen af Efterretninger fra hendes elskede Fætter. Saasnart dette Anliggende var berørt gik Christine strax over til sin Søn, idet hun spurgte, hvorledes Kongen befandt sig.

”Hans Majestæt befinder sig i høist forønsket

Belgaaende," svarede Gyllenhjelm. "Efter den meest glimrende Seier over Fjenderne er den svenske Sag, hvormed det tidligere stod slemt, igjen paa gode Fodder, og under Waabensstilstanden og de indledede Fredsunderhandlinger, har hans Majestæt Tid og Leilighed nok til at overlade sig til al den Glæde, som Ungdom, Skjønhed, Mod og Tapperhed beretter Høistfamme til. Ogsaa Mars, den skjøne Krigsgud, pleiede at udhvile sig i Frue Venus's Arme."

"Ah! jeg forstaaer. I mener den yndige Hollænderinde, I feiler ikke meget i at sammenligne hende med Venus. Jeg har allerede ofte hørt, at min Søs ustadige Hjerte, bestykket af Margarethas Ynde, har vidst at beseire hendes Knibstthed. Jeg frygter for at Lænkerne ville ikke være af Varighed. Med alle sine store Egenstaber er Kongen dog meget letsindig og spiller med Pigehjertes som med Boldte."

"Man forsikkrer, at Margaretha vil afvinde Kongen en vedvarende Interesse. I Gjerningen er han hende ogsaa mere hengiven, end man kunde vente af en saa frigerst og ungdommelig Monark. Enhver fri Time tilbringer han hos hende, og saa viger han ikke fra hendes Side."

"Skulde denne Hengivenhed ikke endnu have en anden Grund? I smiler. Sikkerlig veed I mere end I vil sige mig. Men det er ikke ret af Eder. Vi tale sammen som Venner og I kan betro mig Alt. Skulde

maaſkee Kongens Dmgang med Margaretha Kabeljan have været fortroligere end jeg hidtil har troet, og maaſkee allerede have havt Følger.”

”Da Eders Majestæt ſelv kommer paa denne Forſmodning, ſaa tør jeg ikke længere tilbageholde Bekræftelſen derpaa. Man ſiger almindelig at Margaretha er i velſignede Omſtændigheder, og den hele Hers Glæde over denne Omſtændighed kjender ingen Grændſer.”

”J Sandhed, man kunde vælge ſig en vigtigere Gjensſtand for Glæden, end Kongens Letſindighed. Enhver Tomfrue maa jo frygte for at behage ham, naar han ſaaledes forglemmer Dyd og Sædelighed og for Fremtiden vandrer paa ſaadanne Veie, der hverken behage Gud eller Menneſkene. Jeg vil noiere erkjendige mig om denne Sag, og bliver det bekræftet fra høiere Steder, ikke tilbageholde mine Anſkuelser til Kongen derom.”

Kapitainen blev affærdiget og bortfjernede ſig med et ſkædefro Blik paa den dødblege Ebba.

”J hører nu det Værſte, der bekræfter alle de tidlige Rygter, ſom Officerer og Embedsmænd fra Leiren have bragt om Kongens letſindige Dmgang med Hollænderinden. J hører, Grevinde, det er altsammen ſandt, hvad man har ſagt os. Mit Hjerte bløder ſelv ved denne Efterretning; men kan jeg, tør jeg undſkyldte min Søn? Han har ogſaa krænket Eders Hjerte tungt. Dpgiv derfor alle Tanker paa ham. Og om han end med rette for-

tjener et heelt Folks Trostfab, en uskyldig Piges Kjerlighed fortjener han ikke, fordi han ikke veed at agte den. Betænk Eders Vre, og Eders Huus's Vre, der i Sandhed er krænket, saalænge man kalder Eder Kongebruden. Navnet kunde snart blive Eder til Spot. Vils derfor ikke en Yngling tilbage, der er Eder værdig og beiler til hende. Skjænk en ædel Mand Eders Haand."

Æbba faldt hulkende for Dronningens Fødder, greb hendes Haand og bedakkede den med Kys og Taarer.

"Staae op, Grevinde!" sagde Christine tilsyneladende rovt. "Jeg elsker Eder for meget, til ikke at opfylde ethvert af Eders Onsker, — saasnart det kun var mig muligt. Eders Skjæbne gjør mig meget bekymret, og jeg kan ikke prise Kongen for at han har gjort Eder til Spillebold for sin Vetsfindighed, ja maaskee for sit Spøg."

"Nei!" raabte Æbba forstikkende, "det gjør han ikke. Soelstinnet af hans Naade kunde vende sine Straaler fra mig, og den har vel allerede gjort det; men da det skjændede mig sit Lys, var det intet falsk Skin. Det smerter mig, at Eders Majestæt lider saa meget for Kongens Feil; men berolig Eder! en Sky kan paa kort Tid formørke Solens Skin, men dens Lys's Almagt adspreder snart den tykkeste Sky. Saaledes vil han ogsaa fremgaae reen og glimrende til Eders usigelige Glæde. Jeg har aldrig opløftet mit frygtsomme Onske til den store Konges jordiske Besiddelse. Troe ikke det. Og saaledes behøver jeg nu, til min Lykke, Eders Naade, ophøiede Moder

og Beskytterinde. Unddrag mig ikke denne, og Ebba Brahe har intet Ansæ mere."

Dronningen var et Dieblik bestyrtet af denne uventede Ydmygelse. Dog maatte hun spille den Blide, saa gjerne hun endog havde givet sin oppvaagnende Brede frit Løb. "Men I vil dog tilhøre en Ridder i vort Land, som Egtefælle?" spurgte hun med skjælvende Stemme.

"Vil? Nei, jeg vil alene tilhøre Gud og mig selv. Jeg kunde ikke gjøre nogen Mand lykkelig."

"Betænk Eders Bedste! overlæg det vel!" Dermed gik Christine, kogende af Raseri; thi det var hende umuligt længere at skjule sin sande Natur.

"Var det da sandt," jamrede Ebba alene, "at Gustav er neddraget i ussel, sandselig Lyst, i lav Eidenkab? O, da vee den stolte Kongeeg, der udbredte sin Løv langt op i det blaa Himmelrum, vee den, at en dødelig Drem gnaver paa dens Rodder. Det er ogsaa min Død, den svage Epheupranke's Død, der snoede sig iveiret ved den stolte Eeg og erholdt Næring og Understøttelse af den."

I mørk Kummer tilbragte hun denne Dag. Men da Aftenstjernen steg op, da opsteeg ogsaa Mod og Tro paa Gustavs bedre Selv i hendes Sjæl. Og for at hun ret skulde bestyrkes deri, blev Officieren Tycho Lilie meldt og bragte hende Kongens Brev og Hilsen. Hurtig rev hun Brevet op, ikke maastee for at finde ny Kjærlighedsforsikringer deri — hun havde jo opgivet det efter sit

Besøg hos Astrologen — men for at overbevise sig om, at han endnu var den rene Aftenstjerne, hendes Sjæls funklende Billede, ikke neddraget i Lavhedens Dynd. Og hun fandt, hvad hun søgte. Gustav oplod sin hele Sjæl for hende. Hun blev rolig. Det var endnu Gustav, den store Konge, hendes høie Ideal, og ny Lykke drog jublende ind i hendes Sjæl. Intet Dødsbød om hans Besiddelse kom i hendes Tanker; hun var jo salig, ved at see ham reddet.

Nu vendte hun sig til det trohjertige Bud og spurgte ham om Kongens Forhold til Margarethe Kabeljan. Tycho Lillie, ikke istand til værdig at fatte Hollænderindens agtværdige Mand, i hiin natlige Samtale mellem Kongen og Margaretha og desuden henreven af Sandhedskjærlighed og Bekymring for Ebba, bekræftede desværre med hiint afbrudte og forlegent fremstammede Svar Rygtet og Kapitain Gyllenhjelms Udsagn. Ebba fortæres vild om sig selv og Kongen, navnløse Dvaler gennemstrømmede hendes Hjerte. Saarer havde hun ikke i de følgende Dage; hun levede i en sløv, græsselig Fortvivlelse. Ofte fortnedes det for hendes Dine, det var som om hun maatte dø i denne uhyre Kamp. Om Natten foer hun skrigende op; sataniske Uhyrer truede at opsluge hende i Drømme og hendes Damer vare bekymrede for hendes Sundhed. Hun selv ønskede intet mere længselsfuldt end Døden. Hun maatte flere Dage holde Sengen og nu i Eensomheden opløste hendes stive Smerte sig i uophørlige Saarestrømme. Af, nu græd hun Dag og Nat.

Hendes stærke Sjæl formaaede ikke igjen at tilkjæmpe sig ny Tro paa Kongen. Men dermed var hendes Prøvelse ikke forbi. Endnu laae hun paa Sygeleiet, da hun fik den Efterretning, at Dverfeldtherren Jacob de la Gardie var ankommen som Statholder over Stockholm, og havde allerede gjort Dronningen sin Opvartning. Hendes Sjæl blev derved opfyldt af en usigelig Angst. Endnu samme Aften kom Dronningen til hende, tilsyneladende for at gjøre hende et Besøg, men egentlig, for at forkynde hende, at den Mand endelig var der, hvilken Ebba for Fremtiden skulde kalde Herre og Gemahl. Grevinden kunde intet svare for Skræk og Dronningen forlod hende. Hun gjennemvaagede den strækkeligste Nat i sit Liv. Med Morgenen opsteeg Standhaftigheden i hendes Sjæl. Hun besluttede at vægre sig. Dronningens Hofmænd og Damer kom for at høre hendes Mening, og Ebba udtalede sin Vægring uden Frygt. Forgjæves forestillede man hende, hvilken stor Fornærmelse det vilde være for Grev de la Gardie, at see sit Frieri til hende afviiist; da kom Dronningen og truede med hendes Brede, truede med Magt. Ebba sank ned for hendes Fodder, taus, men beredt til Døden. Da opsteeg Gustavs ofte gjentagne Grindring i hendes Sjæl, for alting ikke at forbitte hans Moder, og paa ingen Maade mishage hende. Og halv afmægtig stammede hun: "Jeg vil handle efter Eders Majestæts Biiilie." Dronningen brusede derfra; Ebba rejste sig op, og skrev i sit Hjertes frygtelige Fortvivlelse et Brev til Kongen. Hun sendte Bud efter Lillie; han havde igjen for-

ladt Stockholm. Da sendte hun en af sine Tjenere dermed. Ak! Brevet kom ikke i Kongens Haand.

Den følgende Dag var stor Cour ved Hoffet til den ny Statholders høitidelige Modtagelse. Hovedstadens talrige Adel, Rigets Store med deres Familier, Kjærnen af det i Sverrig tilbageblevne Ridderskab — selv fra andre Steder og Lande — trængte sig i Galla til den store Fest. Der var foranstaltet besynderlige Høitideligheder til den offentlige Audience; den ellers gjerrige Dronning skuede ingen Omkostninger, for ret kongelig glimrende at modtage Statholderen. Hun havde ladet sig decorere en egen Throne i den store Coursal. Paa den sad hun i fuldt kongeligt Ornat, med Kronen paa Hovedet. Ved hendes Høire havde Hertug Karl Philipp af Södermanland sit ophoiede Sæde, ved hendes Venstre, sad ligeledes paa et høit, thronlignende Sæde Grevinde Ebba Brahe. Besynderlig Udmærkelse for det hele Hof. Christine erkjendte paa en Maade Grevinden som sin Datter ved denne Plads, men tillige som tilkommende Dronning eller kun som Pleiedatter, det maatte blive uafgjort. Den englesthonne Pige var paa Christines Befaling bebyrdet med en Pragt, der næsten lignede den Dronningen havde smykket sig med. Taus og bleg sad han der med sænkede Dine, som endnu vare røde og mørke af den vedholdende Graad. Festens Larm gik forbi hende uden at berøre mere end hendes Dre. Hendes Sjæls store Kummer og den mørke Anelse om en endnu værre Skjæbne omslørede alle Gjenstande for hende med Ligegyldighedens graa Farve.”

Statholderen kom med et talrigt Følge. Han var beklædt med alle sin høie Værdigheds Insignier, en skøn, indtagende Mand. Han overrakte Dronningen sit Bestallingsdekret og blev stædet til Haandkys. Derpaa stod Christine op, for at byde ham velkommen i valgte Udtryk. "J har erhvervet Eder udødelig Fortjeneste af Sverrig," sagde hun, "Kongen og hans Land er Eder evig Tak skyldig, og det Dyrebareste er neppe kostbart nok, for at give Eder et lidet Bevlis paa den Erkjendtlighed, Konge og Folk ville yde Eder. Det Bedste af det Bedste, og det Dyrebareste af det Værdigste, skal det worde; og Lønnen ligne Umagen og Fortjenesten. Kongen har i sin Naade, overladt mig Eders værdige Belønning, Grev de la Gardie, han har forundt mig den høie Glæde, at tage den kostbareste Perle af hans egen Krone og række Eder den, store Søn af en stor Fader, for at den kan blive Eders Fortjenester til en Krone." Og hun førte ham til Grevinde Brahe, sigende: "hele Sverrig har intet Kostbarere end denne yndige Datter af det berømte glimrende Huus Brahe. Hun er den Perle, hvormed Kongen vil lønne Eder. Jeg tager den af hans egen Krone. Forføi Eder til Slottet Rosenberg, og anhold hos Grev Brahe om denne Guldes Haand, den vil ikke blive Eder afflaet, Grevindens Gunst har J allerede; thi hun taledes stedse med Begeistring om Eders Gjerninger. Jeg giver Eder min Betsignelse, Grevinde Brahe, som Eders Pleiemoder og Opdragerinde. Grev de la Gardie er en Mand efter mit Sind for min elskede Ebba."

Den arme Grevinde stod tilintetgjort. Hendes Livsglæders Grav aabnede sig for hende. Hun stred fattet ind. Uden Indvendinger kastede hun sig i hele det forundrede HofFs Paasyn ned for Dronningen, kyskede hendes Haand og takkede for hendes Naade og moderlige Betsignelse. Derpaa vendte hun sig til den høist overraskede de la Gardie, som bød hende Haanden, og sagde med Værdighed: "Uden min Faders Samtykke kan jeg ikke give mit Ord. Er det Alvor med Eders Beilen, Herr Ridder, saa vil I ikke frygte for Beien til Slottet Rosenberg. Jeg vil i Morgen med Hendes Majestæts Tilladelse reise derhen."

"Den er Eder hermed meddeelt og Greven vil ledsage Eder," sagde Christine, høist glad over at hendes Plan var saa lykkelig sat igjennem. Med Lethed vendte hun sig til de forundrede Hoffolk og ordnede med et muntert Naasyn Festens glimrende Fremgang. Ebba maatte snart bortffjerne sig og græd hede Fortvælssestaarer til den næste Morgen. Thi nu var det ude med hende for dette Liv, det indsaae hun; den græsseligste Frost havde fordærvet hendes Blomstren; nu kunde hun ikke bære Frugt. Men mere end alt dette smertede det hende, at Kongen nu alligevel maatte tage feil af hende; thi hun holdt det under sin Værdighed at retfærdiggjøre sig for ham, eller vel endog for ham at anklage hans høitagede Moders Slangelist. Med Beemod tog hun Afsked fra Morgenstjernen, for Fremtiden turde den jo ikke mere lyse for hende. Hun følte nu, at hun for

dette Liv var skilt fra Kongen, men ogsaa, at det snart vilde forundes hende selv at lyse som en Stjerne paa hans Kongebane.

Allerede den hele Sommer havde Dronning Christine sendt Gen efter den Anden af sine Fortrolige til Slottet Rosenberg, hvem tilsyneladende Tilfældet skulde have ført derhen, eller og den Hensigt, at aflægge den syge Greve et Besøg. Det var naturligt, at Samtalen snart kom paa den russisk-poliske Krig — thi hvad havde lagt det patriotiske Sverrig nærmere — og naar det ikke steete, saa bragte hine Herrer den derpaa og undsaae sig ikke for at skildre Kongen som en fræk, ublu Mand, der tilbragte sine Dage i Utugt og sandselig Lyst. Det var jo saaledes blevet dem befalet af Dronningen. Da disse Rygter nu stedse trængte i høiere og talrigere Stemmer til Rosenberg, saa troede endelig den gamle Grev Magnus derpaa og hans Hjerte vendte sig fra Kongen. Men nu opstod ogsaa dybt i hans Underste et mægtigt Onde, der aabnede sig et ulægeligt Saar, og Oldingen følte snart paa sin usigelige Smerte, at han maatte forbløde sig deraf. Dette Saar, denne Smerte var nemlig Tabet af hans Huus's Ære. Havde ikke hans eget Barn været anset som Kongebrud i hele Landet, var Ebba ikke blevet hilset af tusinde og atter tusinde Læber som saadan. Men var det overeensstemmende med hans Ære, at hun var en saa usædellig Konges Elskede? Hvo beskyttede ham for den Skændsel, at Ebba blev tilbagesat og forhaanet af Kongen?

Dg selv i det gunstige Tilfælde, hvis hun blev Dronning, var det ikke ligeledes en Skjændsel, efter Skinnet at have paatrængt sig en saadan Konge? Dg hvorlænge kunde dette Forhold bestaae ved Kongens toielose Sandselighed? Bilde ikke Gustav snart, ifølge sin uindskrænkede Magt, søge at blive af med en saa dydig Gemahlinde, som Ebba lovede at blive? Det var bedre at hun aldrig blev det. Men der hvilede noget Bærre paa hende. Kunde en Brahe taale, at hans Datter havde været en Kongebrud og ikke tillige blevet dennes Egtfælle? Disse Tanker vare de rasende Dolkestik i Oldingens svage Bryst. Dg endelig havde jo det stille, smigrende Dnske, at see sit eneste Barn paa Sverrigs Throne og sit Huus's Glands, ligesom ved dets Slutsteen, stegen til Kongesolpragt, været den blide, nærende Olie, der endnu havde lovet hans Livs sparsomme Flamme Varighed. Den stolte Olding var gaaet til Hvile og staaet op med denne Tanke, den havde krydret hans Maaltid og forherliget hans Dromme; thi i Dromme havde han ofte seet sin Datter som Dronning af Sverrig. Dg nu saae han disse stille nærede Yndlingsønster, disse hans høie Ridderkabs hulde Born, disse hans Alders Livsforhaabninger, hensmelte og forgaae som sorgelige Saagestikkelser; trøstesløs stod han ved sine Forhaabningers Grav, trøstesløs stod han ved sin egen. Hans legemlige Tilstand blev betænkeligere; Lægen havde frygtet for at sende den sorgelige Efterretning til Ebba, at hendes Fader ilede sin Dpløsning imøde med stærke Skridt.

Grev Magnus laae mismodig paa sit Evgelie; han havde en eneste Selskaber, og det var i Sandhed ingen rolig, opmuntrende; det var hans Græmmelse. Da traadte Bude fra Dronningen ind og meldte, at den fra Riefland med stor Vre tilbagevendte og af Kongen til Statsholder over Stokholm udnævnte Grev Jacob de la Gardie, havde anholdt hos Dronningen om Grevinde Ebba Brabe, og var af Grevinden viist til hendes Fader; de la Gardie vilde snart komme til Rosenberg, og Dronningen troede at have handlet overeensstemmende med Grev Magnus Brabes Villie, ved at give den af Sverrig saa hoit fortjente Feltherre Forhaabninger, hvilke han kunde betragte som Bished.

Det var et Dødsstød for den syge Olding. Maaskee havde han endnu i mange Timer troet paa Kongens Ridderlighed, maaskee var der undertiden faldet en Lysstraale i hans Fortvivlelses øde Nat, han havde vel nu og da holdt sine Forhaabingers ned ad Strømmen drivende Skib ved en svag Draad til Strandbredden; men med denne Efterretning var alting forbi. Draaden var sønderstaaet; ravnsort Nat omgav ham; den sidste Draabe Livsolie blev voldsomt rystet ud af den svage Lygte og den lille Flamme skælvede bortdragende paa den forkullede Bølge. En heftig Feber indfandt sig, og den fra Upsala hidkaldte Læge forkyndte det forstrækkede Lyende, at dette var deres Herres sidste Dag, og gav Befaling til hurtigt at hente den unge Grevinde fra Stokholm.

Men neppe var Budet afgaaet, førend Ebba ankom til

Rosenberg, ledsaget af de la Gardie. Et stille, uheldfor-
 fyndende Indtog! Paa alle Ansigter intet uden Skræk,
 Smerte, Bestyrtelse, Bedrovelse, og Bruden med sin
 dybe Grømmelse, Frieren med sin Angst og Forlegenhed.
 Men først da Lægen, dybt bukkende, traadte for hende
 og meldte at Greven, hendes Fader, kun havde Timer at
 leve i, og at Døden allerede begyndte at trykke sit kolde Sis-
 kys paa hans Lemmer, da stod den Ulykkelige uden Bevæ-
 gelse, som et af Lynilden ruineret Træ. Hun undrede
 sig over, at hun endnu formaaede at bære alt dette, og
 ikke styrtede sammen under den uhyre Byrde. Først efter
 nogle Dieblikke kunde hun fatte sig; og nu strømmede en
 Følelse af barnlig Kjærlighed, i hendes Sjæl og opfyldte
 hende ganske. Ved Fraværelsen og Hoflivets Stivhed,
 vel ogsaa ved den ceremonielle Stolthed og den med utal-
 lige vigtige Forretninger bestjæftigede Fader, var den hid-
 til tilbageholdt og undertrykt, saa at Ebba aldrig havde
 vovet et Udtryk af denne Menneſket medfødt Følelse;
 men nu brød den voldsomt frem i dette Dieblik, hidkaldt af
 den fortvivlede Tanke, nu ogsaa snart at skulle miste sin Fader
 og staae ganske alene i den falske Verden. Høit jamrende
 ilede hun i Sideværelset, styrtede paa Knæ for Sen-
 gen og omfavnede sin svage Fader. En forfærdelig
 Skræk, en fortviolet Angst kom over hende, som om hun
 ikke havde elsket sin Fader nok, og maatte nu i de sid-
 ste Secunder af hans Liv indhente det Forsømte,
 og nu tvivlede hun paa ny med ny Smertor om

at kunne opfylde sit Dnske. Det var Udbruddet af et reent, ungdommeligt Hjerte. Et gammelt, i Former stivnet Hjerte foler ikke mere saaledes; det tænker alene paa sit Hus's Vre. Datterens opflammende Kjærlighed var ikke den døende Greve behagelig. Han hævede den kolde Haand iveiret, lagde den paa den grædende Datters Hoved og sagde alvorlig og høitidelig: "Red vor Vre! Forglem Kongen! Bliv værdig det Navn Du bærer!" Og da de la Gardie netop traadte ind i Bærelset, vinkede han ham til sig og sagde: "Jeg veed allerede Alt. Giv mig Eders Haand, Greve!"

Statholderen bleguede. Thi hidtil havde han endnu i Stilhed haabet, at den gamle Brahe vldde sønderrive det Baand, som Dronningen saa listigen havde vævet. Han rakte den Døende sin Haand. Denne greb ogsaa Datterens og formælede to Hjerter, der ikke kjendte, ikke elskede hinanden, mumlende sin kolde, ufrugtbare Betsignelse hen over dem. Ebba havde intet Valg; de la Gardie heller ikke. Begge vidste hvilken dødelig Smerte de beredte den elskede Konge — thi Feltherren kjendte Gustavs rene Kjærlighed bedre end enhver Anden — men Forholdenes sorgelige Magt forlangte tyrannisk det græselige Offer. Og ligesom skjælvende for, at han skulde døe, forend Baandet var sluttet imellem Brudeparret for dette Liv, befalede han at hente Præsten Pelargus. De la Gardie skjælvende for en ny Overlelse, men han turde ikke modsigge Uddingen, hvem Døden allerede sad paa Læberne. Ebba knælede ved Siden af den døende Mand og maastee

for første Gang saae han paa Datteren med Æmhed — det var ogsaa sidste Gang og med bristende Dine. Ebbas fattede sig i sin Smerte; hendes Haand hvilede paa hans kolde Hjerte. Præsten kom ikke saa snart som man havde ventet; og Greven folte sit Endeligt rykke frem. Med neppe hørlig Stemme, fordrede han af Brudeparret, at de skulde sværge ham i hans stive Haand, ikke at skilles ad efter hans Død; thi saa kunde han først dø roligt.

En Time derefter var kun endnu den forgjængelige Deel af Greven tilovers; han havde fuldendt i Ebbas Arme under Pelargus's fromme Bønner. Nu overlod den forladte Datter sig til sin store og hellige Smerte. Nu først syntes hun ret tydeligt at føle det Skrækkelige i sin Stilling, nu indsaae hun, at der heller ikke blev anden Udvei for hende, end den forsonende Død. De la Gardie folte, at ethvert Forsøg paa Trøst fra hans Side maatte forekomme mat og besværligt og overlod derfor den værdige Præst denne sorgelige Forretning. Han selv vovede ikke at forstyrre den ulykkelige Grevinde i hendes Smerte; hvor uskyldig han endog var, saa bebreidede han sig alligevel at have været for eftergivende mod den falske Dronning og ved denne utidige Svaghed at have forstøret Ebbas Kummer til Dødsfortvivelse. Sat i den heftigste Urolighed ved disse Betragtninger, og uformuende til at fatte en fast Beslutning, troede han endelig at finde en Beroligelse, naar han udøste sit Hjerte for den gamle Præst, hvis Hjerte havde indgydet ham en

stor Tilltroe, og bad den fromme Mand om gode Raad. Dette skeete. Efter mange Betænkkeligheder meente Pelargus dog, det var bedre for de Levendes Held, ikke at holde det den Døde givne Løfte, end ved punktlig Dyfkyldelse deraf, at gjøre tre Mennekehjerner, hvoriblandt endog et stort Kongehjerte, ulykkelig for dette Liv. Præsten lovede selv at tage Ansvarret paa sig, og blandt alle de Deeltagende stod han jo Greven nærmest. Med denne Bessked reed de la Gardie, uden at have taget Afssked med Grevinden, allerede noget lettere om Hjertet til Stoekholm, for at opbyde Alt, for at tilbagekalde Dronningens Skridt, angaaende hans Forbindelse med Ebba.

Da han traadte for den stolte Christine og meldte hende, hvilken uhyggelig Brudefart og hvilken gyselig Forsøvelse han havde holdt, da blegnede den Triumpherende. Den fineste Intrigue lader sine Vaaben synke, forladt af List og Mod, naar de usorudseet banke dermed paa Porten til det Hiinsides. Som et blodigt Spøgelse trængte den Bebreidelse sig i hendes Sjæl, at hun havde myrdet Greven for hans troe Tjeneste. De la Gardie benyttede sig af hendes Forvirring til sit Diemed, og bad hende, foregivende den unge Grevindes Smerte, igjen at løse et saa overilet slynget Vaand. Christine var næsten glad over dette Forslag saa meget havde de la Gardies velvalgte Fortælling om Brages Død forstrækket hende.

"Som I behager, Greve," svarede hun skjælvende. Og for endnu at redde et Skin for sig, søiede hun til: "I maa afgjøre det med Kongen, min Søn, hvis Vil-

lie det var. Men Taleren kan ikke være om Tvang, hverken fra hans eller min Side."

Særdels lykkelig ved dette Svar ilede Statholderen den følgende Dag til Rosenberg, baaret af stille Haabs væmodig vaade Binger, thi enhver Mistone i den hulde Grevindes Liv vilde endnu vende sig til reen Harmonie. Og saaledes traadte han med dæmpet Glæde ind i Sorgemaffet for det blidt-alsvorige Smertebillede. Sorte Klæder, mørke Flor omslyngede hendes Skikkelses marmorblege Skjønhed. Hendes Dines Glæds var udslukke; det hang ikke spørgende ved Grevens Træk; det var grædt mat. Og da Statholderen meddeelte hende Dronningens Svar foer ingen Glædestraale over hendes Ansigt, men vel bitter Bemøds Krampe om Læberne. Taus greb hun de la Gardies Haand, da han skjælvende og modløs havde endt, og førte ham ud i Hallen, hvor hendes Faders Liig stod. Hun hævede Sløret og pegede paa den Dødes smertelige Træk, sigende: "Vil I ikke holde Eders ridderlige Ord?" — Og efter en forfærdelig Pause vedblev hun: "Jeg maa holde ham mit barnlige Lovte, og tænk ikke ondt om mig, naar jeg med den Døendes Angstraab beder Eder, ikke at opløse vor Forbindelse. Bredes hellerikke paa mig for denne Paatrængenhed, men troe, at Opfyldelsen af det hellige, min døende Fader givne Lovte, vil være den sidste Handling i mit Liv, hvori mit Hjerte tager Deel. Det er ogsaa snart færdigt. Endnu et Træk og det er dødt. Og som en Død vil jeg vandre blandt de Levende. Jeg

beklager Eder, Greve. Eders Ungdom, Eders Daad, Eders ædle Sind havde fortjent en bedre Løn, end at formæles med et levende Liig. Men er jeg først Eders Gemahlinde ved Præstens Betsignelse, saa kan J igjen skille Eder fra mig; jeg vil ikke vredes paa Eder derfor. Eller endnu bedre, hold ud et Par Uger — længere vil det dog ikke vare — og den Genius, der plukkede denne modne Frugt vil ogsaa bryde dette syge Blomster."

Greven rakte grædende den smertefulde Tomsfrue sin Haand. Han følte en stor Hoiagtelse for hende, og lovede i Stilhed at betragte hende som en uantastelig Helligdom, og af alle Kræfter forskjonne hendes Tornevei.

"Tro mig, ædle Frøken, sagde han, "at jeg ærer Eder med den største Hoiagtelse, og er beredt til ethvert Dieblik at bevise Eder, at intet er mig dyrebare paa Jorden, end J. Kan denne oprigtige Forsikkring berede Eder endog den mindste Trøst, kunde den tilvende mig den svageste Straale af Eders Gunst, saa var vel endnu Meget at haabe for os Begge. Jeg venter Eders Befalinger i enhver Henseende."

"J er en ædel Mand, og jeg skal som Eders Forlovede søge at vise Eder værdig. Forund mig Sørgaaret for min Fader. Maaskee helbredes mit sønderebne Hjerte i Gensomheden og jeg faaer min Rolighed igjen. Drag mig derfor ikke ud i Verden. Jeg vil leve stille paa Rosenberg. Om et Aar forener Præstens Haand os."

"Saa være det, paa mit ridderlige Ord!" svarede Greven.

Efter at have bivaanet den afdøde Greves høitidelige Bisættelse vendte de la Gardie tilbage til Stockholm med den største Agtelse og Erbødighed for sin Forlovede. Der blev hans Forlovelse med Ebba Brahe formelig be- kjendtgjort ved Hoffet.

Nogle Dage derefter blev den tydske Baron Münnichs Liig trukket op af Mælarløen. Hertug Carl Philipp paastod, at hans Ven og Fører var forulykket paa en Spadseretour. Han selv blev af sin Moder overøst med de kostbareste Gaver, og Erik Bjørnsdal glædede sig fra nu af ved Dronningens mest udmærkede Naade.

Sjette Kapitel.

Med heftige Skridt spadserede Maleren de Change op og ned i Hertug Johan af Ostgothlands Værelse paa et af de hertugelige Slotte. "Altsaa I vil ikke?" spurgte han heftig og med giftlynende Dine Hertugen, der rolig sad i en Stoel. "I vil ikke stille Eder i Spidsen for Sammensværgelsen, hvilket I tidligere lovede mig saa høit og helligt?"

"Nei!" svarede Hertugen, "og I kan i Sandhed ikke tvinge mig dertil. Troer I at kunne udrette noget Dygtigt, velan, saa gjør det. Jeg vil ikke hindre Eder deri; men jeg vil først afvente, hvorledes Tingene løber af, og i Sandhed, ingen klog Mand vil fortænke mig

derfor. Forsigtighed er god til Alt. I har begyndt Uffairen; jeg har ikke bekymret mig derom. Nu forlanger I at jeg skal troe Eder paa Eders Ord, at Alt staaer fortræffeligt, der behøves kun min Person og det hele Evertig tilfaldt os; men med Eders Tilladelse eller ikke, vover jeg at drage nogen Tvivl om Eders udsagn; thi det har stedse forekommet mig, som om I just ikke var nogen synderlig Ven af Sandheden. Nu vil jeg i Sandhed ikke stille mig i den Lovhud, som I hidtil har baaret. Staae Eders Sager godt, saa er det endnu tidnok at stille mig i Spidsen. Dermed Basta!"

"O denne usalige Bankelmødighed vil drage Eder i Fordærvelsen!" raabte Maleren fortvovet. Hvor forskjellig fra dette talde I ikke forrige Vinter og Foraar."

"Men nu behager det mig at tale saaledes!" lo Hertugen og gik ind i Sideværelset, hvor Lodoiskas blode Arme omfavnede ham.

Maleren knyttede Næven og skjar Tænder. "Uvær-dige Usling, det skal blive Dig gjengjældt!" Derpaa gik han og traf Anstalter til Afreisen. Efter nogle Timers Forløb traadte han ind i Grevinde Lodoiskas Værelse. Hertugen havde kort i Forveien bortfjernet sig. Og I vil ogsaa blive Eders Kirke, Eders Konge og mig utro?" spurgte han skarpt betonet.

"Jeg vil kun tjene Dem endnu mere her," svarede hun skjælvende og bleg.

"Velan, saa følg mig, saa bliv ikke en Time længere hos denne Usling paa Sjæl og Legeme. Hvorledes? I skjælver? I vil ikke? I vover at have en egen Villie?"

"Jeg gav Hertugen mit helligste Løfte, ikke at forlade ham," svarede den Angstfulde den forbittede Mand

"Hvem er I Pligter skyldige? Hvem har I Løfter at holde? Ingen uden Gud. Og ham og os gav I tidligere Eders Ord. I kan ikke tage menneskelige Hensyn saasnart Kirken gjør Fordring paa Eder. Altsaa nok engang: følg mig."

"Nei! nei!" raabte Grevinden fortvivlet.

"Hvad der videre skeer, er Eders Skyld," sagde Maleren rolig og med tilbageholdt Raserie. "Kirken støder Eder ud som en Bastard og jeg forbander Eder i Guds Navn. I er belagt med Band og Interdict." Rasende gik han derfra; Grevinden sank i Ufmagt truffen af disse Ords frygtelige Magt. Saaledes traf hendes Pioger hende. Da Hertugen fik Efterretning derom, greb han efter sin Sabel, for at tugte Maleren, men denne var allerede ileet derfra med hurtige Feste."

Den følgende Dag lod de Change sig melde hos Hertuginde Marie i Norköping. Med krybende Bønlighed hilsende han den tungsindige Fyrstinde.

"Mit Hjerte oprører sig," sagde han til hende "naar jeg her maa see Eder, ophoiede Frue, kun beskæftiget med Eders Smerte. O, hvor bitter maa denne Smerte være, som en Bolerke bereder Eder, en skjændig Dvinde, der frariver Eder Eders Gemahls Hjerte."

"Saa er det dog sandt," sagde Maria bestyrtet,

hvad man har sagt mig, at Johan svælger i den skønne Polakindes Indigheder i Stockholm."

"I Stockholm? Da er I falsk underrettet. Paa hans Slot Elmensteen lever han med hende i salig Afholdenhed. Der belee de Eder og Eders Kummer."

Disse Ord fore som et gloende Jern gjennem den stolte Fyrstindes Hjerte. Med et vild Angstisfrig foer hun op og raabte: "Ha, saa skal min frygtelige Hævn komme over dem som et Uveir over de sorgløse Sovere ved Midnat." Efter en halv Time jagede hun uden Ledfagelse, som en Furie, paa en vild Løber ud af Slottet.

"Vel bekomme!" lo Maleren djævelsk. Derpaa besteg han ogsaa sin Hest og reiste langt ind i Landet, til han ankom til Grev Lovenhoveds Slot.

"Endelig! endelig!" raabte den vilde Sten Lovenhoved ham imøde. "Vi ere næsten fortvilede for Eder. Den Gamle sidder deroppe som en Maar og udlader Gift en paa sit eget Kjød. Hvis vi ikke ile, gaaer han ud som et Lys."

"I er meget for heftig! I slige Ting er Saalmodighed den største Dyd!"

"I taler just ikke glædeligt. Hvorledes staae vore Sager hos Hertugen?"

"Slet. Meget slet. Saalænge jeg holdt Druen for Ræven, lovede han Alt, indgik Alt; nu da han har mættet sig derpaa, sætter han sig paa Bagbenene. Dæ-

velen hente alle Uslinger. Han vilde gjerne have de stegte Kastanier, men han vil ikke hente dem ud af Steden. Naar vi have raget dem ud med vore Potter, saa vil han spise dem. Det er til at ærgre sig død over."

"Har jeg ikke stedse sagt Eder, hvorfor den blege Knos var mig saa modbydelig. Jeg kjender slikt Lumpenpak. Men bliv, Dreng, Kastanierne skal ikke kradsse Dig i Halsen."

"Hertugens uventede Tilbagetroeden tvinger os nu til at bryde løs uden videre; thi han er ikke at stole paa. Det kommer ham lige saa lidet an paa at forraade os."

"Jh saa ile vi, ile i Djævelens Navn. Den Gamle vil igjen faae nyt Liv, naar det brænder løs."

"Er Gyllenhjelm endnu ikke kommen?"

"Ogsaa paa ham har jeg hidtil ventet forgjæves. Efter Eders sidste Brev maatte han allerede have været her for flere Dage siden. Det gaaer altsammen fortvovlet langsomt."

"Han skrev til mig fra Stockholm og bestemte Dagen til sin Afreise. Linskys Breve sendte han mig ved et Silbud, saavel som alle Papirer der angik os, til Norkøping. Skulde nu ogsaa et Uheld være tilstødt ham, saa har han intet hos sig, der kunde bringe os i Fare. Vi kan ogsaa vente ham endnu. Hvo veed hvilket Tilfælde der kan være tilstødt ham."

"Kom nu til min Fader. Synet af Eder vil allerede bringe ham noget paa Benene."

"Hvad bestille de tvende Bønderpiger? Har I behørig forberedt Rikke, i hvis glatte Ansigt Gyllenhjelm saa mærkværdig har forgabet sig, paa at hun snart skal blive Frue uden Præstevelsignelse?"

"Derfor maa Kapitain Gyllenhjem selv sørge. I veed, jeg gjør ikke meget af Fruentimmer, og mindst af anden Mands Eiendom. Hvad jeg behøver maa mine Bønder levere. Men en god Skilling have vi fortjent for de to Bestiers Bevogtning, hellere passe paa Lopper end paa Dvinder. Med et saadant Hverv maa I ikke komme til mig en anden Gang. Dersom jeg ikke havde vidst, at det kom Gyllenhjelm saa meget an paa den Talende, og Eder den Stumme, saa havde jeg ladet dem løbe."

"Nu hvad Dndt have de da gjort, siden de have tildraget sig Eders Unnaade i saa høi Grad."

"Har jeg ikke for deres Skyld ladet to af mine Bønder flyde. En Tredie sidder endnu for de Bestiers Skyld i det graa Kammer, ti Favne dybt under Slottet. De havde Bagt hos de listige Dvinder, og den lille stumme Carnaille, undveeg en Gang for dem hver, den første Gang til Landsbyen, og der har hun, den Sorte vide hvorledes, forraadt Bønderne hele Historien om hendes Fangenskab; den dummeeste Hund havde forstaaet hendes Gebærder, saa tydelig havde hun gjort det. Jeg har iøvrigt givet den Befaling, at hvo der taler

derom skal skydes. Hvad bryder jeg mig om en Slump af de Karle. Vi lod sætte efter og greb hende; men Inngen veed endnu, hvorledes hun er kommen ud af Slottet. Den anden Gang havde Bægteren drukkert sig fuld; det lille Bæst var smuttet ud af Døren som en Kal. Nede i Skoven mødte en af vore Tjenere hende, som var til Hest. Neppe saa hun ham, saa tog hun Flugten ind i Skoven i de tykkeste Buske, hvorhen han ikke kunde komme med Hesten. Men han havde en Hund hos sig, den hidsede han efter hende. Hunden greb hende ogsaa virkelig, og rev hende, da hun ikke vilde staae, et stort Stykke ud af Løgen. Jeg lod hende udbetale nogle velmeente Slag, men det hjalp ikke; thi en Morgen var hun igjen affted. Hun kunde ikke være kommen ud af Slottet; thi hun blev savnet førend Porten blev lukket op. Jeg lod Alt gjennemsoge, men fandt hende ikke. Om Aftenen finder en Pige hende i Duehuset, hvori hun var klattret op med Livsfare. Jeg bliver ganske uhyggelig hver Gang jeg kun seer den lille Padde."

Maleren loe, og trøstede den vilde Greve med at han ikke længere skulde passe paa den lille Stumme eller den store Talende. Begge stige op i den Eneboerhytte i hvilken gamle Grev Lovenhoved var skjult for Menneskenes Dine.

"Mag det snart saaledes, Pater, at jeg kommer til at aande frik Luft og uhindret kan drage om paa Sver-

rigs Grund, eller det er ude med mig," sagde Axel Løvenhoved til Maleren.

"Jeg er netop kommen i det Diemed," svarede de Change. "Send Eders Bude ud til de forbundne Adelsmænd i denne Provinds og lad dem sammenkalde til en Raadslagning. Vi ville bestemme Udbruddsdagen og lade den melde til de fraværende Bundsforvandre."

"Belan! Belan! Saa være det!" jublede den hævn-gjerrige Olding.

Budene bleve udsendte og den næste Dag kom flere end tyve Adelsmænd paa Slottet. Samme Dag ankom ogsaa Kapitain Gyllenhjelm og blev af de Forsamlede modtagen med stor Jubel. Efterat han havde hilset Alle og underrettet dem om deres Anliggendes Tilstand i Lief-land, aflagde han den skønne Kone et Besøg, for at gjøre hende bekjendt med hendes tilkommende Skjæbne.

Rikke var bleven meget blegere. Græmmelse og Længsel og den uvante Stueluft havde naget paa hendes Sundhed. Da Gyllenhjelm traadte ind tilkastede hun ham et foragteligt Blik; men Christine sprang op, løb som rasende mod Kapitainen og søgte med krumme Hænder at sonderkradse hans Ansigt. Han maatte næsten opbyde sin hele Kraft, for at holde hende fra sig. Til- lige udstødte hun saa rædsomme Toner, at han begyndte at gysse for dette Uhyre, hvis blege Ansigt var fortrukket af de vildeste Lidenskaber, til det modbydeligste Fjæs. Ikke affrækket ved et hæftigt Stød, gjorde hun ny For-

søg paa at komme sin Tjende paa Livet, og Gyllenhjelm saae sig nødt til at hidkalde nogle Tjenere, for at faae Ro, og ei forstyrres saa ubehageligen i sit Frierie til Rikke. Tjeneren befalede han forbittet, at bringe den Lille bort og dygtig pidse hende. Men neppe havde han givet denne grusomme Befaling, førend Rikke fastede sig ned for ham og hændervridende, med rørende Bønner bad om Staausel for sin arme Søster.

"Den kan Du kun faae ved lydige at føie Dig i min Billie," svarede Gyllenhjelm haanlig.

"Og hvad er Eders Billie, Herr Kapitain?" spurgte den Ængstede. "At Du bliver min Kjæreste," svarede Soldaten.

"Aldrig; jeg er Tycho Lilies forlovede Brud og Intet skal bringe mig til at bryde min Trofskab imod ham."

"Velan, saa skal den Lille føle Knuten til hun bliver fort," raabte Gyllenhjelm vild.

"Forfærdelige Menneſke!" jamrede Rikke. "J kommer til at forsvare for Gud hvorledes J hanler med et Par uskyldige Sødsfende."

"Det er min Sag!" haanloer Gyllenhjelm.

Under denne Samtale havde Christine med sande Tigeroine og et vredt Ansigt iagttaget sin Søster og Kapitainen, nu stillede hun sig pludseligen med stor Trods imellem Begge, betydede Rikke med et bydende Bink af sin Haand og en høist udtrykfuld Mine, at hun skulde tie, derpaa vendte hun sig til Kapitainen, knyttede Næ-

verne, stampede i Gulvet, Hjar med Tænderne, grinede græsfelig ad ham, og gav ham derpaa at forstaae, han skulde kun lade hende slaae ihjel. Rask dreiede hun sig igjen om, og betydede Rikke hun skulde ikke vredes derved og kun blive standhaftig.

”Himmelske Skabning, Du vil dø for mig!” græd Rikke fortvivlet. ”Hvis I har et menneskeligt Hjerte i Brystet Kapitain, saa maae I have Medlidenhed med os. Men er det af Steen, saa dræb hellere mig, end dette ulykkelige Barn, der maa dele min Ulykke, at behage Eder, i dens skræffelige Følger, uden at behage Eder. I skal aldrig formaae mig til at opoffre mit Liv til den Skam og Skjændsel, som I byder mig; men tilføier I dette Bæsen noget Ondt, saa tilsværger jeg Eder ved den allestedsnærværende Gud, der seer Eders græsfelige Forbrydelse, og vist ikke vil lade den blive ustraffet, at jeg vil finde Midler til at give mig Døden, skulde jeg end styrte mig ud af dette Vindue paa de spidse Stene, hvorpaa dette Slot er bygget. Gjør nu, hvad I vil.”

Kapitainen vilde gjerne sætte sig i en lunefuld Stemning og vende det Hele til Spøg, men det lykkedes ham selv saa slet og Rikke saa saa surt, Christine saa forbittret dertil, at han snart følte sig saare ubehagelig stemt og bortfjernede sig med det Forsæt, ikke igjen at handle saa plump, men udtænke en finere Plan til at forføre Rikke.

Som en Folge deraf blev ogsaa den følgende Dags

Aften Rikke — men ikke Christine — nødte tit at deeltage i en Banket, som Slotsherren gav sine Gjæster. Men da Rikke meget bestemt erklærede, hun vilde ikke gaae uden sin Søster, saa maatte man for at forebygge et andet ubehageligt Dyrtrin, der ikke laae i Gyllenhjelm's Plan, give efter. Gjæsternes raa Glæde blussede i vild Larm ved de opplantede Wiinkander, og fra Læberne flød Salens larmende Bolger uophørligen i den gale Kred, da Pigerne frygtsomme traadte ind. Nogle qvindelige Vaseners Nærværelse, som dog pleier at tilbageholde Mændenes Raahed, formaaede ikke denne gang at opreise den allerede gjennembrudte Dæmning; rundt omkring ønskede man i høie udbrud Gyllenhjelm Lykke til den skønne Kjæreste, lod dem fortælle Historien om hans Bekjendtskab med Rikke Stråmsfeld, formaaede endelig Rikke, der listig nok undgik alt, hvad der ikke gjorde hende Skam, til at synge et Par Folkesange fra sit Hjem; men derpaa overlod Herrerne sig igjen til deres tidligere Forfølelse, spirede og skjældte paa Kongen, Enkedronningen, Orenstjerna, og andre af Kongens tro og hengivne Mænd i Rigstraadet, bragte Kong Sigismund af Polen, som deres rette Herre et Bivat og strede i utæmnet Fuldstab om Rigets første Værdigheder. Rikke lyttede efter — man bekymrede sig ikke om hende — ogsaa Christine syntes at forstaae hvad her foregik, og meldte Rikke det ved nogle sjaaalne Blikke. Samtalen gik snart videre frem, og Rikke erfarede Dagen paa hvilken Dyrtrøret skulde begynde, hørte Dffrene nævnes ved Navn,

var Bidne til den djævelske Glæde, hvormed man ventede de grusomme Mordscener, og hørte med Gysen hvorledes mangen Scene blev rædsomt udmalet. Ligesaa lidet som Christine lod hun sig mærke med sin indre Bevægelse.

Snustyndet, hvis Herrers tyranniske Strænghed, sjelden tillod dem en lystig Time, havde ikke undladt at drage Fordeel af den almindelige Glæde, og tilegne sig deres Deel af Festen, d. v. s. drikke saa meget af de eensgang aabnede Lønder, som det var Enhver muligt. Fra Herrers Livpage indtil den sidste Trodsknægt, var Alt denne Aften salig paa Slottet. Denne Omstændighed undgik ikke de tvende Sødskende, og Enhver byggede sine forskjellige Planer derpaa. Da de vare blevne førte tilbage til deres Værelse af deres forsigtige Bogter, bemærkede Rikke at Christine rast skjød noget ind i Laasen paa Døren, der førte ud til den Gang, hvor deres Værelse laae. Denne Dør blev, siden Christines Forsøg paa at undfly, ved Nat og Dag omhyggelig bevogtet, og ikke alene ved Laas, men endog med Slaaer. Der kunde allsaa ingen Undvigelse finde Sted uden gennem Vinduet men ogsaa her viste et eneste Blik Umuligheden deraf, uden en uhyre lang Stikkestige; thi en svimlende Dybde gæbede dem imøde.

Rekke vare Søstrene alene førend Christine hurtig samlede Klæder og Lintoi sammen, og begyndte at danne en Dukke deraf, der lignede hende i Størrelse og Forlighed. Denne Figur gav hun nu sine Klæder paa,

satte en Nathue paa hende, og lagde hende i Sengen med den forreste Deel vendt mod Bæggen, men den bageste Deel vendt saaledes, at den største Deel deraf kunde sees. Alt dette fuldførte hun med en ubeskrivelig Hurtighed. Selv klædte hun sig ganske nøgen, øste det i Lampen værende Olie i Haanden, og bestreg sit hele Legeme dermed, saa at hun var glat som en Kal. Derpaa fremtog hun til Rikkes Forundring fra det bageste Hjørne af et Skab paa Sorden, et Bridbor og betydede Rikke at lyse sig, hun vilde undsly og skaffe Hjælp. Rikke sagde hende endnu, hvad man paa Slottet havde fore med Kongen, og Christine svarede med heftige Pantomimer hun vilde bringe Efterretning derom til den rette Mand. Begge gik nu til Døren til Gangen, Christine tog fat og det var tydeligt at mærke, at Døren ikke var i Laas, men kun holdt sammen med en Slaa. Christine havde i Forveien, ubemærket af den drukne Bogter, stukket et Stykke Træe, hun havde forsynet sig med til dette Dømed, i Laasen. Nu angav hun med Nøiagtighed Stedet, hvor Laasen maatte ligge uden fra, satte Boret ind, og gjennemborede Døren, til hun kom til Slaaen, ved Siden af borede hun et andet, derpaa et tredje Hul og gjennembrød Mellemrummene med Boret, Derved vandt hun Spillerum for Boret, og kunde nu formedelst det Sidste stykke Slaaen tilbage Stykke for Stykke indvendig fra. Men endnu havde hun ikke fuldendt dette Arbeide, førend hun pludseligen holdt inde og betydede Rikke at lytte. Denne hørte endnu intet, men Christine bød hende ile

tilbage i Værelset med Lysen og hurtig lægge sig i Sengen. Dette skeete. Christine traadte tæt hen til Hængselserne. Formedelst den overordentlige fine Følelse, hun besad, havde hun hørt nærmende Fodtrin, førend Lyden deraf endnu kunde naae hendes Søsters Dre. Slaaen blev nu fuldkommen skudt op, Møglen dreiet om i Laasens og Døren stødt op. Derved blev Christine bedækket af den. Hun saae endnu at Gyllenhjelm vakkede over Gången til deres Værelse, derpaa smuttede hun frem, sprang hurtig som Lynet ned ad Trappen og var i faa Dieblikke nede i Gaarden. I en af Staldene vidste hun var Pigernes Sovested. Hun sneg sig ind, tog hurtig en Kjole og var med nogle Sæt ved den tillaaede Port. Ved den nederste Deel deraf, hvor de to Fløie stodte sammen, havde der ved den ene Fløis Hæven dannet sig et lidet Rum mellem Jorden og Porten. Christine havde flere Gange seet, at Hundene krobe her igjennem naar Porten var lukket. Med uhyre Anstrængelse tvang hun nu sit smalle Legeme igjennem den snævre Abning. Den Glathed som Olien havde givet hendes Legeme hjalp vel meget — og uden denne var hun ikke kommet igjennem — men det forhindrede dog ikke, at det haarde Træ jo skurede Huden af paa Skuldre og Hofter og kun lod hende slippe blodig igjennem. Men hun følte ikke Smerterne, kastede Klæderne over sig, og sprang som en Gazelle ned ad Bjerget og stedse raskere over Marken, som om Stormvinden førte hende afsted. Da hun kom til den næste Landsby, saae hun endnu Lys i Værtshuset.

Længselen efter at faae et bedre Klædningsstykke, hvori hun kunde fremstille sig for Dommeren, saavel som at faae Efterretning om Weien til Staden, for ikke at gjøre en unyttig Omvei, drev hende hen til Huset. Dog nærmede hun sig med den største Forsigtighed og hendes Dine rullede, som Rattens til alle Sider. Saaledes var hun kommen fra den ene Side til Huset, nu klatrede hun atter som en Kat op ad Muren til Vindueskarmen, klamrede sig fast i Vinduesposten og kiggede ind i Stuen. Men neppe havde hun kastet et Blik ind i Stuen, førend hun skjælvende paa alle Lemmer og udstødende en glad Lyd, sprang baglænds ned, foer som en Piiil til Døren, rev den op, styrtede med vild Jublen ind i Stuen til en Soldat, som ganske bestyrtset over dette usædvanlige Syn, sprang op fra Bænken og veeg tilbage. Det var Tycho Lilie, som, følgende Gyllenhjelm's Spor, nogle Timer senere end denne var kommen til Landsbyen, og allerede havde begyndt sit Speideri. Neppe havde han af de forvirrede Toner og heftige, sælsomme Bevægelser kjendt den stumme Christine, førend han hengav sig til hendes stormende Kjærtegn og medens han blidt besvarede dem, afventede en roligere Stemning. Denne indtraadte vel ikke, men hun rev sig pludseligen løs fra ham, traadte i Midten af Stuen i Tychos og Værtshuusfolkene's Paasyn og søgte med en Hestighed og Hurtighed i sine Bevægelser, Miner og vilde Toner at gjøre dem opmærksomme paa hvad der foregik paa Slottet. Snart forstod ogsaa Tycho, at Rikke blev indespærret deroppe, at

Christine var undveget, Gyllenhjelm havde været paatrængende mod Rikke og var heftig bleven afviist, at mange Adelsmænd befandt sig paa Slottet, tilligemed Maleren de Change, og havde sammensvoret sig mod Kongen, at Oprøret snart skulde bryde ud o. s. v. Herpaa drev hun Tycho til samme Hurtighed, som hun selv havde anvendt.

Denne betænkte sig heller ikke længe, men sadlede sin Hest, købte af Værtinden nogle Klædningsstykker for Christine, befalede hende at vadse sig reen for Blod og Dne, og klæde sig paa, leiede en Vejviser og tog den Stumme til sig paa Hesten. Saaledes gik Reisen fort, og med Morgenens Frembrud ankom de til Staden. Tycho forsoiede sig strax til Dommeren og fremviste en af Kantsleren Ørenstjerna underskrevet og forseglet Arrestbefaling mod Maleren de Change og Kapitain Gyllenhjelm, og angav, at Begge befandt sig paa Sten Løvenhoveds Slot. Paa denne Befaling maatte Dommeren strax sende halvtredshindstyve ridende Stadssoldater med deres Hovidsmænd, alle med skarptladte Geværer til Slottet. Tycho havde ligeledes forsynet sig med et godt, ladt Gevær. Den lille, stumme Heltinde reed foran paa en egen Hest. Hende havde man ogsaa maattet give en ladt Pistol; hun havde forlangt det med Utaalmodighed.

Genimod Aften ankom Toget til Slottet. Det blev uhindret indladt gennem Porten; thi man holdt dem i Skumringen for at være Medsammensvorne, og tænkte

paa intet mindre end et fjentligt Overfald. Dertil kom at de fleste af Adelsmandene, som her havde været forsamlede, vare igjen ved Daggry redne hjem, og havde lovet at vende tilbage med Selskab. Tycho og Stadstjernerens tvende Førere gik strax ind i Dagligstuen, med en spændt Pistol i hver Haand. Der fandt de Maleren' Grev Sten Lovenhoved og nogle Andre.

"I Kongens Navn!" sagde den ene Anfører, da de traadte ind. "Tvende Mænd her ere vore Fanger, Maleren de Change og Kapitain Gyllenhjelm."

"Denne her er Maleren!" raabte Tycho pegende paa de Change; men han, der aldrig, ikke engang for et Diebluk tabte Aandsnærværelsen, foer ved disse Ord, som en fra Buen flyvende Piil imellem dem, kastede den ene omkuld og naaede Døren. Vel lynede fire Pistolskud efter ham, men intet traf, og han var sikkerlig undkommen, naar han kun først havde naaet Trappen, thi Slottet havde flere ham bekjendte Udgange; men hans Skjæbne ventede ham udenfor Døren. Han løb Døden i Armene. Lænet op ad Bæggen stod udenfor Christine, paa hvem Ingen mere havde agtet, lurende, og med de sunklende Dine heftede stirrende paa Døren, som en Tiger, der i Baghold venter paa sit Bytte, med sin Pistol i Haanden. Neppe aabnedes Døren, saa udstrakte hun Armen; de Change rasede fremad, hun trykkede af, Jesuiten styr-

tede ned med en græsselig Forbandelse og svømmede i sit Blod. Strax kom de Andre ud af Værelset og Trappen vrimlede allerede af harniskklædte Mænd. Da den vilde Sten Lovenhoved og hans saa Kammerater saae denne Overmagt, afstode de fra ethvert Forsøg at ville modsætte sig, især da Tycho erklærede dem, at Arrestbefalingen kun gjaldt de tvende nævnte Mænd, hvoraf den Eine, gjennemboret af det stumme Barns Kugle, allerede laae død paa Jorden. Lovenhoved tænkte: "de Døde tale ikke," og besvarede i meget maadeholdende Tone Hovidsmændenes Spørgsmaal efter Gyllenhjelm: "at denne fra i Morges paa en ubegribelig Maade var forsvunden af Slottet, og hidtil forgjæves søgt i alle Gemakker, saavel som i den nærmeste Omegn. Sandsynlig har han anet sin Skjæbne, eller paa en eller anden Maade faaet Efterretning derom og derfor i rette Tid begivet sig paa Veien."

Saa ærgertlige endog Stad tjenernes Hovidsmand vare over kun at finde en af Fuglene død og slet ikke den Anden, saa lidet bekymrede Tycho Lilie sig derom, men ilede med lidenskabelig Kjærligheds Hurtighed, ledet af Christines Haand, til Riffes Værelse. Et heftigt Skrig, hvormed Naturens Datter, blottet for al lært Dannelselse, — thi i den høieste Smerte og høieste Henrykkelse viser Mennesket sig ukunstlet — og Rikke hang, udgydende Gjensynets Glædestaarer, ved Tychos Hals. Snart kom det ogsaa til gjensidig Meddelelse. Da Tycho spurgte

hende, om hun intet vidste om Gyllenhjelm, blegtede hun og slog Dinene ned. "Tycho," sagde hun derpaa med dæmpet Stemme, "jeg maa opdage Dig noget Frygteligt. Din Brud er en Morderste."

"For Frelserens Død!" raabte Officieren forskædet.

"Hør mig, Tycho! Da Christine igaar Aftes undveeg, traadte Gyllenhjelm noget beruset ind til mig, uden at bemærkes af Nogen af de Andre, der hellerikke vare deres Sandser mægtige. Fritag mig for at gjentage de skjændige Ord og Tilbud som han yttrede mod mig; de oprørte min Dwindelighed saa meget, at jeg hævdede mig over dennes Grændser, og endelig, da jeg blev truet med Magt af den frække Mand, forsvarede mig som et rasende Dyr. Men han vilde dog endnu have overvældet mine synkende Kræfter, dersom min Stjæbne ikke i Farens heieste Dieblik — jeg vidste jo ikke mere hvad jeg gjorde eller tænkte — havde ført Haanden til Grebet af hans Dolk, som han tilligemed Sværdet bar ved Siden. Daabnet var blankt og sad allerede i samme Dieblik i hans Bryst. Rasende drog han Sværdet og slog efter mig, jeg flygtede paa Gangen; han vilde sætte efter mig, men jeg havde truffen godt, han styrkede til Gulvet og havde faa Dieblikke derefter udaandet sit Liv. Men nu kom ogsaa en græselig Angst over mig, desnagtet forlod Bevissheden mig

ikke. Først søgte jeg rast at tilintetgjøre Blodsporene, derpaa fløi den Tanke mig igjennem Hovedet, at skaffe mig af med Liget. Her fra dette midterste Bindue seer man en forfærdelig dyb Kloft, hvilken, som jeg godt havde bemærket, neppe blev betraadt af nogen menneskelig Fod. Jeg opbød alle Kræfter, for at slæbe Legemet til Binduet. Derpaa styrtede jeg det ned. Det var en forfærdelig Følelse da jeg hørte det dumpe Slag neden fra. Herpaa søgte jeg omhyggelig at tilintetgjøre de sidste Spor af Blodpletterne og kastede derpaa Linnedet, hvormed det var sseet, efter Liget. Saalænge jeg endnu havde været saa meget beskæftiget, havde jeg ikke havt Tid til at tænke efter over min Tilstand, men nu i Roligheden forekom den skrækkelige Bevissthed om samme mig saa meget trostesløsere. Dødsangst og Feberhede pinte mig hele Natten. Noget Rolighed gav Dagen mig og den Omstændighed, at man til min Forundring ikke savnede Kapitainen. Dette var først Tilfælde henimod Middag. Han blev søgt hos mig, men man bemærkede ikke min Bæven og nu er jeg forløst."

"Frelserinde for Din Uskyldighed, lad Dig omarme! Heltemodige Brud, lad Dig kusse!" jublede Tycho, og han og Christine omklamrede den stærke Pige. Tycho fortalte hende hvad Christine havde gjort og denne ledsagede Fortællingen med sine Gebærder.

! Gyllenhjelms Lig blev af Stadsoldaterne hentet sønder-

knuust ud af Klostren. Derpaa gik Toget, med begge Søstrene i Midten, fremad. Sten Lovenhoved og hans Fader Apel reiste endnu samme Dag bort for at indskibe sig. Den Gamle døde snart derpaa i Polen; Sten erholdt nogle Aar senere, efter Ansøgning, Kongens Tilladelse til at vende tilbage.

Tycho og begge de befriede Søstres Vei gik lige til Stockholm. Der meldte de sig hos Rigs-kantsleren, og ifølge deres omstændelige Udsagn bleve flere mistænkelige Udele-mænd fængslede.

Efterat Rikke og Christine havde aflagt deres Fader et Besøg i Fængslet, bragte Tycho begge Søstrene til Rosen-berg. Ebba smilede veemodigt, da den lykkelige Rikke ved sin Brudgoms Haand traadte ind til hende. Saaledes smiler et bristet Hjerter over Jordens Glæde. Hun begavede Rikke rigeligt, men viste ikke mere den tidligere Deeltagelse og Hjertelighed for hende! Christine derimod maatte endnu blive nogle Timer hos hende. Det stumme Barn udgjød Taarestømme og det var ikke til at bestemme om det var over den gamle Greves Død eller den ulykkelige Grevindes Stilling.

Dagen derpaa modtog det salige Fædrenshuus i Upsala de tre, længe savnede Gæster. Mester Peter Lilie omarmede den elskede Søn, kysede den dyrebare Svigerdatter og lod sig uhindret kjærtegne af den Stumme. Kone og Børn jublede; det var en stor Fæst.

Et var Uger vare hurtigt forløbne i lutter Lyst og Glæde, og Tycho maatte, manet af sin Pligt, tænke paa at vende tilbage til Hæren. Dele Familien ledsagede ham til Stockholm. Men der hørte de overalt det Rygte, at Kongen vilde komme om nogle Dage. Tycho forespurgte sig hos Rigs-kantsleren og erfoer med Bestemthed Kongens snare Ankomst. Han besluttede derfor at opsætte sin Afreise og først at forestille sig for Monarken i Stockholm, da man ikke kunde vide hvorvidt Fredsunderhandlingerne vare rykkede frem og om hans Reise til Plesland var nødvendig.

Kongen var virkelig allerede paa Havet og ilede med længselsfuld Elskovs bevingede Hast til de smerteligt savnede Penater. Men Krigen var paa ingen Maade endt og kun Rigs-kantsleren Orenstjernas gjentagne, paatrængende Opfordring og hans eget Hjertes Stemme havde formaaet Gustav til at give sit Kongeskibs Flag og Seil til Priis for de gunstige Vinde.

Den Undersøgelse nemlig, hvortil Bonden Knud Stråmsfelds Fængseling havde givet Anledning, forste Kantsleren til bestandig dybere Afgrunde. Duds-kabens og Listens affhyelige Bæv afhyllede sig bestandig mere og mere, saa at han tilsidst ingen Dag troede at være sikker for det meest rasende Udbrud af et Oprør af Adelen. Han afslagde strax Kongen noiagtig Beretning og gjorde ham opmærksom paa Sammensværgelsens Forgrening i den

lieslandste Veir, men opfordrede ham tillige til saa hurtigt
 som muligt at vende tilbage til Stockholm. Dog før end
 Rigs-kantslerens Brev kom til Nowgorod var Linsky og
 mange af hans Tilhængere allerede for længe siden und-
 vegne. Jesuiternes Udsendinge pleie at have meget forud
 for Andre i Hurtighed. Kongen besluttede at øve den
 ædleste Hævn mod de Mistænkte. Han behandlede dem
 endog med Mildhed, Godhed og Velwillie, han begavede
 mange, ophøjede andre til høiere Poster og viste Alle ved
 en exempellos Abenhjertighed i sine Handlinger, hvormeget
 saavel det Heles som det Enkeltes Vel laae ham paa
 Hjertet. Denne Kongens Wiisdom qualte ogsaa Oprørets
 sidste Junker; de Sammensvorne skammede sig, forundrede
 sig over at de havde kunne ladet sig indtage mod en saa
 fortræffelig Herre, angrede med Alvor deres tidligere
 Skridt, vare glade, at — efter deres Formening — In-
 tet blev bekjendt, og bleve istedet for Kongens Fjender
 snart hans troeste Venner, som vilde have ladet Guds og
 Liv for ham. Paa nogle Sladdermunde blev Munden
 stoppet eftertrykkeligt, de giftige Dretudere ganske over-
 horte, og Gustav var igjen i Besiddelse af sine Solda-
 ters Kjærlighed.

Da ankom der fra Openstierna ny Opfordringer
 om at vende tilbage til Stockholm. Ikke alene ny Opda-
 gelser i Undersøgelsen, men ogsaa Enkedronningens og
 hendes Partiers tiltagende overmodige og utaalelige Op-
 forsel gjorde Kongens personlige Nærværelse unndgaaelig

nødvendig. Drenstjerna havde hidtil tiet til Enkedronningens og hendes Tilhængeres Dpførsel, thi han kjendte Gustavs store Pietet, men da de forsættlig søgte at opponere mod alle hans gode Anordninger; og at sætte ham i et slet Lys ved en ussel, men meget virksom Intrigue og ledet af Egenkjerlighed, misforstaaet Stolthed, Lumskhed og Ondskab, overalt anrettede Uheld og Uorden, da forestillede han Kongen eftertryffeligg den Fare, hvori Riget blev styrtet ved et saadant Uvæsen. Han skrev, at han ikke vilde have spildt et Ord om den Skade man tilføiede hans Person, men den uberegnelige Skade, som ved Regimentets uheldbringende Opposition steeg op over hele Sverrigs Vel, tvang ham til at anraabe om Kongens Hjælp og uophorlig skynde paa hans Tilbagekomst.

Af saadanne Breve vare endnu nogle komne over Havet, da besluttede Kongen sig til at reise; især da den fremrykkende Winter ikke indstændigg fordrede hans Nær-værelse. En Hurtigseiler gik foran, for at melde hans snare Ankomst til Stockholm. Dronningen forstrækkedes, da hun fik den første Efterretning derom. Hun havde ikke ventet at see sin Kongelige Søn saa hurtigt; af de la Gardies udnævnelse til Statholder i Stockholm, af de fornyede Fiendtligheder i Riefland og af flere Anordninger var det jo tydeligg, at Sverrig i det mindste i et Aar ikke skulde hilse sin Behersker paa den fædrelandske Jord, og det var allerede uden for al Tvivl, at han ikke vilde komme før det følgende Aars Efterhøst. Paa

denne lange Tid havde Christine endnu bygget mangen en Plan, endnu meget skulde fuldføres, det meste var be-
regnet paa Fremtiden, og hun ønskede intet mere, end at
Ebba ved Kongens Ankomst var de la Gardies Gemahl-
inde. Det Børste for hende var, at Kongen endnu ikke
var underrettet om hendes Forlovelse. Allerede laae
Brevene til Gustav færdige og forseglede, allerede var
det Skib bestilt, der skulde bringe dem over til den lief-
landske Kyst; hun havde skrevet til ham, hvorledes den
gamle Rigsdrost døende havde forenet sin Datter med
Jacob de la Gardie, der sommeligen havde anholdt
om Ebba; hvorledes Grevinden villig og gjerne var ble-
ven Statholderens Brud, og havde med Bestemthed sva-
ret hende, Dronningen, paa nogle vttrede Betænkelighe-
der: hun vilde aldrig blive nogen Andens end de la
Gardies Gemahlinde; hvorledes Begge vare meget lykke-
lige og tilfredse med deres Valg o. s. v. Saaledes søgte
hun listigen at bortvælke al Skyld fra sig. Og ligesom
Brevet skulde afgaae fik hun Efterretning om Kongens
snare Landing i Havnen ved Stockholm. Det var et for-
færdeligt Slag for den rænkesyge Kvinde. Han kunde
jo tilintetgjøre alle hendes, i den skønneste Blomstring
staaende Planer. Skjalvende og raadvild vaklede hun
gjennem sine Gemakker, drevet af tvende Hævnaanders
skarpe Svøbe, nemlig: Samvittigheden og Frygten for at
Gustav kunde alligevel, formedelst sin kongelige Magt,
tage den forhadte Grevinde til Gemahlinde. Sverrigs
Herfers Ankomst var bestemt til den følgende Morgen,

for Christine henrandt en pünktig Time efter den anden, den listige Frue kunde hverken raade eller hjælpe sig selv. Kun rene Gemytter kan bestaae Livets Alvor, og et skyldfri Hjerte slumrer ubekymret Morgenen imøde, den bringe hvad den vil. Grindringerne følge alene Synden.

Medens den brodefulde Dronning strækkedes ved Lyden af sine egne Trin gjennem det kongelige Stots Værelser, samlede udenfor den glade Folkemængde, hele Stockholms Befolkning, for værdig at berede den elskede Herres Modtagelse. Der fløttede man Krands og Guirlander, der byggede man i uhyre Hurtighed Triumphbuer og Vresporte, Skibene i Havnen plantede brogede Bimler og ombandt Master og Roer med Blomster og Røv. Kanoner bleve opstillede paa Volden og i Havnens Halvkreds, ophøjede Pladser bleve byggede, og saaledes varede Folkets glade, drivtige Færsel hele Natten igjennem. Men for Christine, den stolte Dronning, Moder til den, hvem man af Kjærlighed beredte denne Fest, var denne Nat den værste i hendes Liv. Feberhede overfaldt hende, hendes Pulse jagede heftigt. Og naar hun, overvunden af Mæthed lukkede Vinene engang, traadte Kongens forbitrede Skikkelse for hende og fordrede sin Brud af hende, eller den gamle Bræves Liig i Liigklæder og fordrede Løn for sin Tjeneste, eller Ebba, seende paa hende med hule, forgrædte Dine, af hvilken en græsselig Smerte frembrød, eller ogsaa de la Gardie, forlangende sit Livs Lykke tilbage af hende, for hvilken hun saa skjændigen

havde bedraget ham. Saaledes blev den kloge Dvinde
 martret af sin egen Samvittigheds Rædsler, og det Maal
 hun med saa megen Umage og Listighed havde stræbt efter,
 grinede hende nu halv opnaaet imøde som et Rædselsbil-
 lede. Dersom Ebba endnu havde været fri, saa havde
 Christine — som hun troede — med Glæde lagt hende i
 Sønnens Arme. Ligesom nu den Skyldige, saasnart
 Folgerne af hans Gjerning forstrækker ham, overtaler sig
 til at troe, at Andre har større Deel deri end han, saa-
 ledes forbandede ogsaa Christine nu sine Raadgivere,
 lyvende for sig selv, at hun var bleven overtalt af
 hine til at handle fjentligt imod Ebba. Under saadanne
 Selvplager var Morgenen rykket frem og et Kanonskud
 strækkede hende op. Et Angstefrig undslap hendes Mund;
 hun kaldte paa sine Damer og befalede at hidbringe sine
 kongelige Smykker. Under Krone og Purpur vilde hun
 skjule sit Hjertes Angst, Angsten for sin egen Son. Skud-
 det var et Signal, at Kongeskibet nærmede sig paa Bøl-
 gerne. Det steg høiere og høiere med sine stolte Vimpler,
 med sine brede Flag, paa hvilke Sverrigs tre Kroner, i
 skinnende Guld og løseblaa Farve, kysset af den første
 Soelstraale; thi med Skibet steg Dagstjernen af den
 gjenstraalende Sø i stjern Betydning for Sverrig og dets
 Konge. Han kom jo ogsaa for Sverrig som en Sol,
 lysklar og glindsende var hans Bei og Betsignelse ud-
 bredte han over det hele Land. Solhelten nærmede sig,
 ledsaget af Solen; Seilene vare opblæste af gunstig Vind,
 vældigere steg Skibet frem og hilfede med en Kanonsalve

Søstaden, der laae i den skjønneste Høstidags klare Lys. Fra Havnen og fra Stadens Volde lød den tordnende Gjenhilsen og nu faldt Skud paa Skud, fra Taarnene jubledede alle Klokker, fra Stilladserne stingrede Musik, fra Havnen og fra Derne rundt omkring jubledede Folket og svingede Krands og Faner til den unge Kongeheltes Modtagelse. Han stod paa Skibets Fordæk, der nu gled frem, som en ungdommelig Gudstikkelse, og i hans alvorlige Ansigt gjenstraalede Kjærlighed til hans Folk. Han havde blottet Hovedet og vinkede med Hatten til Mængden. Skibet løb ind i Havnen, og lagde til. I Hovedgangen stod Hoffet med Dronning Christine i Spidsen og Regjeringspersonalet, anført af Ørenstjerna. Kongen steg ud, hilsende høfligt sin Moder og kysede hendes Haand ærbødig, derpaa vendte han sig og omfavnede Ørenstjerna med venstabelig Varme. Hans ledsagere, hvoriblandt Hertugen af Lauenborg befandt sig, sluttede sig til ham og under Folkets uhyre Jublen, Instrumenternes Larm, Klokkernes Klang, Skytsets Torden, skred den fromme Konge til Ridderkirken, for i det hele Folks Paasyn at takke Kongernes Konge for Seier og lykkelig Fart. Efter høitidelig Gudstjeneste traadte han ud af Kirken, da tog Folket ham paa deres Skuldre og bar ham høit iveiret til hans Pallads under gamle Setersange. Kongen lod gjød Taarer af Rørelse og Glæde. Nu overdøvede de Svenskes Jubelskrig Kantordenen og Klokkelyden og lød som en vældig Hymne hen over Derne og Havet. Slottet var smykket

med Blomsterkrandse og kostbare Læpper, Blomster vare
stroede for dets Indgang opad Trinene og gjennem Hal-
lerne og Gangene, og Rigets Faner vatede fra dets Taarne
og Tinder.

Kongen var ankommen i sine Gemakker. Tusinder
havde han allerede hilset, utallige Ansigter havde mødt
ham, kun det One, som han bar dybt i Hjertet, havde
endnu ikke modtaget hans Hilsen, kun hans Bruds kjære,
milde Ansigt var endnu ikke ileet ham imøde, og forundret
derover vendte Kongen sig med Spørgsmaal om Grev-
inde Ebba Brahe til sin Omgivelse. Men Ingen af
det feige Hoffinde vovede at svare ham, frygtsom traadte
det usle Folk tilbage og Dronningen blegnede. Da traadte
Orenstjerna, Kongens ædle, sande Ven frem — den
Æneste, der selv fri for al Skyld torde sige Kongen Sand-
heden, og forkyndte med faa Ord det Skæffelige. Gu-
stav blegnede og vaklede. Men Helten fattede sig. Et
frygteligt truende Blik foer fra hans Dine til Dronnin-
gen; hun formaade ikke at udholde det. Fra hende
sprang Blikket hen til Hertugen af Lauenborg og var
frygteligt; Brede og brændende Hævn lynede i hans Die,
hans Kinder vare brunrøde, hans Hænder knyttede sig.
Men han tvang sig og befalede at bringe hans Hest. Med
sit Hjertes Fortvivlelse svang han sig op, og jagede, fulgt
af nogle Tjenere, til Rosenberg.

De la Gardie var allerede ileet ud i Forveien, og man
syntes at have ventet hans Ankomst; thi grønne Krandse

vare slungede om Portens sortbeslagne Stolper. Liv og Død holdt hinanden omslungede i tause Kys. Det var Din Lykkes Eindrillede, store Konge. Dit Folks Kjærlighed grønnes og blomstrer levende, medens Dit Hjertes Kjærlighed grusomt er myrdet ved Din egen Moders Haand.

Bed Slottets Indgang var bygget en Triumphbue, hvorunder de la Gardie stod med sin Brud, ombølget af sorte Flor. Kongen sprang af Hesten og ilede hen til dem med de smertelige Ord: "Saa er det sandt Ebba, Du er ikke mere min?"

"Her staaer min Forlovede, store Konge" sagde hun med mat, taarefuld Stemme.

Statholderen kastede sig ned for Kongen og raabte: "Lad ikke Eders Bredde falde paa mig eller paa denne. Vi ere begge uskyldige. Tilgiv mig, Eders Majestæt, at jeg i Uvidenhed og overtalt af Falskhed har feilet."

Gustav vinkede med Haanden og sagde grædende: "Betænk dog, at det var min Moder der gjorde det."

"Dphæv min Forlovelse og tag Eders hellige Skat tilbage!" sagde de la Gardie. "Men Kongen og Ebba rystede vemedige paa Hovedet; de følte, at dette ikke kunde skee, fordi det blide Blomster var knækket, hiint Blom-

ster, som alene havde blomstret for dem og som de la Gardie ikke kunde kjende.

"En anden Lykke vinker Kongen, min Herre," sagde hun. "En Fyrstedatter vil overlevere Eders Slægts Værelse til Efterverdenen. Men Eders Majestæt tillade mig at turde overrække Eder denne lille Gave." Og høit iveiret holdt hun en Laurbærkrands, og Kongen boiede sit Ansigt for hende, der lig en Dverjordist trykkede Krandsen paa hans Lokker.

"Hæderkronede Seierhelt," sagde hun høitidelig, "Udødelighedens Krands har omslynget Eders Tindinger. I har tilkjæmpet Eder det Høieste, der kan tilkjæmpes paa Jorden. Et heelt Folk tiljubler Eder i Tro Kjalighed og Efterverdenen vil evig beundrende skue tilbage paa Eder. Lad Eder noie dermed. Vær ganske Sverrigs Konge, en from Konge, en Helt! Det er de Krands, som blomstre for Eder; spørg ikke efter andre."

"Jeg spørger ikke!" svarede Kongen grædende og trykkede sig de tilkjæmpede Laurbær dybere i Panden. Og med den uhyre Smerte i sit Bryst reed han igjen hjem og ankom alvorlig og sørgende i sine Gemakker. De lukkedes for Fremtiden og han saae hverken sin Moder eller noget andet Menneffe, undtagen Wyensstjerna, der alene havde Adgang til ham. Der gif han eensom op og ned, snart grædende, snart vredende. Han kjæmpede en lang, tung Kamp; det var den sværeste i hans Liv. Dste udstedte

han haarde Død og Trudsel mod de Glendige, som havde brudt hans Huges Blomst; og da hørte Smigrere og Kryberne angstfulde hans Skridt gjenslyde i Salene og hans udbrydende Kongeværdigheds Torden; da zittrede de og vege tilbage, menende, at Dørene vilde aabne sig og at Landets mægtige Hersker vilde træde frem med Havnens og Gjengjældens Sværd i den stærke Haand for at straffe og tilintetgjøre Mange.

Men Dørene bleve tillukkede og Kongen kom ikke. Han kjæmpede ridderlig og blev Seierherre over sig; men slog Brede engang ud i klar Flamme, da stod en tro, redelig Ven ved hans Side, han slukkede Flammen og pegede hen paa Sverrigs Rige, sigende: "Der bør Du handle og virke, der er Banen for Din Kraft og Dit Mod." Denne Kongens Ven — hvor sjelden have Konger en saadan! — var Axel Oxenstierna, en ædel, herlig Mand, den største Skat som Gustav nogensinde har eiet. Han forstod at lede Kongen til Forretninger og Gustavs nedbøiede Sjæl styrkedes efterhaanden i Arbeidet. Han var utrættelig. Men naar Aftenen kom og han saae Aftenstjernen lyse i sit Gemak, da vædedes hans Dienhaar, og han raabte: "Stille, stille, Kongehjerte og vær tilfreds med Laurbærene! Kjærligheden vil ikke græge Dig. Din Vængsel gaaer op og ned med Stjernerne. Paa de høieste Bjerge og Thronerne blæser Ziskluft. Solen bestraalet først begge, men den forgylder dem kun og opvarmer dem ikke. Du tør ikke hvile ved Din Kjærligheds

Hjerte! Stille stille, Kongehjerte! Og da udgjød den hvide Yngling ofte Strømme af Taarer. Endelig gik han hardet og prøvet ud af Kampen. Sit Høieste havde han givet fra sig og fordrede nu hvad ingen Skjæbne kunde nægte ham, Erstatning af sit Kongedømme. Hans Scepter var vædet med hans Hjertes Taarer, og deraf grønne og blomstrede det og blev til det mægtige Træ, under hvis Skygger Sverrig befandt sig vel. Han som opoffrede Livet Alt er allerede et stort Menneske, hvor meget mere, naar han sidder paa Thronen som en stor Konge. Hvad Gustav Adolph er bleven, det har han tilkjøbt sig dyrt, det er han bleven i Kampen med Skjæbnen.

En af de første Undersaatter, hvem det blev forundt, efter nogen Tid igjen at see Kongen i hans Gemakker, var Rikke Stråmsfeld. Kantsleren førte hende ind, og hun kastede sig ned for den sørgende Herre og anraabte om sin Faders Liv.

”Hvorledes kunde jeg nægte Dig en saa barnlig Bøn?” sagde Gustav. Du var jo dog saa længe om hende, hvem jeg endnu bestandig elsker saa varmt, og blev elsket af hende. Din Fader har ikke handlet godt, men jeg kjender ogsaa Forældre, som hellerikke have handlet godt — af! mod deres egne Børn — og dog blive tilgivne deres Brøde. Naar du har Bryllup med Gulsmiden, saa ind-

byd mig dertil. Jeg har engang lovet dig Ildstyret; jeg vil bringe det med.’

Rikke kysede grædende den ulykkelige, gode Herres Kjøleflig; hun havde godt forstaaet ham og Smerten over hans Lidelse ffjar hende gennem Sjælen. Hun forte sin befriede Fader til Upsala, der forvaltede han et lille Landgods, som tilhorte Mester Peter Lilie. Dgsaa Martha indfandt sig snart der. Tychos og Rikkes Bryllup skulde først heitideligholdes efter Fredsslutningen, fordi man ikke kunde vide, om Tycho ikke endnu engang maatte drage i Feldten. Den Stumme reiste efter Grevinde Ebbas Forlangende til Rosenberg og skilte sig ikke mere fra hende, hun var bleven uundværlig for Grevinden. Grev de la Gardie holdt Tjenestepligten for det meste i Stockholm; dog besøgte han ofte sin sørgende Brud, men hun saae ikke Kongestaden mere. Hun forlod aldrig mere Rosenberg, men fra Slottets Vinduer lod i Tusmørket en veemodig Sang, og Strængene græd og klagede saa smerteligt dertil, at eensomme Wandrere gif grædende forbi.

Da Kongen havde endt Undersøgelsen om Sammenspørgelsen mod ham, tilgav han mild og naadig de Forblændede og byggede derved sin Throne urokkelig fast.

Hertug Johan af Vstgothland var paa Efterretningen om Kongens Hjemkomst ilet til Stockholm, og berettede nu om Malerens Umflakken, hvis Død han havde erfaret,

men fortaug hine Omstændigheder, hvilke kunde have kastet et tvetydigt Lys paa ham selv. Kongen smilede og forfædte ikke videre. Da Johan vendte tilbage til Norkjøping bragte man ham den Efterretning, at Grevinde Lodoiska under hans Fraværelse pludselig var død paa Slottet Elmenstein. Han nikkede ligegyldig med Hovedet og det blev tvivlsomt, om Gisten, som hun uidentvivel havde erholdt, var kommen fra Hertugen eller det jesuitiske Parti i Ostgothland eller Hertuginde Marie. Den sidste leed, siden det heftige Optrin paa Elmenstein, hvorhen hun var redden paa de Changes Foranledning og havde overrasket sin Egtefælle i Lodoiskas Arme, af temporair Sindsvirring, der i det følgende Aar udartede til fuldkommen Affindighed. En ondartet, qvindelig Kjønsygdom kom til og gjorde Banviden ulægelig. Tre Aar derpaa endte hun sit Liv, i Aaret 1618. Fem Maaneder i forveien var hendes Gemahl, Hertug Johan af Ostgothland død af Følgerne af sin svækkede Sundhed, i sit otte og tyvende Aar. Ogsaa Christines Yndlingsøn, Hertug Karl Philipp af Södermanland døde i den tidligere Ungdom, efter at han hemmeligt havde formælet sig med en Datter af Rigsstatmester Ribbing. Begge de store Provindser Ostgothland og Södermanland kom ved dette Dødsfald til Riget, og der blev givet Kongen Leilighed til sammes hensigtsmæssige Organisation. Hans Regimente blev derved stærkere.

*

*

*

Kongen gif Foraaret derpaa igjen til Viefland, de la Gardie ledsagede ham og overtog igjen Overbefalingen over Hæren. Han tilfægtede sig flere Seire over Fjenden. Endelig kom det til Fred. Sverrig vandt store Provindser og Pengesummer. Efter sin Hjemkomst lod Kongen sig krone i Uppsala. Kronen var forfærdiget af Tycho Lilie, som Dagen derpaa holdt Bryllup. Kongen holdt sit Ord og kom efter Mesterens Indbydelse. Han medbragte ogsaa Rikkes Udstyr. Tycho blev Hofguldsmed.

En Dag sad han flittig ved Bærkstedsbordet, ved Siden af ham hans blomstrende Kone med hans udtrykte Billede paa Skjodet; da traadte en høi Betler til det rigtfuldte Sølvskrin ved Vinduet og bad om en Almisfe. Tycho havde neppe seet ham i Ansigtet, da han overrasket udraabte: "den Hængte! — Ih Eløf Olofsson Soelskjold, hvorfra kommer Du i denne slette Dragt?"

"Af Gud forbarme sig!" hævede denne sin klagende Stemme. "Nu veed jeg hvem I er. I har havt Lykken og hjemført Bruden; thi jeg seer Rikke Stråmfeld sidde der som Eders Kone. Da jeg for et Par Aar siden saae Eder for første Gang, Mester, troede jeg bestemt at hun om nogle Maaneder vilde blive min Kone og jeg Slotskastellan. Men jeg er bleven en Betler. Til Soldat, si ge de, er jeg for slet, min naadige Herre er død

og Sten Wyt er bleven stolt og brutal imod mig. Sag
 I mig, Mester; jeg vil tjene Eder som Knægt."

Rikke vinkede bedende til sin Mand, og Tycho lod
 den lange Elof komme ind. Han blev endnu samme
 Dag paa Peter Lilies Landgods stueket under Bonden
 Stråmfelds Opfigt, hvem han fordem ofte havde pla-
 get saa meget. Denne udøvede imidlertid ingen Gjen-
 gjældelse, og da Elof først igjen var vant til Arbejde
 havde han ogsaa gode Dage.

* * *

Forst to Aar efter hendes Faders Død, efter Freds-
 slutningen og Kongens Kroning blev Ebba de la Gar-
 dies Egtefælle. Deels havde Krigen holdt Overfeldther-
 ren tilbage i Viefland, derpaa afholdt Ebbas vedvarende
 Sygelighed hende fra en nærmere Forbindelse. De la
 Gardie havde endnu en hemmelig Grund til ikke at over-
 ile sig med Brylluppet. Det var nemlig medens Feldt-
 toget og Fredsunderhandlingerne, hvor han steds var i Kon-
 gens Selskab, bleven ham mere end tydeligt, at Gustav
 endnu ikke havde opgivet alle Forhaabninger paa Ebbas
 Besiddelse. Ofte blev Kongen overrasket deraf, som af
 blomstrende Drømme. Sa naar de la Gardie skrev til
 hende, vedlagde han ofte Breve, i hvilke han skildrede

sit Hjertes veemodige Følelser. Det tydeligste Beviis paa hvor varmt Kongen endnu hang ved sine skjønne Ungdomsdrømme, gav han de la Gardie derved, at han ikke indlod sig i en tydsk Gesandts Forslag til en Forbindelse med Prindsesse Marie Eleonore af Brandenburg. Hvad der er dybt rodfæstet i et saadant Herte lader sig ikke udrydde, som ukrudt; der herer Nar og megen Smerte til førend enhver Rod er fortæret. De la Gardie vovede selv engang i svage Bentydninger at udspørge Ebba, men ethvert Forsøg strandede paa hendes Standhaftighed. Saasnart hun følte sig nogenlunde vel, erindrede hun selv Greven om hans Ord.

"Drag hen, "sagde Kongen, "mine Forhaabninger ere engang tilintetgjorte, maaſtee blomſtre de paa ny skjønne for Dig, og bære Frugter. Du er den eneste Mand hvem jeg under Ebba."

De bleve i Stilhed forenede paa Rosenberg af Pelargus. Der var ingen tilstede undtagen Slottets Beboere. Den Stumme udgjed Taarestømme, intet Ord blev tørt. Ebba var meget angreben, hun havde tiltroet sig mere end hun formaaede. Kort efter Bryllupet blev hun syg. Allerede i flere Dage havde hun holdt Sengen, da en fremmed Dame blev meldt, som uden at ville nævne sit Navn paastrængende forlangte at see hende. Ebba affog hendes Begjæring, men den Fremmede lod bede endnu

indstændigere, ja hun afventede ikke engang Tilladelse til at træde ind, men traadte med en blondlokket Dreng ved Haanden rask ind i Sygeværrelset. Der kastede hun sig med Barnet ned foran Sengen, hævede Hænderne bedende op mod den forundrede Syge og raabte: "Tilgivelse! Jeg er den ulykkelige Margarethe Kabeljan, som har syndet haardt mod Eder. Og dette Barn — nu det bærer jo sin Faders Træk*)." Ebba hævede rovt Barnet op og kyskede det med Taarer i Dinene.

"See," vedblev den Anælsende, "Smerten har tilintetgjort min forforifke Skjønhed. Der er intet Spor tilbage af den, nu nager den paa mit Liv, men jeg kan ikke do førend jeg har erholdt Eders Tilgivelse, ædle Lidende."

Ebba rakte hende Haanden. I hendes Ansigt straalede noget af en Engels Glorie.

Da Kongen i Aaret 1620 havde modtaget sin Egtefælle Marie Eleonore, Prindsesse af Brandenburg, i Calmar og derfra bragt hende til Stockholm, førte han hende en Dag til det eensomme Slot Rosenberg. Det var en smertelig skjøn Høstdag. I Kapellet lod Kongen

*) Denne naturlige Søn af Gustav Adolph blev siden af hans Datter, Dronning Christine, ophøiet til Greve af Basaborg.

Begravelsen aabne. Begge stege ned. Foran stod en
 frijt Ligkiste paa hvilken der laae en sorderreen og for-
 visnet Krands.

"Være være denne Afske!" sagde Kongen med dyb,
 zittrende Stemme. "Her slumrer Grevinde Ebba Brabe."

Ende paa anden og sidste Deel.

